

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

۱۲
انسانی

۱۲ انسانی

دفترچه سوال

۱۴۰ | ۱۲ بمن

kanoon.ir

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

پدیده آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، احمد رضا ذاکر زاده، امیر زراندوز، علی شهرابی، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، فرشید کریمی، امیر محمودیان
اقتصاد	نسرين جعفری، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، عزیز الیاسی‌پور، محسن اصغری، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، حمید محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سیدمحمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ريحانه اميني، آريتا بيدقى، فاطمه صفرى، ارغوان عبدالملکى، شهريار عبدالله
عربی زبان قرآن	درويشعلی ابراهيمی، ولی برچی، هادی پولادی، بهروز حيدریکی، حمید رضا قائد امينی، مرتضی کاظم شیروودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، علی محسن زاده، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و چهارفایی	میلاد باغ‌شیخی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، مليحه گرجی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، علیرضا تقی‌پور، سیا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حیدر رضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد رسایی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشنان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهره قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، هومن نمازی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درويشعلی ابراهيمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
چهارفایی	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	
منطق و فلسفه	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهه قموشی
روان‌شناسی	مهرسا عفتی	مهرسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر، محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهه قموشی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۱/۲۱

آزمون ۲۱ بهمن ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

تعداد سؤال کل دفترچه: ۹۰
مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه
تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۷۵

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	علوم و فنون ادبی (۱)	انتخابی	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
	علوم و فنون ادبی (۲)		۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۶	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۷	جامعه‌شناسی (۲)	اجباری	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۸	جامعه‌شناسی (۱)	انتخابی	۵	۸۱	۸۵	۵
	جامعه‌شناسی (۲)		۵	۸۶	۹۰	۵

دنباله‌های حسابی
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- اگر جمله دوم و هفتم یک دنباله حسابی به ترتیب ۵ و ۱۵ باشند، جمله پانزدهم این دنباله کدام است؟

۳۱) ۲

۲۱) ۱

۳۰) ۴

۲۰) ۳

۲- سه عدد را به گونه‌ای میان ۱۵ و ۲۳ قرار داده‌ایم که پنج عدد با هم یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک مثبت تشکیل داده‌اند. عدد وسطی کدام است؟

۱۷) ۲

۱۹) ۱

۲۰) ۴

۱۸) ۳

۳- در یک دنباله حسابی، اگر جمله اول ۲۵ و اختلاف مشترک ۲۰ باشد؛ جمله چندم این دنباله برابر ۲۲۵ است؟

۲) یازدهم

۱) دهم

۴) سیزدهم

۳) دوازدهم

۴- در یک دنباله حسابی جملات ششم، یازدهم و پانزدهم به ترتیب از راست به چپ ۱۱، ۲۶ و ۳۸ هستند، جمله دهم این دنباله کدام است؟

۲۴) ۲

۲۱) ۱

۲۳) ۴

۳۵) ۳

۵- در یک دنباله حسابی $a_{10} = 6$ و $a_{12} - a_8 = 24$ است. واسطه حسابی بین جملات چهاردهم و شانزدهم این دنباله کدام است؟

۳۳) ۲

۳۱) ۱

۳۰) ۴

۲۹) ۳

۶- در یک دنباله حسابی S_n مجموع n جمله اول دنباله است و $S_7 - S_4 = 12$ و $S_8 - S_11 = 63$ است. جمله بیستم این دنباله کدام است؟

۵۱) ۲

۴۳) ۱

۶۲) ۴

۵۷) ۳

۷- اگر اعداد $x, b, c, d, 23, 3$ ، به ترتیب از چپ به راست، شش جمله اول یک دنباله حسابی باشند، مجموع ۱۶ جمله اول این دنباله کدام است؟

۶۴۰) ۲

۶۴۸) ۱

۸۴۰) ۴

۷۲۰) ۳

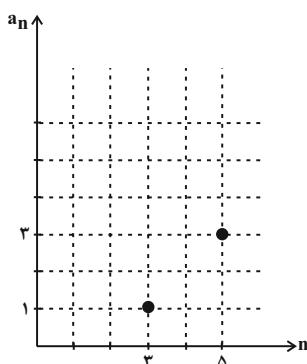
۸- مجموع ۸ جمله اول یک دنباله حسابی $a_{n+1} - a_n = 8$ است، نسبت جمله هفتم به دهم دنباله حسابی کدام است؟

 $\frac{4}{9}$ $\frac{4}{7}$ $\frac{5}{9}$ $\frac{5}{7}$

۹- در یک دنباله حسابی مجموع n جمله اول از رابطه $S_n = 3n^2 + 5n$ بدست می‌آید، جمله عمومی دنباله کدام است؟

 $a_n = 6n + 1$ $a_n = 6n + 2$ $a_n = 14n - 2$ $a_n = 14n - 6$

۱۰- اگر نمودار زیر مربوط به دو جمله از دنباله حسابی a_n باشد، جمله چندم دنباله برابر با ۶۲ است؟

۵۸) ۱

۵۹) ۲

۶۰) ۳

۶۴) ۴

تابع

(مفهوم تابع، خاصیت جبری تابع،
نmodar تابع خطی، نmodar تابع درجه ۲
صفحه‌های ۳۹ تا ۷۰)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- اگر $f = \{(2, 5), (0, 1), (2, a^3 - b^3), (a, 3), (0, a-b), (2b, 8)\}$ کدام است؟

{۰, ۲, ۳, ۴} (۴)

{۰, ۲, ۵, ۶} (۳)

{۰, ۲, ۳} (۲)

{۰, ۲, ۴, ۶} (۱)

۱۲- اگر f به صورت $\{(2, 5), (5, a^3 + a + 2), (5, b^3), (5, 4b - 3), (2, c)\}$ معرف یک تابع باشد، b چند مقدار متمایز می‌تواند داشته باشد؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

(۱) صفر

۱۳- مجموع اعضای برد تابع $f : A \rightarrow B$

$$f(x) = \sqrt{\frac{1}{2}x+2}$$
 در صورتی که $A = \left\{ \frac{1}{2}, 4, \frac{17}{2} \right\}$ باشد، کدام است؟

۱۰ (۴)

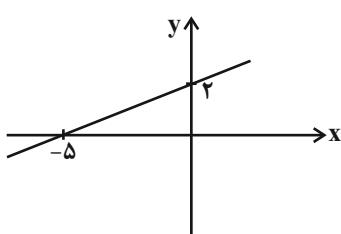
۸ (۳)

۶ (۲)

۴ (۱)

۱۴- اگر $f(a-1) \times f(a+1) = \frac{1}{20}$ باشد، مقدار a در تساوی $f(x) = \frac{x^4 - 2x}{2x^3 - 4x^2}$ کدام است؟ $\pm\sqrt{7}$ (۴) $\pm\sqrt{6}$ (۳) $\pm\sqrt{5}$ (۲)

±۲ (۱)

۱۵- شکل مقابل نmodar تابع خطی $f(x) = mx + h$ است. جواب معادله $f(x) = m - h$ کدام است؟

-۸ (۱)

-۹ (۲)

۸ (۳)

۹ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۶- بازای مقادیری از m , تابع $f(x) = (4m-2)x - (m^2 - 3m + 2)$ دقیقاً از دو ناحیه محورهای مختصات می‌گذرد. مجموع مقادیر قابل قبول m کدام است؟

(۴) -۶

(۳) $-\frac{11}{2}$

(۲) -۴

(۱) $\frac{7}{2}$

۱۷- در یک تابع خطی $f(2) = 6$ و $f(6) = 12$ است. اگر $A = \{x \in \mathbb{R} \mid -1 \leq x \leq 3\}$ دامنه تابع f باشد، برد این تابع کدام است؟

(۴) $\frac{1}{2} \leq y \leq \frac{13}{2}$ (۳) $\frac{1}{2} \leq y \leq \frac{15}{2}$ (۲) $\frac{3}{2} \leq y \leq \frac{15}{2}$ (۱) $\frac{3}{2} \leq y \leq \frac{13}{2}$

۱۸- شکل تابع $f(x) = 2x^3 - 4x^2 - 6$ را چند واحد و به کدام سمت منتقل کنیم تا از ناحیه سوم عبور نکند؟

(۴) ۳ واحد به پایین

(۳) ۱ واحد به چپ

(۲) ۱ واحد به راست

(۱) ۴ واحد به بالا

۱۹- نمودار تابع درجه دوم $f(x) = -2x^2 + bx + c$ به شکل مقابل است. طول پاره خط AB کدام است؟

۲۰- اگر نمودار سهمی $f(x) = ax^2 - 2x + b$ مطابق شکل مقابل باشد، (۶) کدام است؟

علوم و فنون ادبی (۳):
تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲): وزنی
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۷
علوم و فنون ادبی (۲):
فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۵ تا ۵۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- با توجه به سبک دوره عراقی، چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- الف) در شعر این دوره کاربرد غزل بیشتر شد و لغات فارسی اصیل قدیمی کمتر شدند و جای آن‌ها را لغات مغولی گرفت.
- ب) بعد از حمله مغول نیاز به سخنان آرام‌بخش و توجه به امور اخروی بیشتر می‌شد که این امر باعث رواج تصور می‌گردد.

ج) مهم‌ترین ویژگی ادبی سبک عراقی در هم‌آمیختگی مختصات نو و کهن است که گاهی در یک شعر کوتاه هم دیده می‌شود.

د) در این دوره مدعیان عرفان به درسی کردن عرفان، شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه‌دارن مفاهیم آن پرداختند؛ در نتیجه در این دوره، کتاب‌های عرفانی مهمی به نثر نوشته شد.

ه) پرهیز از زهد ریابی، توجه به صفا و پالایش درون، برتری عقل بر عشق و امثال آن‌ها مفاهیم و اندیشه‌های شعر این دوره را رقم می‌زنند.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۲- نیما در اولین کنگره شاعران و نویسنده‌گان ایران کدام‌یک از اشعار خود را خواند و همچنین جریان شعر نو تغزی در چه دوره‌ای از ادوار شعر فارسی معاصر قبل انقلاب آغاز شد؟

- (۱) افسانه - دوره دوم (۲) افسانه - دوره سوم (۳) آی آدمها - دوره دوم (۴) آی آدمها - دوره سوم

۲۳- بانو پروین اعتضامی در قطعات خود به شیوه کدام شاعران فارسی توجه دارد و همچنین منظومه «حیدر بابایه سلام» در چه موضوعی سروده شده است؟

(۱) ناصرخسرو و سعدی - توصیف و بیان دلیری‌ها و شجاعت‌های امام علی (ع)

(۲) ناصرخسرو و سعدی - اصالت فرهنگی و زیبایی‌های زادگاه شاعر

(۳) انوری و سنایی - توصیف و بیان دلیری‌ها و شجاعت‌های امام علی (ع)

(۴) انوری و سنایی - اصالت فرهنگی و زیبایی‌های زادگاه شاعر

۲۴- به ترتیب هر یک از آثار «خواب ارغوانی» - از این ستاره تا آن ستاره - ضیافت - مهاجر کوچک» از چه کسی است؟

(۱) سیدعلی موسوی گرمارودی - سلمان هراتی - سیدمهدي شجاعي - محمد رضا سرشار

(۲) قیصر امین‌پور - سیدحسن حسینی - سیدمهدي شجاعي - محمد رضا سرشار

(۳) سیدعلی موسوی گرمارودی - سلمان هراتی - علی مؤذنی - رضا رهگذر

(۴) قیصر امین‌پور - سیدحسن حسینی - علی مؤذنی - رضا رهگذر

۲۵- کدام بیت دارای بیشترین مجاز است؟

(۱) صد شکر گویم هر زمان هم چنگ را هم جام را

(۲) دلتنگ از فرزانگی دارم سر دیوانگی

(۳) خواهم جنونی صفشکن آشوب جان مرد و زن

(۴) قآنی ارجمند کنی دل از دو عالم برکنی

۲۶- در کدام بیت مجاز به علاقه شbahat وجود دارد؟

شد از تحریر آن هم به خواب پژمرده

۱) بدید نرگس بستان به خواب چشم تو را

ناوک غمزهات از نوک سنان یک سر موی

۲) تاب تیر تو ندارم که ندارد فرقی

که گردم مست و از مستی زنم بر سنگ پیمانه

۳) من آن پیمانه مستی که نوشیدم نیندیشم

که کید سحر به ضحاک و سامری آموخت

۴) غلام آن لب ضحاک و چشم فتام

۷۷- در کدام ابیات، «مجاز» به کار رفته است؟

که بشست از دل ما نقش شکیبایی ما

الف) آن چنان زد ره ما لعل تو ای آب حیات

که از حلاوت آن، لب به یکدگر چسبد؟

ب) بهغیر شهد خموشی کدام شیرینی است

روی خود را جانب ملک عدم داریم ما

ج) بر امید آن که یابیم از دهان او نشان

قامت هرکس ز بار درد چوگان گشته است

د) گوی زرین سعادت در خم چوگان اوست

۴) ج - ب

۳) د - الف

۲) الف - ج

۱) ب - د

۲۸- وزن کدام بیت همسان تک‌پایه‌ای نیست؟

دلا جان آن بت ندانی چه گویی

۱) بتا پای این ره نداری چه پویی

باز چو هشیار شوم سلسله درهم فگنی

۲) راست چو دیوانه شوم بند مرا برگسلی

گو دل ما خوش میاش گر تو بدین دلخوشی

۳) ما سپر انداختیم گر تو کمان می‌کشی

یا رب کز این میدان مباد امکان برگردیدنم

۴) چون ترک تیرافکن توبی، باید به خون غلطیدنم

۲۹- وزن کدام بیت دوری است؟

سعادت همدم او گشت و دولت همنشین دارد

۱) هر آن کو خاطرِ مجموع و یارِ نازنین دارد

هر چه کند ز شاهدی کس نکند ملامتش

۲) آن که هلاک من همی خواهد و من سلامتش

خواهد ز سـنـگـینـدـلـانـ مـومـیـاـیـ

۳) دل خسته من گرش همتی هست

ای صبا آخر چه گردد گر کنی یکدم عنایت؟

۴) خسته تیغ فراقم سخت مشتاقم به غایت

۳۰- در کدام گزینه از وزن‌واژه «فاعلاتن» استفاده نشده است؟

بی‌شک ای مسکین اگر در دل نداری آوری

۱) هر چه کردی نیک و بد فردا به پیش آورند

بافـدم روـزـیـ بـهـ پـایـانـ آـرـدـشـ

۲) گرچه هر روز اندکی برداردش

جـفاـ وـ نـازـ وـ عـتابـ وـ سـتمـگـرـیـ آـمـوـختـ

۳) معلمت همه شوخی و دلبری آموخت

گـوـ غـنـيـمـتـ دـانـ کـهـ دـيـگـرـ دـيرـ دـيرـ اـفـتـدـ شـكـارـيـ

۴) هر که را با دلستانی عیش می‌افتد زمانی

۳۱- در کدام بیت اختیار شاعری ابدال مشهود است؟

۱) صلاح کار کجا و من خراب کجا
ببین تفاوت ره کز کجاست تا به کجا	۲) ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی
تاراهرو نباشی کی راهبر شوی
۳) گر زان که نرنجیدهای از ما به خطای
چین در خم ابروی تو ای ترک ختا چیست	۴) همه گو باد بیر خرمن عمر
در جهان بی تو نیرزد دو جوم

۳۲- کدام بیت فاقت اختیار شاعری آوردن فاعلتن به جای فعلاتن است؟

۱) فصل تا فصل خدا بی تو هوا یک نفره است
از سرم میل به پاییز و بهار افتاده	۲) می نویسم اگر چه می دانم
شعرها نانوشته ناب تند
۳) بر درخت زنده بی برگی چه غم
وای بر احوال برگ بی درخت	۴) تو تمای من و یار من و جان منی
پس بمان تا که نمام به تمای کسی

۳۳- در کدام بیت، اختیار وزنی «قلب» مشهود است؟

۱) چون نیست مقام ما در این دهر مقیم
پس بی می و معشوق خطایی ست بزرگ	۲) هستم بادگشته سر از پی نیستی دوان
هستی هر تنم ولی نیست تنم دریغ من
۳) گر ز غم صد یکی شرح دهم پیش کوه
آه دهد پاسخم کوه به جای صدا	۴) خلیفه گوید خاقانیا دییری کن
که پایگاه تو را بر فلک گذارم سر

۳۴- در کدام مصراع اختیار وزنی بلند بودن هجای پایانی دیده نمی شود؟

۱) گر چه نه به دریاییم دانه گهریم آخر
اشتر جمال عشق است با قد و سرفرازی | ۳) اندیشه کن از آنها کاندیشه هات دانند
بگذشت شب هجران معشوق پدید آمد |
|--|---|

۳۵- کدام بیت دارای اختیار آوردن فاعلتن به جای فعلاتن و ابدال است؟

۱) تا به دام غمش آورد خدا، داد مرا
هر چه می خواستم از بخت، خدا داد مرا	۲) من که تا صبح، دعاگوی تو هستم همه شب
چه شود گر تو به دشنام کنی یاد مرا
۳) غم ندارم که به بند تو گرفتار شدم
غمم آن است که ترسم کنی آزاد مرا	۴) نتوانم ز خداداد بگیرم دادم
کاش گیرد ز خداداد خدا داد مرا

۳۶- درباره بیت زیر نمی‌توان گفت ...

«کنیزکی چینی است به باع در نسترن

سپید و نغزو لطیف چو خواهش یاسمن»

۱) وزن بیت «مفتولن فاعلن مفتولن فاعلن» است و چهار مرتبه از اختیار قلب استفاده شده است.

۲) اختیار زبانی حذف همزه در مصراع نخست مشهود است.

۳) اختیار بلند بودن هجای پایانی و ابدال در بیت دیده نمی‌شود.

۴) اختیار تغییر کمیت صوت در هر دو مصراع به چشم می‌خورد.

۳۷- اختیارات شاعری مقابل همه ابیات درست‌اند؛ به جز ...

در صفحه شهزادگان تو ز هنر سرصفی (قلب، تغییر کمیت صوت کوتاه)

۱) جلیل چون آدمی جمیل چون یوسفی

مست و بیخودشده از خانه بروون تاخته‌ای (آوردن فاعلان به جای فاعلان، ابدال)

۲) این چه حال است که از سر کله انداخته‌ای

نمهمه‌اش از لوح دل زنگ زداید همی (ابdal، حذف همزه)

۳) ببل بر شاخ گل نغمه سراید همی

در آخر دام گیسو مو می‌گشایی (بلند بودن هجای پایانی، حذف همزه)

۴) در اول می‌نمایی دانه خال

۳۸- کدام گزینه با ابیات زیر قرابت مفهومی دارد؟

«آن یکی آمد در یاری بزد

گفت: من؛ گفتش برو هنگام نیست

۱) مرا که گفت دل از یار مهریان بردار

۲) یاری که در زمانه به خوبیش یار نیست

۳) چندین حجاب در ره تو خود عجب مدار

۴) آن قدر بنشین که برخیزد غبار از خاطرم

۳۹- بیت کدام گزینه با مفهوم بیت «سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم / وز این درخت همین میوه غم است برم» تناسب ندارد؟

۱) محسب آسوده ای برنا که اندر نوبت پیری

۲) مرا برف باریده ببر پر زاغ

۳) عنبرین موی شب ار کافور گون شد عیب نیست

۴) پایم فتاد از ره و دستم ز کار ماند

۴۰- با توجه به ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی و عراقی، بیت کدام گزینه در سبک عراقی سروده نشده است؟

۱) شاخ عشق اندر ازل دان بیخ عشق اندر ابد

۲) دل تو نامه عقل و سخن عنوان است

۳) در کوی عشق دیوی و دیوانگی است عقل

۴) چون قلم اندر نبشن می‌شتافت

فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۷ تا ۵۸

در این بخش، از میان سوالات علوم و فنون ادبی (۱) و علوم و فنون ادبی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال‌های ۴۱ تا ۵۰ «بای» به سوال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- موارد کدام گزینه درباره شعر فارسی در قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم صحیح نیست؟

- (الف) شاعران این عصر بیشتر به واقعیت بیرونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت.
- (ب) رایج ترین انواع شعر فارسی در این دوره، اشعار حماسی، مذهبی و غنایی بودند.
- (ج) شعر غنایی با دو شاعر معروف، رودکی و فردوسی، قوت و استحکام یافت.
- (د) شعر تعلیمی و حکمی در این دوره به وجود آمد، اما در دوره خوارزمشاهیان به پختگی رسید.

(۱) الف - ب (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ج - د

۴۲- کدام گزینه درباره زبان‌های ایرانی نادرست است؟

- (۱) زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شد.
- (۲) زبان پهلوی زبان رسمی دوره سامانی بود و اساساً به ناحیه پارس تعلق داشت و به‌واسطه قرارگرفتن در میان فارسی باستان و دری، آن را «فارسی میانه» نامیده‌اند.

(۳) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده‌اند، بیشتر آثار دینی زرتشتی‌اند. قطعات شعری بازمانده از این زبان نیز در اندرزنامه‌های منتشر جای دارند و دچار تحریف‌هایی شده‌اند.

(۴) منظومه «درخت آسوریک» و «یادگار زریبان» هر دو اصلی پارتی دارند، اما به زبان فارسی میانه باقی مانده‌اند.

۴۳- همه موارد درباره کتب منثور دوره سامانی «کامل‌ا» درست است؛ به جز:

- (۱) ترجمه تفسیر طبری، کتابی به زبان فارسی و با موضوع تفسیر قرآن است که اصل آن، توسط محمد بن جریر طبری و به زبان عربی نگاشته شده است.

(۲) بخش‌هایی از کتاب تاریخ بلعمی، ترجمه‌ای از «تاریخ الرسل و الملوك» است که به دستور منصور بن نوح سامانی و توسط ابوعلی بلعمی انجام گرفته است.

(۳) مؤلفان کتاب شاهنامه ابومنصوری، عده‌ای از دانشوران خراسان‌اند که موضوع کتاب آنان تاریخ گذشته اسلام است و امروزه چند صفحه از مقدمه آن موجود است.

(۴) کتاب تاریخ بلعمی را می‌توان تأثیفی مستقل دانست که علاوه بر ترجمه، مطالب دیگری درباره تاریخ ایران در آن وجود دارد؛ ماجراهای پادشاهی

ضحاک تازی در این کتاب نقل شده است.

۴۴- در چند بیت، «سجع» باعث افزایش موسیقی شعر شده است؟

(الف) در آب تیره بنگری نی ماه بینی نی فلک

خورشید و مه پنهان شود چون تیرگی گیرد هوا

ب) دلق من و خرقه من از تو دریغی نبود

و آنک ز سلطان رسدم نیم مرا نیم تو را

ج) گفت که جان جان منم دیدن جان طمع مکن

ای بنموده روی تو صورت جان چرا چرا

د) زدی در من یکی آتش که شد جان مرا مفرش

که تا آتش شود گل خوش که تا یکتا شود صدتا

ه) معشوقه به سامان شد تا باد چنین بادا

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۵- کدام گزینه فاقت سجع می‌باشد؟

(۱) اما هنر چشمۀ زاینده است و دولت پاینده.

(۲) اغلب اوقات به بازیچه فراهم نشستندی و لوح درست ناکرده در سر هم شکستندی.

(۳) یعنی تو را خواهند پرسید که عملت چیست نگویند پدرت کیست.

(۴) گفت سبب آن که سخن اندیشیده باید گفت و حرکت پسندیده کردن.

۴۶- نوع سجع‌های به کار رفته متن زیر به ترتیب در کدام گزینه تمام‌درست است؟
«پاک آن خداوندی که دیدنش به وجود واجب، و عملش به حسن صنایع لازم. زندگیش قوام عالم، ارادتش آفریدن وجود آدم. قدرتش وجود آیات، کلامش بودن مخلوقات. عقل صادر نوآموز مکتب الهام اوست و روح خازن قهرمان امر درگاه اوست. قدوسی که یدش در بقای قدرت است و وجه گنهٔ قدم محبتش نوال حکمت.»

- (۲) متوازن، متوازی، مطرف، متوازن، متوازن
(۴) متوازن، متوازی، مطرف، متوازن، متوازن
(۱) متوازن، متوازی، متوازن، متوازن
(۳) متوازن، متوازن، مطرف، متوازن، متوازن
- ۴۷- در بیت «دو هزار ملک بخشد شه عشق هر زمانی / من از او به جز جمالش طمعی دگر ندارم» به ترتیب چند هجای کشیده و بلند وجود دارد؟
- (۴) چهار - چهارده
(۳) سه - سیزده
(۲) چهار - سیزده
(۱) سه - چهارده

۴۸- در کدام گزینه تعداد هجای کشیده بیشتر است؟

- که می‌دهد به زبان صدا جوابم را
بنال بلبل بی دل، که جای فریاد است
نرسم اگر به منزل برسم به کاروانی
آری شود، ولیک به خون جگر شود
- (۱) مگر ز ناله من نرم می‌شود دل کوه
(۲) نشان عهد و فنا نیست در تیسم گل
(۳) ز طلب عنان نپیچم به همین که ره دراز است
(۴) گویند سنگ لعل شود در مقام صبر

۴۹- متن «بزرگان گفته‌اند: دولت نه به کوشیدن است، چاره کم جوشیدن است»، با بیت کدام گزینه ارتباط معنایی ندارد؟

- دولت آن نیست که موقوف به نوبت باشد
پرسیده راه خانه و خود بر در آمده است
ورنه با سعی و عمل با غ جنان این همه نیست
خوشابخت بلندی را که سوی اوست پروازت
- (۱) دولت آن است که پیوسته و جاوید بود
(۲) آن دولتی که می‌طلبیدیم در بهادر
(۳) دولت آن است که بی خون دل آید به کنار
(۴) همای دولتی تا سایه بر بام که اندازی

۵۰- مفاهیم «مستی عارفانه، هجو مخاطب، لطافت معشوق، گرفتاری‌های عشق» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شوند؟

- که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکل‌ها
دری باشد که از رحمت به روی خلق بگشایی
تو زنده بمانی و بمیرد ملک‌الموت
که در این چمن پای در گل نشیند
- الف) الا یا ایها الساقی ادر کأساً و ناولها
ب) تو از هر در که بازآیی بدین خوبی و زیبایی
ج) گر عمر تو چون قدّ تو باشد به درازی
د) عجب نیست از گل که خنده به سروی

- (۴) د، ج، ب، الف
(۳) الف، ج، ب، د
(۲) ب، ج، الف، د
(۱) الف، ج، د، ب

فصل دوم
(درس‌های ۳۶ تا ۴۵)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۵ تا ۵۶

اگر به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۲)

۵۱- کدام گزینه درباره ویژگی‌های نثر سبک عراقی نادرست است؟

۱) در قرن ششم چنین مرسوم بود که برخی نویسنده‌گان، آثار موجود را که به نشری ساده بود به نثر فنی بازمی‌نوشتند، اما در قرن هفتم و هشتم، این روند بر عکس شد.

۲) در این دوره حاشیه‌نویسی‌های متعددی به نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم انجام گرفت. البته باید توجه داشت که این سادگی نثر همه‌جا یکسان نیست و نثر ساده این دوره را باید فصیح و بلیغ دانست.

۳) از دیگر ویژگی‌های نثر این دوره، ورود لغات قبایل ترک و مغول به زبان فارسی است که در دورهٔ تیمور سرعت رشد آن بیشتر شد؛ اما این جریان در زبان فارسی دیری نپایید.

۴) تاریخ‌نویسی از اوایل دورهٔ مغول، به سبب علاقهٔ شدید آنان به ثبت وقایع مربوط به پدران و اجدادشان شروع شد و در دورهٔ تیموری هم ادامه یافت.

۵۲- با توجه به ابیات زیر از بوستان سعدی، در کدام گزینه به درستی به ویژگی ادبی شعر اشاره شده است؟

به هر خطوه کردی دور گشت نماز: (خطوه: گام، قدم)

که خار مغیلان نکنندی ز پای
غوروش سر از جاده بر تافتی
که ای نیک بخت مبارک نهاد
به از ال ف رکعت به هر منزلی»

«شنیدم که پیری به راه حجاز

چنان گرم رو در طریق خدای
گرش رحمت حق نه دریافتی
یکی هانف از غی بش آواز داد
به احسانی آسوده کردن دلی

۱) کاربرد فعل ماضی استمراری منفی به سبک قدیم

۲) حذف فعل به قرینه

۳) هر بیت قافیه‌ای مستقل دارد و شعر در قالب مثنوی است.

۵۳- کدام بیت، فاقد مجاز است؟

دوای خسته‌دلان جز لبان قندي نیست

۱) مریض عشق تو را شربت طبیب چه سود؟

محمود از آن سوخته عشق ایاز است

۲) محبوب دل آن است که چشمش سوی خود نیست

سر برون آورد و بر وضع جهان خندید و رفت

۳) وقت آن کس خوش که چون برق از گریبان وجود

بی‌گناهی که سزاوار به حبس ابد است

۴) نیست در عالم ایجاد به جز تیغ زبان

۵۴- در کدام گزینه بیشترین تعداد مجاز به کار رفته است؟

که در صحن چمن خون از دماغ ارغوان آید

۱) دماغ عالمی از بوی زلف او چنان پر شد

کرشمه تو جهانی به یک نظر گیرد

۲) دو چشم مست تو شهری به غمزهای ببرند

گر بگویم نیست فصل گل، مگر فصل خزان

۳) آب و رنگی کز چمن می‌بینم اکنون دور نیست

غم فردا نگذارد که کنم فکر غزل

۴) در چمن بر سر ناز است گل امروز و مرا

۵۵- کدام بیت فاقت مجاز و دارای تشبیه است؟

که خود آن حرف به گوش تو رسد گوش به گوش
با این همه کبر و ناز کاندر سر اوست
که بسته‌اند به زنجیر زلف روز و شبش
به شرط آن که تو باشی امیر مجلس ما

(۱) از بناآگوش تو با برگ گلم حرفی رفت

(۲) عقرب سر زلف یار و مه پیکر اوست

(۳) برون از آن حرس خود کجا تواند شد

(۴) به جای باده گرم زهر می‌دهی نوش است

۵۶- وزن کدام بیت «مفتولن مفتولن فاعلن» است؟

به هر جا خاطری دیدی شکستی
فکر سرانجام در آغاز کن
این چه بلا بود قضا من ز کجا نور کجا
چون بینی از نفاق است از نفاق

(۱) به هر سو دست شوقی بود بستی

(۲) پادشاه‌ها چشم خرد باز کن

(۳) ای دل بی‌رحم تو را مایه شادی غم ما

(۴) هر چه در عالم خرابی رخ دهد

۵۷- چند مورد از آبیات زیر در یک وزن سروده شده‌اند؟

(الف) هر قضایی سببی دارد و من در غم دوست

(ب) هر که سودای تو دارد چه غم از هر که جهانش

(ج) یک حکایت سرگذشتی پیش آن جان بازگویی

(د) همه را دیده به رویت نگران است ولیک

(ه) دوش دور از رویت ای جان جانم از غم تاب داشت

(۱) دو (۲) سه

۵۸- وزن کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

«مردمی گردیده است از چشم خوبان گوشه‌گیر

(۱) درد عشق از تندرنستی خوشتر است

(۲) پیامی کرد کز شرمندگی مردم که گفت او را

(۳) گفته‌ای خون ریزتم تا دشمنم داری کمال

(۴) بر رخش چون دیده بنهادم سرشک آمد به حوشش

۵۹- کدام گزینه با بیت زیر مفهوم یکسانی دارد؟

«روزگار است این که گه عزت دهد، گه خوار دارد

(۱) آن کز تو شد بلند نگشت از ستاره پست

(۲) عزیزی و خواری تو بخشی و بس

(۳) جای حوادث است جهان بلند و پست

(۴) طعنه به خواری مزن ز آنکه عزیز جهان

چین ابرو مد انعام است در ایام ما
گرچه بیش از صبر درمانیش نیست
شکایت گونه‌ای کز بخت نافرجام می‌کردم
من خود از بهر چنین‌ها دوست می‌دارم تو را
آب گرمی می‌نهم بالای آتش چون بجوشد

چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد
و آن کز تو شد عزیز، نشد از زمانه خوار
عزیز تو خواری نبیندز کس
گاهی کند بلند و گهی پست می‌کند
بودم از این پیش‌تر عشق توام خوار کرد

۶۰- مفاهیم «جلوه‌گری معشوق، تقدیر الهی، جان‌سپردن در راه عشق، اتحاد عاشق و معشوق» به ترتیب در آبیات کدام گزینه دیده می‌شوند؟

(الف) بانگ زد یارش که بر در کیست آن

(ب) خوش‌آز نی خوش‌آز سر سروden

(ج) دل عالی بسوی چو عذر بر فروزی

(د) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتهدیدگی باشد

(۴) ج، د، ب، الف

(۳) د، ب، ج، الف

(۲) ب، ج، د

(۱) الف، ب، ج، د

درس ششم: قدرت اجتماعی
درس هفتم: نابرابری اجتماعی
(تفاوت یا نابرابری؟، سه رویکرد به
نابرابری اجتماعی)
صفحه‌های ۵۴ تا ۷۹

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۶۱- کدام گزینه، به ترتیب در رابطه با ویژگی نظام سیاسی «لیبرال دموکراسی» نادرست و در رابطه با ویژگی «نظام جمهوری اسلامی» درست است؟

(۱) لیبرالیسم به معنای مجاز دانستن همه امور برای انسان و دموکراسی به معنای حاکمیت اکثریت مردم براساس خواست و میل خودشان است. – در این نظام آزادی مهم‌ترین ارزش اجتماعی است و ثبات و رفاه از دیگر ارزش‌های مهم آن به شمار می‌رودند.

(۲) هیچ حقیقت و فضیلتی را که مطابق خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد. – قوانین و مقررات آن بدون خواست مردم و براساس احکام الهی و اسلامی تعیین می‌گردند.

(۳) در این نظام می‌توان از مقبولیت و مشروعيت حقیقی سخن گفت. – نظام سیاسی سازگار با فرهنگ توحیدی است که در جهان اسلام مورد توجه و اقبال قرار گرفته است.

(۴) نظام سیاسی سازگار با فرهنگ جهان غرب است که رویکردی سکولار و دنیوی به جهان هستی دارد. – ارزش‌های سیاسی و قوانین و مقررات اجتماعی با عقل و وحی شناخته و معین می‌شوند و مردم نیز مسئولیت شناخت و اجرای آن‌ها را بر عهده دارند.
۶۲- درستی یا نادرستی موارد زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- انسان در ابتدا با مقایسه عملکرد ارزش‌های سه‌گانه در دستیابی به سعادت، دانش را کاملاً مثبت، قدرت را خاکستری یا خنثی و ثروت را بیشتر منفی ارزش‌گذاری می‌کرد.

- در جامعه و زندگی اجتماعی، اعمال قدرت یا تبعیت برخی در برابر خواست و اراده دیگران اجتناب‌ناپذیر است.

- امروزه از اثرگذاری و تأثیر منابع قدرت شخصیت و مالکیت کاسته شده و در مقابل، نقش سازمان افزایش یافته است.

- در سازمان از پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی به یکپارچگی نظام و از پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی به انسجام اجتماعی تعبیر می‌شود.

(۴) غ - ص

(۳) ص - غ - ص

(۲) ص - غ - ص

(۱) غ - ص - غ

۶۳- چند مورد از عبارات زیر، مربوط به ویژگی‌های سیاست و قدرت در گذشته است؟

(الف) قدرت مسئله اول و اصلی سیاست بوده است.

(ب) قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شد.

(ج) سیاست را با هیچ مقوله عینی و محسوسی یکی نمی‌گرفتند.

(د) سیاست بیشتر با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط مورد ارزیابی قرار می‌گرفت.

(ه) سیاست، محدوده حکومت و دولت به حساب می‌آمد.

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) چهار

۶۴- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام مفاهیم، ارتباط دارند؟

- لازمه اعمال قدرت اقناعی
- ضمانت اجرای هرگونه عمل جمعی
- منبع دستیابی به قدرت تنبیه‌ی در جوامع نخستین
- هدف کنش سیاسی

(۱) سازمان - قدرت - مالکیت - تغییر وضع موجود یا حفظ وضع موجود

(۲) مالکیت - سیاست - شخصیت - دستیابی به فضیلت و سعادت

(۳) مالکیت - سیاست - مالکیت - دستیابی به فضیلت و سعادت

(۴) سازمان - قدرت - شخصیت - تغییر وضع موجود یا حفظ وضع موجود

۶۵- به ترتیب مصادیق «الف، ب و ج» کدام است؟

قدرت تشویقی	ج	MALIKİT
الف	جامعه‌شناسی تبیینی	B

(۱) پیروی‌کننده برای پاداش پیروی می‌کند. - شکل‌گیری کنش سیاسی - ناتوانی در بررسی ارزش‌های سیاسی به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها

(۲) عمدتاً منحصر و متمرکز در دست دولتها است. - پیدایش قدرت - معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت

(۳) پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد. - ایجاد سیاست - قابل مطالعه علمی ندانستن ارزش‌های سیاسی

(۴) با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت، اعمال می‌شود. - پیدایش قدرت - بسنده کردن به توصیف ارزش‌های سیاسی

۶۶- در مطالعه فرهنگ‌ها با رویکرد تفسیری، با چه مشکلی مواجه خواهیم شد و ارزش اجتماعی سازمان چیست؟

(۱) تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی، علوم اجتماعی را در گیر مطالعات پایان‌نایذیر و تمام‌نشندنی می‌سازد. - دانش

(۲) در مطالعه جوامع و فرهنگ‌ها، به معانی فرهنگی آن‌ها توجه نمی‌کنیم و آن‌ها را از منظر غرب یا شرق مطالعه می‌کنیم. - ثروت

(۳) وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه هر فرهنگ آن را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود. - ثروت

(۴) معنای پدیده‌های اجتماعی و سیاسی در آن فرهنگ‌ها را به درستی دریافت نمی‌کنیم. - دانش

۶۷- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب بیان‌گر کدام مفهوم است؟

- تفاوت در «زبان و لهجه» و «قد و وزن»

- علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه مخالفان قشریندی اجتماعی

- علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه طرفداران قشریندی اجتماعی

- اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری در دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی

(۱) رتبه‌ای و اسمی - مالکیت خصوصی - نابرابری‌های طبیعی - محافظه‌کارند.

(۲) اسمی و رتبه‌ای - روابط سلطه‌جویانه - نابرابری‌های طبیعی - انسان در برابر وضعیت موجود منفعل است.

(۳) اسمی و طبیعی - روابط سلطه‌جویانه - توزیع نابرابر ثروت، قدرت و دانش - محافظه‌کارند.

(۴) طبیعی و رتبه‌ای - مالکیت خصوصی - توزیع نابرابر ثروت، قدرت و دانش - انسان در برابر وضعیت موجود منفعل است.

۶۸- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول است؟

ب	مدل کمونیستی	د	ج
نمی‌تواند نابرابری اجتماعی میان افرادی که در طبقات اجتماعی مختلف متولد می‌شوند را توضیح دهد.	الف	انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه حل کار علم نبود.	مالیات، ابزاری برای کاهش فاصله طبقاتی است.

- طرفداران قشریندی اجتماعی

- جدایی دانش از ارزش

- نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود، انگیزه رقابت از بین می‌رود و راه پیشرفت مادی مسدود می‌شود.

- حوزه رقابت و برابری

۴) ب - الف - ج - د

۳) ب - د - ج - الف

۲) الف - ب - د - ج

۱) ب - د - الف - ج

۶۹- علت، معنا یا مفهوم، پیامد هر عبارت، به ترتیب کدام است؟

- تأیید و تثبیت قشریندی در رویکرد اول

- دهقانان شبیه برده بودند و مالک چیزی نبودند.

- در رویکرد دوم، افراد توأم‌مند و کوشایی به انداره استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند.

۱) عدم امکان تغییر در قشریندی اجتماعی - نظام فئوکالی - عادلانه بودن نقطه آغاز و پایان رقابت

۲) طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی - نظام آپارتاید - ناعادلانه بودن رویکرد مخالفان قشریندی

۳) تأکید بر کارکردهای قشریندی - نظام سوسیالیستی - عدم سازگاری با فطرت انسانی

۴) تأکید بر کارکردهای قشریندی - نظام فئوکالی - ناعادلانه بودن رویکرد مخالفان قشریندی

۷۰- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با «رویکرد مخالفان قشریندی اجتماعی» و «طرفداران عدالت اجتماعی» نادرست و درست است؟

۱) اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. - این رویکرد هم با رهاسازی مطلق موافق است و هم با کنترل مطلق، اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد.

۲) قشریندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌ها است. - معتقدند دولت باید تلاش کند برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی تدبیر بیشتری بیندیشد؛ مثلاً از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند.

۳) تأکید آن‌ها بر معایب قشریندی نشان می‌دهد که آنان خواهان از میان برداشت قشریندی هستند و با ایجاد انگیزه رقابت، پیشرفت مادی میسر می‌شود. - همه کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت بهره‌مند می‌شوند و می‌توانند براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند.

۴) معتقدند که در رقابت عادلانه، باید نقطه شروع رقابت یکسان شود و رفاقت و رقابت در نگاه آنان در مقابل یکدیگرند. - در رویکرد عادلانه نیز مالکیت خصوصی لغو می‌شود ولی جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

فصل اول: فرهنگ جهانی
(نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲)
فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و
نظام نوین جهانی
(باعرها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب،
چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب)
صفحه‌های ۵۴ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

۷۱- کدام گزینه، به ترتیب با موارد زیر در ارتباط است؟

- تفاوت راهبردی استبداد استعماری با استبداد ایلی

- راه رهایی از نظام سرمایه‌داری از دیدگاه مارکس

- پیامد غلبة قدرت‌های قومی و قبیله‌ای بر جوامع اسلامی

۱) از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد. - انقلاب طبقاتی - مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

۲) برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، جاره‌ای جز حذف مظاہر فرهنگ اسلامی نداشت. - انقلاب کارگری - برای بقای خود بر گسترش فرهنگ اسلامی، تأثیر گذاشتند.

۳) در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد. - انقلاب کارگری - مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

۴) دارای هویتی غیراسلامی بود. - انقلاب طبقاتی - هضم و جذب در فرهنگ اسلامی
۷۲- هر عبارت، به ترتیب پیامد، علت، پیامد چیست؟

- آغاز مرحله جدید در گسترش فرهنگ جهان اسلام

- نمایان شدن ارزش‌ها و هنجرهای رفتارهای جاهلی در دوران خلافت

- مخدوش شدن وحدت امت اسلامی

۱) الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت اسلامی - شکل‌گیری قدرت در جامعه اسلامی براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای - استفاده از مکاتب و روش‌های غربی در مقابله با سلطه استعمار

۲) شکل‌گیری مقاومت‌هایی که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت. - تأثیرگذاری بر قدرت‌های سیاسی منطقه‌ای - گوشزد کردن خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی از سوی متفکران جهان اسلام

۳) الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت اسلامی - مقاومت آشکار فرهنگ جاهلی در برابر فرهنگ اسلام - عدم حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند.

۴) استفاده از مکاتب و روش‌های غربی در مقابله با سلطه استعمار - شکل‌گیری قدرت در جامعه اسلامی براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای - عدم حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند.

۷۳- کدام گزینه، به ترتیب در رابطه با «عصر نبوی» و «عصر بیداری اسلامی» از مراحل گسترش فرهنگ اسلامی، درست و نادرست است؟

۱) فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود، از آن پس به ناچار ظاهر اسلامی به خود گرفته بود. - متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند.

۲) پیامبر خدا (ص) پیش از رحلت، نامه‌های دعوت به دین خدا را به امپراتوری‌های ایران و روم فرستاده بود. - انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است.

۳) رسول خدا (ص) طی ده سال حکومت، موانع سیاسی پیش روی اسلام در شبه‌جزیره عربستان را از بین برد. - دولتمردان جوامع اسلامی از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کردند و می‌کوشیدند با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کنند.

۴) دولت‌های غربی با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش، بیشتر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب ساختند. - در جهان اسلام در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت.

۷۴- کدام گزینه در ارتباط با «باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب» صحیح است؟

- ۱) توضیح مفید بودن نماز با مطابقت دادن آن به حرکات ورزشی، اشاره به «سکولاریسم آشکار» دارد.
 - ۲) رویکرد گزینشی فرهنگ غرب به ابعاد دنیوی و سکولار را پروتستانیسم می‌گویند.
 - ۳) سکولاریسم از نتایج منطقی اومانیسم است.
 - ۴) از نتایج حاصل از اومانیسم، هنر مدرن است که بر بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کند.
- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.
- در فرهنگ معنوی و دینی، آبادی دنیا جزء اهداف نیست.
 - دلیل از نتایج حس‌گرایی و نفی وحی و عقل است.
 - در فرهنگ‌های دینی اگر کسی هوای نفسانی خویش را دنبال کند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار می‌کند.
 - روشنگری در معنای عام در طول کمتر از دویست سال گذشته شکل‌های مختلفی به خود گرفته است.

۱) ص - ص - ص - غ ۲) غ - غ - غ - غ ۳) ص - غ - ص - ص ۴) غ - ص - غ - غ

۷۵- کدامیک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

- ۱) ظهور پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، باعث فروریختن اقتدار کلیسا شد.
- ۲) بخشی از حرکت‌های اعتراض‌آمیز دوران رنسانس که رویکرد معنوی داشتند و در تقابل با رویکرد دنیاگرا قرار گرفتند، امکان گسترش پیدا نکردند.
- ۳) فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.
- ۴) یکی از نتایج فلسفه‌های روشنگری، تغییر نظام فئودالی که نوعی برده‌داری محسوب می‌شد به نظام اقتصاد سرمایه‌داری بود.

۷۶- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام قسمت از جدول است؟

- آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم توحیدی و دینی استفاده می‌کردند.
- با دعوت به توحید شکل گرفت.
- با غفلت از نگاه توحیدی به عالم، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.
- به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است.

فرهنگ یونان و روم باستان	-renaisans	فرهنگ مسیحیت	قرن وسطی
۵	ج	الف	ب

(۳) الف - ب - د - ج

(۱) الف - ب - ج - د

(۴) ب - الف - ج - د

(۳) ب - الف - د - ج

- چه تعداد از گزاره‌های زیر نادرست است؟ ۷۸

- بخشی از حرکت‌های اعتراض‌آمیز دوران رنسانس که فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند، مورد هجوم کاتولیک‌ها و پرووتستان‌ها قرار گرفتند.
- پیامد تحریفات مسیحیت قرون وسطی در سطح زندگی و عمل این گونه بود که دنیاگرایی مسیحیان و آباء کلیسا دیگر نیازی به توجیه دینی نداشت.
- انقلاب فرانسه که ریشه در دوران یونان و روم باستان دارد نخستین انقلاب لیبرال جهان است.
- علم جدید با رویکرد دنیوی خود، دیگر وظيفة شناخت حقیقت عالم و مسئولیت عبور انسان از ملک به ملکوت را بر عهده نداشت؛ بلکه به ابزار تسلط انسان بر طبیعت تبدیل شد.

(۱) چهار

(۳) دو

(۴) یک

- کدام گزینه در مورد سیاست در غرب جدید درست نیست؟ ۷۹

- (۱) نظام سیاسی جدید غرب به دنبال توجیه دینی برای خطاهای دنیوی خود نبود.
- (۲) نظام سیاسی شکل گرفته بر پایه باورها و ارزش‌های بنیادین غرب است.
- (۳) مبدأ قانون‌گذاری و سیاست غرب، خواست و اراده آدمی است.
- (۴) لیبرالیسم معنای آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که وابسته به او باشد.

- کدامیک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟ ۸۰

- (۱) شاهزادگان اروپایی برای رقابت با قدرت کلیسا از کشیشان مخالف با قدرت پاپ حمایت کردند.
- (۲) رویکرد دنیوی علم جدید، دستاوردهای شگرفی را به دنبال آورد.
- (۳) حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس به جای بازگشت به سوی حقیقت انسان، به رویگردانی از نگاه دنیوی منجر شد.
- (۴) مارتین لوتر از جمله اصلاح‌گران دینی بود که با تفاسیر پرووتستانی از دین در بسط فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشت.

- درس چهارم: اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی
درس پنجم: جهان‌های اجتماعی
درس ششم: پیامدهای جهان اجتماعی
صفحه‌های ۲۵ تا ۵۰

در این بخش، از میان سوالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۸۱ تا ۸۵ «یا» به سوالات ۸۶ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۸۱- در ارتباط با عبارت زیر کدام گزینه صحیح است؟

«در یکی از بحران‌های اقتصادی که کشورهای صنعتی دچار مشکل شده بودند، بنا به محاسبات اقتصادی می‌بایست نفت را به گران‌ترین قیمت از کشورهای نفت‌خیز خریداری می‌کردند، ولی به ارزان‌ترین قیمت ممکن، نفت مورد نیاز خود را خریدند.»

(۱) در کشورهای نفت‌خیز، بعد ذهنی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت؛ ولی بعد عینی و محسوس آن مفقود بود.

(۲) همهٔ پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند.

(۳) برخی پدیده‌ها مانند نفت بعد محسوس و مادی قوی‌تری دارند.

(۴) کشورهای نفت‌خیز از اهمیت نفت و وضعیت کشورهای صنعتی و نیاز ضروری آن‌ها به نفت اطلاع کافی نداشتند.

۸۲- موارد «رؤیاپردازی در مورد آینده تحصیلی خود»، «جنگ جهانی اول»، «کمک به فقراء» و «عدالت اجتماعی» در کدام طیف قرار دارد؟

(۱) خرد و ذهنی - عینی و کلان - عینی و خرد - عینی و کلان (۲) عینی و کلان - ذهنی و کلان - کلان و عینی - خرد و ذهنی

(۳) ذهنی و کلان - خرد و ذهنی - ذهنی و خرد - عینی و کلان (۴) خرد و ذهنی - کلان و عینی - عینی و خرد - ذهنی و کلان

۸۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام دیدگاه درباره تاریخ جهان‌های اجتماعی است؟

- جهان اجتماعی شبیه یک نوع موجود زنده است.

- جهان اجتماعی در صورتی که لازم باشد در دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر تغییراتی ایجاد می‌کند و سپس استفاده می‌کند.

- در این دیدگاه هیچ‌یک از جهان‌های اجتماعی نمی‌توانند با حفظ هویت خود، مسیر دیگری را دنبال کنند.

- در این نگاه، جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

(۱) طولی - عرضی - طولی - عرضی

(۴) عرضی - طولی - عرضی - طولی

۸۴- هر یک از مثال‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام لایه از جهان اجتماعی است؟

- افزایش نرخ تورم در ایران

- افزایش جمعیت چشمگیر در هند

- نابودی عقاید و ارزش‌های جاهلی عربستان با ظهور اسلام

- تفاوت در نوع نماز خواندن اهل تسنن و شیعه

(۲) سطحی - عمیق - سطحی - سطحی

(۴) سطحی - سطحی - عمیق - سطحی

۸۵- هر یک از موارد زیر، به ترتیب نتیجه چیست؟

- پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف

- تحول جهان‌های اجتماعی مختلف

(۱) تفاوت در فرهنگ‌ها - تغییر بنیادین ترین اجزای جهان اجتماعی

(۲) تنوع اراده و اختیار - تغییر در هنجارها و نمادها

(۳) تنوع آگاهی و معرفت - دگرگونی عقاید و ارزش‌ها

(۴) تنوع در هنجارها و نمادها - تغییر در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی

فصل اول: فرهنگ جهانی

(نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲)

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب)

صفحه‌های ۲۷ تا ۵۴

اگر به سوال‌های ۸۱ تا ۸۵ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۹۰ تا ۹۶ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۲)

۸۶- در کدام گزینه، هر سه بخش در رابطه با انواع استبدادها صحیح است؟

۱) استبداد استعماری دارای هویتی غیراسلامی بود. - استبداد قومی از رویارویی مستقیم با فرهنگ توامند است. اسلامی دوری می‌کرد. - تصویب قانون منع حجاب در دوره رضا شاه نمونه‌ای از استبداد ایلی و قومی است.

۲) استبداد استعماری در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد. - پادشاهی ناصرالدین شاه نمونه‌ای از استبداد قومی است. - قدرت سیاسی جوامع اسلامی از طریق سازش با دولت‌های غربی، به صورت استبداد ایلی و قومی درآمد.

۳) استبداد قومی پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت. - استبداد استعماری برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاہر فرهنگ اسلامی نداشت. - حکومت پهلوی نمونه‌ای از استبداد استعماری است.

۴) استبداد استعماری می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند. - قدرت سیاسی جوامع اسلامی تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود. - استبداد قومی قبیله‌ای هویتی اسلامی نداشت.

۸۷- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام موضوع در ارتباط است؟

- روش‌های مقابله با سلطه از سوی نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی

- مسئولیت انسان از دیدگاه اسلام

- حکومت سلطه‌گر شمال‌غربی شبجه‌جزیره عربستان قبل از ظهور اسلام

- تنها راه رهایی از چنگال نظام سرمایه‌داری از دیدگاه مارکس

۱) لیبرالیسم و ملی‌گرایی - پرهیز از فساد در جهان دنیوی - شاهنشاهی ایران - انقلاب طبقاتی

۲) ناسیونالیسم و مارکسیسم - جلوگیری از چرخش ثروت در دست اغنية - شاهنشاهی ایران - برقراری عدالت اجتماعی

۳) لیبرالیسم و ملی‌گرایی - آزادسازی مستضعفان از حاکمیت مستکران - امپراتوری روم - انتقاد از لیبرالیسم

۴) ناسیونالیسم و مارکسیسم - آباد کردن این جهان - امپراتوری روم - انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران

۸۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- پروتستانتیسم نشأت گرفته از رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان است.

- در فرهنگ معنوی و دینی آبادی دنیا و سیله‌ای در خدمت اهداف معنوی است.

- انقلاب صنعتی، ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب فرانسه دارد.

- روشنگری در معنای عام با استفاده از وحی، عقل و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد.

۱) غ - غ - ص - غ ۲) غ - ص - غ ۳) ص - ص - ص ۴) ص - ص - غ - ص

۸۹- کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

روشنگری		
پیامد	ویژگی	دوره زمانی
الف	عقل‌گرایی، نفی وحی	قرن هفدهم و هجدهم
دانش ابزاری	ب	قرن نوزدهم و بیستم
۵	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	ج

۱) دئیسم - نفی وحی و شهود - آغاز قرن بیستم - بحران معرفتی

۲) دئیسم - حس‌گرایی، نفی عقل و وحی - پایان قرن بیستم - بحران معرفتی

۳) بحران معرفتی - حس‌گرایی، نفی عقل و وحی - پایان قرن بیستم - دئیسم

۴) بحران معرفتی - نفی وحی و شهود - آغاز قرن بیستم - دئیسم

۹۰- در متن زیر چند عبارت نادرست وجود دارد؟

«فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه روشنگری آغاز می‌شود. رویکرد سکولار که پیش از آن، از طریق حقوق و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود، با فلسفه‌های روشنگری، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد. دنیاگرایی رایج در سطح عقاید مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.»

۱) دو

۲) صفر

۳) یک

۴) سه

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۱/۲۱

آزمون ۲۱ بهمن ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۹۵ دقیقه

تعداد سؤال کل دفترچه: ۱۴۰

تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰
۲	عربی زبان قرآن (۱)	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
	عربی زبان قرآن (۲)		۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۴	تاریخ و جغرافیا (۳)	اجباری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۵
	تاریخ و جغرافیا (۱)		۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۵
	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۵
۷	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۸	فلسفه یازدهم	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۹	منطق	انتخابی	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
	فلسفه یازدهم		۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۱۱	روان‌شناسی	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۲	اقتصاد	انتخابی	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
	روان‌شناسی		۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰

عربی (۳):
ثلاث قصصٌ تصويرية
(متن و قواعد درس ۳)
صفحه‌های ۳۷ تا ۴۶

عربی (۲):
عجائب المخلوقات
تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية
درس‌های ۳ و ۴
صفحه‌های ۳۱ تا ۴۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

■ ■ عین الأنساب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۹۱ - ۹۹)

۹۱- ﴿فَسَجَدَ الْمُلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكَبَرَ وَ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾: پس

- ۱) همه فرشتگان با هم سجده کردند مگر ابلیس که تکبر ورزیده بود و از کافران گردید!
- ۲) فرشتگان همه جملگی سجده کردند جز ابلیس که تکبر ورزید و از کافران بود!
- ۳) فقط ابلیس از میان همه فرشتگان که سجده کردند، تکبر کرد و با کافران بود!
- ۴) جز شیطان که غرور ورزید و از کافران بود، فرشتگان همگی سجده می‌کردند!

۹۲- «بعض الألفاظ التي شاع استعمالها في العربية اشتقّها العرب من كلمات فارسية ثم نطقوها وفقاً لضوابطهم الصوتية!»:

- ۱) برخی از الفاظی که استعمالشان در عربی رواج یافته، عرب‌ها آن‌ها را از کلماتی فارسی گرفتند آنگاه براساس قواعد آوایی‌شان آن‌ها را بر زبان آوردند!
- ۲) بعضی از لفظهایی که استعمالشان در عربی شایع شده، عرب‌ها آن‌ها را از کلمات فارسی مشتق کردند سپس بر طبق قواعد آوایی خود آن‌ها را بر زبان می‌آورند!
- ۳) برخی الفاظ که کاربردشان در زبان عربی رواج دارد، عرب‌ها از کلماتی فارسی آن‌ها را اتخاذ کردند سپس آن‌ها را براساس قواعد آوایی مخصوص به خود بر زبان آورندند!
- ۴) برخی الفاظ هستند که استعمالشان در عربی رواج یافته، عرب‌ها آن‌ها را از واژگان فارسی اتخاذ کردند، آنگاه بر طبق قواعد آوایی‌شان آن‌ها را به کار گرفتند!

۹۳- «يُعَجِّبُ الْإِنْسَانَ فَلَاحَ عَجُوزٌ يَغْسِلُ الْفَسَائِلَ الْمُخْتَلِفَةَ وَ هُوَ يَعْلَمُ جَيِّداً أَنَّهُ لَنْ يَأْكُلْ مِنْ أَثْمَارِهَا أَبْدًا!»:

- ۱) در شگفت می‌آورد انسان را پیرمرد کشاورز که نهال‌های مختلفی را می‌کارد در حالی که او خوب می‌داند که از میوه‌های آن‌ها قطعاً نخواهد خورد!
- ۲) کشاورز پیری که درختان مختلف را می‌کارد در حالی که او خوب می‌داند خود او هرگز از میوه‌های آن‌ها نخواهد خورد!
- ۳) انسان را در شگفت می‌آورد کشاورز پیری که نهال‌های مختلف را می‌کارد در حالی که او خوب می‌داند که وی هرگز از میوه‌های آن‌ها نخواهد خورد!
- ۴) تعجب می‌کند انسان از دیدن کشاورز پیری که نهال‌های مختلف را خوب می‌کارد در حالی که او می‌داند که وی هرگز از میوه‌های آن نهال‌ها نخواهد خورد!

٩٤- « ما مِنْ رَجُلٍ يَغْرِسُ عَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ قَدَرَ مَا يَخْرُجُ مِنْ نَمَرٍ ذَلِكَ الْعَرْسُ! »:

- ١) هیچ مردی نیست که نهال را بکارد و خدا از اجر آن برایش به مقدار میوه‌ای که از آن نهال خارج می‌شود، می‌نویسد!
- ٢) هر مرد که نهالی بکارد جز این نیست که خداوند برایش از پاداش به اندازه چیزی که از میوه آن خارج می‌گردد، بنویسد!
- ٣) هیچ مردی نیست که نهالی بکارد، جز این که الله برای او پاداش به اندازه آنچه که از میوه آن نهال بیرون می‌آید، بنویسد!
- ٤) هیچ مردی نیست که درختی را بکارد، مگر اینکه خدا به مقدار چیزی که از میوه‌های آن خارج می‌کند، برایش پاداش می‌نویسد!

٩٥- «إِنْ ثُطَالِعَ عَنِ الْحَوْتِ الْأَزْرَقِ تَفْهِمٌ أَنَّهُ أَكْبَرُ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي الْعَالَمِ قَدْ يَبلغُ وزْنُهُ مِئَةً وَ سَبْعِينَ طَنًّا!»:

- ١) اگر در مورد نهنگ آبی مطالعه می‌کردی می‌فهمیدی که آن بزرگترین موجودات زنده در دنیا است که وزنش گاهی به ۱۷۰ تن نیز می‌رسد!
- ٢) اگر درباره نهنگ آبی مطالعه بکنی می‌فهمی که آن از بزرگترین موجودات زنده در جهان است که شاید وزنشان به ۱۷۰ تن برسد!
- ٣) هرگاه در مورد نهنگ آبی مطالعه کند خواهد فهمید که آن بزرگترین موجود زنده در دنیا است که وزنش به ۱۷۰ تن رسیده است!
- ٤) اگر درباره نهنگ آبی مطالعه بکنی می‌فهمی که آن بزرگترین موجودات زنده در جهان است که گاهی وزنش به ۱۷۰ تن می‌رسد!

٩٦- عَيْنُ الْخَطَا:

- ١) قرأتُ هذه الكتب التاريخية إلا مصادرها!: اين كتاب‌های تاریخی را خواندم به جز منابعشان را!
- ٢) ما من نداء مظلوم يُرفع إلا و هو يصل إلى السماء!: هیچ ندای مظلومی نیست که بلند شود مگر اینکه به آسمان می‌رسد!
- ٣) أمر أنوشروان أن يُعطى الفلاح ألفي دينار!: انوشیروان امر کرد که به کشاورز هزار دینار بدهند!
- ٤) ما أجمل غرس الأشجار لحفظ نظام الطبيعة!: کاشتن درخت‌ها برای حفظ نظام طبیعت چقدر زیاست!

٩٧- عین الصحيح في الترجمة:

- ١) لحارس المرمى في كل مباراة مسؤولية عظيمة جدًا! دروازه‌بان‌ها در هر مسابقه‌ای مسؤولیت بسیار بزرگی دارند!
- ٢) هل تعلم أن الطائر الطنان يُحرِّك جناحيه ثمانين مرّة في الثانية؟ آيا مى دانی که مرغ مگس بالش را ۳۰ بار در ثانیه حرکت می‌دهد!
- ٣) قد بُين بعض أبعاد تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية في العصور الماضية! برخی ابعاد اثرگذاری زبان فارسی بر زبان عربی در دوره‌های گذشته آشکار گشته است!
- ٤) «سيبویه» أكبر علماء علم التحو الذي ولد في شيراز ثم هجر إلى البصرة! «سيبویه» از دانشمندان بزرگ علم نحو است که در شیراز زاده شد، سپس به بصره هجرت کرد!
- ٩٨- «کودکی گریان را در خیابان دیدم، آن کودک کنار مادرش بود!»:
- ١) نظرُ إلَى طَفْلٍ باكِيٍّ فِي الشَّارِعِ، كَانَ الطَّفْلُ جنْبَ أُمِّهِ!
- ٢) شاهدتُ الطَّفْلَ الْبَاكِيَ فِي السَّاحَةِ، كَانَ الطَّفْلُ عَنْدَ أُمِّهِ!
- ٣) شاهدتُ طفلاً باكياً فِي الشَّارِعِ، كَانَ الطَّفْلُ جنْبَ أُمِّهِ!
- ٤) رأيَتُ طفلاً باكياً فِي الشَّارِعِ، كَانَ طفْلًّا جنْبَ أُمِّهِ!
- ٩٩- عین ما لا يناسب مفهوم العبارة: «من يجتهد كثيراً يصل إلى أهدافه و يحصد ثمرة الجهد!»
- ١) هرکسی آن دیرود عاقبت کار که کشت گرنهاست همه این است زهی نیک سرشد
- ٢) نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود مُزْدَ آن گرفت جان برادر که کار کرد
- ٣) زکوشش به هر چیز خواهی کما هی رسید به هر چیز خواهی کما هی رسید
- ٤) خدا گر بیندد ز حکمت دری به رحمت گشاید در دیگری

■■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي: (١٠٠ - ١٠٢)

١٠٠- «إن يفتح التمساح فمه يدخل الطائر فيه لتنظيف أسنانه!»:

- ١) يفتح: فعل مضارع - غائب - مجرد ثلاثي من «فت ح» - متعد / فعل شرط، و مفعوله: «فم» و منصوب التنظيف: اسم - مفرد مذكر - مصدر على وزن «تفعيل» و مضارعه: يُنظف - معرفة / مجرور بحرف الجر
- ٢) يدخل: فعل مضارع - غائب - مزيد ثلاثي، و مصدره: إدخال / جواب شرط، و فاعله: «الطائر» و مرفوع أسمان: اسم - جمع تكسير، و مفرده: سن - معرب / مضارع إليه و مجرور و علامته: كسرة النون

١٠١ - «قد تبيّنت أبعاد التأثير و أَلْفَتَ كتابٌ فيها. الكتابُ سُعِيَ بالمعربات!»:

١) تبيّنت: فعل - مؤنث - مزيد ثلثي و مصدره «تبين»، على وزن «تَقْعُل» / فعل، و فاعله «أبعاد» و الجملة فعلية

٢) التأثير: اسم - مفرد - مذكر - مصدر على وزن «تَقْعِيل» - معرفة بـأَلْ / مضافة إليه و مجرور بالكسرة

٣) الكتاب: اسم - مفرد - مذكر - معرفة بـأَلْ - معرب / مبتدأ و مرفوع و الألف و لامه بمعنى «هذا»

٤) المُعرِبات: اسم - جمع تكسير للمؤنث، مفرده: المُعرِب - معرفة / مجرور بحرف الجر بالكسرة

١٠٢ - «إِنَّ الْأَشْيَاءَ تَرْخُصُ إِذَا كَثُرَتْ إِلَّا الْأَدْبَ!»:

١) الأدب: مذكر - مفرد، جمعه: الأدب - معرفة بالعلمية - معرب / مستثنى منه لـ«الأشياء» و منصوب بعلامة الفتحة

٢) الأشياء: اسم - جمع التكسير، مفرده: الشيء ← مذكر - معرفة بـأَلْ / اسم لحرف المشبه بالفعل و منصوب

٣) تَرْخُصُ: فعل مضارع - مفرد مؤنث - مجرد ثلثي من مادة: «ر خ ص» / فعل و فاعل، الجملة فعلية

٤) كَثُرَتْ: فعل ماض - مؤنث - مجرد ثلثي و مضارعه للمذكر: «يَكْثُر» - معلوم / الجملة فعلية

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٠٣ - ١١٠)

١٠٣ - عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) ﴿ وَ إِذَا خَاطَبُهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴾

٢) ﴿ وَ مَا تَدَمُوا لِأَنْفِسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ﴾

٣) إِشْتَقُوا مِنْهَا كَلِمَاتٍ أُخْرَى كَثِيرَةً!

٤) قَدْ تَغَيَّرَتْ أَصْوَاتُ وَ أَوْزَانُ بَعْضِ الْمُفَرَّدَاتِ!

١٠٤ - « تحترمي الآخرين فهم كِ أَيْضًا!» عين الصحيح للفراغين:

١) إن / يَحْتَرِمُونَ ٢) إذا / تَحْتَرِمُونَ ٣) من / تَحْتَرِمُونَ ٤) إن / يَحْتَرِمُوا

١٠٥ - عين فعل الشرط مضارعاً:

١) من تَعْلَمُ الْلُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ قَدْ رَأَى فِيهَا آيَاتَ الْقُرآنِ!

٢) من تَحْمَلُ المشاكل بِالإِسْتِعَانَةِ بِاللَّهِ فَازَ فِي حِيَاتِهِ!

٣) من يَدْرِسُ جِيدًا وَ لَا يَنْجُحُ فِي امْتِحَانَاتِ الْمَدْرِسَةِ!

٤) إن تُغَيِّر طَرِيقَةَ تَدْرِيسِكَ يَتَقدَّمُ الطَّلَابُ فِي هَذَا الدَّرْسِ!

١٠٦- عَيْنَ عِبَارَةً لَا يُوجَدُ فِيهَا اسْمٌ نَكْرَةٌ:

- ١) سَمِعْتُ مِنْ صَدِيقِي حَامِدًا أَنَّ الْمَفَرَدَاتِ الْفَارَسِيَّةِ دَخَلَتِ الْعَرَبِيَّةَ مُنْذُ الْعَصْرِ الْجَاهْلِيِّ!
- ٢) هَاشِمٌ كَانَ أَعْلَمُ مِنْ زَمَلَائِنَا الْأَخْرَيْنَ عَلَى الْمَوْضِعَاتِ الْمُهِمَّةِ الَّتِي طَرَحَهَا الْمُعَلِّمُ!
- ٣) الرَّكَبُ جَمَاعَةٌ مِنَ الْمُسَافِرِينَ يُسَافِرُونَ عَلَى الدَّوَابِّ!
- ٤) يَرَى سَعْدِيُّ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ سَوَاءً مِنَ الْهَجْرِ!

١٠٧- عَيْنَ النَّكْرَةَ تُتَرَجِّمُ مَعْرِفَةً:

- ١) مَثَلُ نُورِ اللَّهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا سَرَاجٌ!
 - ٢) حَدِيقَةُ شَاهِزادَةٍ جَنَّةٌ رَائِعَةٌ فِي بَلَادٍ كَبِيرَةٍ!
 - ٣) ذَلِكَ الْمُعَلِّمُ شَابٌ ذَكِيٌّ وَيُدْرِسُ فِي الْقَرِيَّةِ!
 - ٤) رَائِحَةُ الشَّجَرَةِ كَرِيمَةٌ وَالْحَيَوانَاتُ تَهَبُّ مِنْهَا!
- ١٠٨- «مَا نَجَحَ فِي الْامْتِنَاحِ مِنْ بَيْنِ التَّلَمِيذِ إِلَّا مُحَمَّدٌ!» نَسْتَنْتَجُ مِنَ الْعِبَارَةِ السَّابِقَةِ (عَيْنَ الْخَطَا):
- ١) إِنَّمَا نَجَحَ فِي الْامْتِنَاحِ مُحَمَّدٌ!
 - ٢) لَمْ يَرْسُبْ فِي الْامْتِنَاحِ إِلَّا مُحَمَّدٌ!
 - ٣) لَمْ يَنْجُحْ فِي الْامْتِنَاحِ إِلَّا مُحَمَّدٌ!
 - ٤) فَقْطُ مُحَمَّدٌ، مَا رَسَبَ فِي الْامْتِنَاحِ!

١٠٩- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمُسْتَنْثَنِي مِنْهُ:

- ١) ضَيَّعَ الْأَوْلَادُ جَمِيعَهُمْ عُمُرَهُمْ إِلَّا الْوَلَدُ الصَّغِيرُ!
- ٢) لَيْسَ فِي سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ طَالِبٌ إِلَّا الْحَسَنُ!
- ٣) لَنْ يَفْوزُ الطُّلَابُ فِي درَوسِهِمْ إِلَّا الْمُجْتَهِدُونَ!
- ٤) لَمْ يَتَرَجَّمْ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ إِلَى الْفَارَسِيَّةِ إِلَّا عِبَارَةٌ قَصِيرَةٌ!

١١٠- عَيْنَ الْمُسْتَنْثَنِي مِنْهُ يَكُونُ اسْمُ مَفْعُولٍ:

- ١) لَمْ يَحْصِدِ الْمُزَارِعُونَ مَحَاصِيلَهُمُ الصِّيفِيَّةَ إِلَّا الشَّعِيرُ!
- ٢) لَا يُسَاعِدُ الْمَظْلُومِينَ أَحَدٌ إِلَّا الَّذِينَ لَا يَخَافُونَ الظَّالِمِينَ!
- ٣) رَكَبُ الْمُسَافِرُونَ الْحَافَلَةَ بَعْدَ إِنْتِظَارٍ إِسْتَغْرَقَ نَصْفَ سَاعَةٍ إِلَّا عَشْرَةِ رِجَالٍ!
- ٤) إِنَّ الْمُخْتَرَعَاتَ سَاعَدَتِ الْبَشَرَ لِمُعَالَجَةِ الْأَمْرَاضِ مُسَاعِدَةً بِالْغَةِ إِلَّا بَعْضِ الْأَمْرَاضِ!

مطرّ السّمك
الّتّعائشُ السّلّمِيُّ
درسهای ۳ و ۴
صفحه‌های ۲۳ تا ۴۶

در این بخش، از میان سوالات عربی (۱) و عربی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۱۱۱ تا ۱۲۰ «یا» به سوالات ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱)

■ عَيْنُ الْأَصْحَّ وَ الْأَلْقَ في الجواب للترجمة أو المفهوم من أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- لَا تَكُونُنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ :

(۱) از کسانی نباشد که نشانه‌های خداوند را تکذیب کردند، تا از زیان کاران نباشید!

(۲) هرگز از کسانی نباش که نشانه‌های الهی را تکذیب کردند، تا از زیان کاران نشوی!

(۳) هیچوقت از کسانی نباشد که آیات الهی را تکذیب کردند، که از زیان کاران خواهی بود!

(۴) هرگز از کسانی که آیات خداوند را تکذیب کردند نباش، که از زیان کاران باشی!

۱۱۲- «يَا إِخْوَانِي؛ لَا تُشْرِكُوا بِاللهِ أَحَدًا وَ لَا تُصْرِفُوا عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَالْعِدَاوَةِ لَأَنَّهُ لَا يَنْتَفِعُ بِهَا أَحَدٌ؛ عَلَيْكُمْ أَنْ تَتَعَاهِشُوا تَعَايشًا سِلْمِيًّا!»: ای برادران من! ...

(۱) کسی را با الله شریک نکنید و بر نقاط اختلاف و دشمنی پافشاری نکنید زیرا کسی از آن‌ها بهره‌مند نمی‌شود و شما باید با همدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز کنید!

(۲) کسی را با پروردگار شریک نکنید و بر نقاط اختلاف و دشمنی‌ها اصرار نکنید چراکه کسی به واسطه آن‌ها سود نمی‌برد و بر شماست با یکدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز کنید!

(۳) کسی را با پروردگار شریک نکنید و بر اختلافات و دشمنی‌ها اصرار نداشته باشید زیرا به کسی سود نمی‌رسانند و بر شما واجب است که با یکدیگر مسالمت‌آمیز زندگی کنید!

(۴) کسی را با خداوند شریک نکنید و بر نقاط اختلاف و دشمنی اصرار نداشته باشید زیرا کسی از آن‌ها سود نبرده است و بر همه شما واجب است در کنار یکدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشید!

۱۱۳- «تَحِيرُ النَّاسُ مِنْ تَساقُطِ الْأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ وَ مَا كَانُوا يُصِدِّقُونَ أَنَّ هَذِهِ الظَّاهِرَةَ تَكُونُ أَمْرًا طَبِيعِيًّا!»:

(۱) مردم متحیر شدند از اینکه ماهی‌ها از آسمان افتادند و باور نمی‌کردند که این پدیده‌ها امری طبیعی باشند!

(۲) مردم از افتادن ماهی‌ها از آسمان متحیر می‌شوند و باور نمی‌کردند که این پدیده امری طبیعی است!

(۳) مردم از سقوط ماهی‌ها از آسمان متحیر می‌شوند و باور نمی‌کنند که این پدیده امری طبیعی باشد!

(۴) مردم از افتادن ماهی‌ها از آسمان متحیر شدند و باور نمی‌کردند که این پدیده امری طبیعی باشد!

۱۱۴- «داستان زیبای «پیرمرد و دریا» را در اینترنت جست‌وجو کن و آن را مطالعه نما!»:

(۱) تبحث عن القصّه الجميلة لـ «الرجل المسنّ و البحر» في الانترنت و تقرئها!

(۲) ليبحث قصّه جميلة لـ «الرجل المسنّ و البحر» في الانترنت و ليقرئها!

(۳) إبحث عن قصة «الرجل المسنّ و البحر» الجميلة في الانترنت و إقرئها!

(۴) أبحث في الانترنت عن قصة «رجل مسنّ و البحر» جميلة و أقرئها!

۱۱۵- عَيْنُ مَا يُنَاسِبُ مَفْهُومَ الْحَدِيثِ النَّبُوِيِّ: «مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْعَطَّارِ إِنْ جَالَسْتَهُ نَفَعَكَ»

(۱) دوستان را کجا کنی محروم تو که با دشمن این نظر داری

(۲) دوست مشمار آنکه در نعمت زند لاف یاری و برادرخواندگی

(۳) هر که باشد همنشین دوستان هست در گلخن میان بستان

(۴) دوست آن باشد که گیرد دست دوست در پریشان حالی و درماندگی

١١٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالْمَحْلِ الْأَعْرَابِيِّ: «أُولَئِكَ الطَّالِبَاتُ الْمُجْتَهَدَاتُ مُحْتَرَمَاتٍ فِي مَدْرَسَتِهِنَّ!»

١) الطَّالِبَاتُ: اسْمٌ - جَمْعٌ سَالِمٌ لِلْمُؤْنَثِ «مَفْرِدُهُ: طَالِبٌ ← اسْمٌ فَاعِلٌ» / خَبْرٌ وَالْجَمْلَةُ إِسْمِيَّةٌ

٢) الْمُجْتَهَدَاتُ: اسْمٌ فَاعِلٌ مِنْ مَزِيدٍ ثَلَاثِيِّ «مَصْدِرُهَا: جِهَادٌ» - جَمْعٌ مُؤْنَثٌ / صَفَةٌ لِلْمُوْصَفِ «الْطَّالِبَاتُ»

٣) مَدْرَسَةُ: اسْمٌ - مَفْرِدٌ مُؤْنَثٌ «حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: دَرْ سَ» / مَجْرُورٌ بِالْحُرْفِ الْجَازِ؛ فِي مَدْرَسَةٍ: جَازٌ وَمَجْرُورٌ

٤) مُحْتَرَمَاتُ: اسْمٌ - جَمْعٌ سَالِمٌ - اسْمٌ مَفْعُولٌ مِنْ مَجْرِدٍ ثَلَاثِيِّ «حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: حَ رَ مَ» / خَبْرٌ لِلْمُبْتَدَأِ «أُولَئِكَ»

١١٧- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حُرْكَاتِ الْحُرُوفِ:

١) سَبَبُ تَلَوُّثِ الْهَوَاءِ إِحْتِرَاقِ النَّفَّغِ بِسَبَبِ مُحْرَكَاتِ السَّيَارَاتِ!

٢) بَعْدَ إِسْتَحَابِ الْعَدُوِّ إِنْتَصَرَ جَيْشُ إِلِّيَّاسِ وَرَجَعُوا إِلَى الْوَطَنِ!

٣) يَعْقِدُ الْوَالِدَانِ أَنَّ بَعْضَ الْأَطْفَالِ لَا يُدْرِكُونَ مَا يُقَالُ لَهُمْ!

٤) تَعْرِفُ الطُّيُورُ وَالْحَيْوَانَاتُ طَرِيقَةً إِسْتِعْمَالِ إِلْعَشَابِ الطَّبِيَّةِ!

١١٨- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي اسْتِخْدَامِ الصَّمِيرِ الْمُنَاسِبِ:

١) ... تَتَرَجَّمُ الْمُتَوْنَ الْعَرَبِيَّةَ بِالْلُّغَةِ الإِنْجِلِيزِيَّةِ!؛ (هِيَ) ٢) ... مَا أَخْبَرَنَا عَمَّا وَقَعَ الْلَّيْلَةِ الْمَاضِيَّةِ!؛ (نَحْنُ)

٣) ... تَقْدَمَتْ كَثِيرَةٌ فِي الشَّهْوَرِ الْأُخِيرَةِ!؛ (أَنْتَ) ٤) ... تَرْحَمَنَ الْحَيْوَانَاتُ كُلَّهَا!؛ (أَنْتَ)

١١٩- عَيْنُ فَعْلًا مَصْدِرُهُ مِنْ وَزْنِ الْإِفْعَالِ:

١) لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ دُفَعَ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

٢) اللَّهُ وَلِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

٣) لَا يَجُوزُ الْإِصْرَارُ عَلَى نَقَاطِ الْخَلَافِ

٤) قَالَ إِلَيْيَ أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ

١٢٠- عَيْنُ فَعْلًا حُرْفُ «الْتَاءُ» فِيهِ عَلَمَةُ الْفَعْلِ الْمُضَارِعِ:

١) تَبَيَّنَ الْمَوْضِعُ الْمُعْقَدُ الَّذِي كَانَ قَدْ شَغَلَ فَكَرَنَا!

٢) الطَّلَابُ تَجَمَّعُوا حَوْلَ مُعْلِمِهِمْ لِكَسِّ رِضاَهِ!

٣) بَنْتَيَ تَقْدَمَ لِلْأَوْلَادِ الْفَقَرَاءِ كُتُبَهَا الْدَّرَاسِيَّةِ!

٤) تَكَلَّمَ مَعْلِمِي مَعَ بَعْضِ التَّلَامِيذِ الْقُدَمَاءِ!

عجائب المخلوقات
تأثیر اللّغة الفارسیّة علی اللّغة العربیّة
درس های ۳ و ۴
صفحه های ۳۱ تا ۶۰

اگر به سؤال های ۱۱۱ تا ۱۲۰ پاسخ نداده اید، به سؤال های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

عربی زبان قرآن (۲)

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم (۱۲۱ - ۱۲۵)

﴿ ما يُرِيدُ اللّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُم مِنْ حَرَجٍ ... ﴾

۱) آنچه خداوند می خواهد، قرار گرفتن شما در حالت بحرانی است!

۲) خداوند نمی خواهد که شما را در حالت بحرانی قرار دهد!

۳) خدا نمی خواهد تا شما را از حالت بحرانی خارج سازد!

۴) خدا قرار گرفتن شما در حالت بحرانی را نمی خواهد!

۱۲۲- «إِذَا أَرَادَ السِّنْجَابُ الطَّائِرُ أَنْ يَطِيرَ بَيْنَ الْأَشْجَارِ يَفْتَحْ غِشَاءَهُ الْخَاصَّ وَ يَصِيرُ كَالْمَظَلَّةِ وَ يَطِيرُ سَرِيعًا!»:

۱) هرگاه سنجاب پرنده بخواهد بین درختان پرواز کند، پوسته اش که خاص است باز می شود و همچون چتر می گردد و به سرعت پرواز می کند!

۲) وقتی سنجاب پرنده می خواهد بین درختان پرواز کند، پوسته ای خاص را می گشاید و مثل چتر می شود و سریع به پرواز درمی آید!

۳) اگر سنجاب پرنده بخواهد میان درختان پرواز کند، پوسته مخصوصش را می گشاید و همچون چتر می شود و به سرعت پرواز می کند!

۴) اگر سنجاب پرنده بخواهد میان درختان پرواز کند، پوسته مخصوصش را باز می کند و همچون چتری می شود و سریعاً پرواز می کند!

۱۲۳- «المفرداتُ الَّتِي دَخَلتُ الْعَرَبِيَّةَ مِنْ لِغَاتٍ أُخْرَى تُسمَّى الْكَلْمَاتُ الدَّخِيلَةُ وَ يُغَيِّرُ الْعَرْبُ أَوزَانَهَا وَفَقَ اللَّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ!»:

۱) کلماتی که از زبان های دیگری وارد زبان عربی می شوند، کلمات وارد شده نامیده می شوند و عربها وزن هایشان را بر اساس زبان عربی عوض می کنند!

۲) واژگانی را که از زبان هایی دیگر وارد زبان عربی شده اند، کلمات داخل شده نامیده می شوند و عربها بر اساس زبان عربی وزن های آن ها را تغییر می دهند!

۳) واژگانی که از زبان عربی وارد زبان های دیگر شده، واژگان داخل شده نامیده می شوند و عربها وزن آن ها را مطابق زبان عربی تغییر می دهند!

۴) کلماتی که از زبان های دیگری در زبان عربی وارد شده، کلمات داخل نامیده می شوند و عربها وزن هایشان را بر طبق زبان عربی تغییر می دهند!

۱۲۴- عین الخطأ:

۱) إن تُحِدِّث طريقة حسنة في تعليم الأطفال أتَيْعُك!: چنانچه روشی نیکو در آموزش کودکان پدید بیاوری از تو پیروی می کنم!

۲) العَلَمُ كَنْزٌ وَ لَا يَحْصُلُ إِلَّا بَعْدَ الجَهَدِ الْكَثِيرِ!: دانش گنج است و فقط پس از تلاش زیاد حاصل می شود!

۳) من قَدَّمَ الْخَيْرَ لِنَفْسِهِ وَجَدَ نَتْيَجَتَهُ عِنْدَ اللّهِ!: هر کس برای خودش نیکی پیش بفرستد نتیجه آن را نزد خدا می یابد!

۴) لَيَبْتَئِنَ أَهْدَافَهُ لِلنَّاسِ نَطَقَ عَالَمُ رَأَيْهُ عَنْهُمْ!: برای اینکه هدف هایش برای مردم آشکار شود یک دانشمند دیدگاهش را برای آنان بر زبان آورد!

۱۲۵- عین الخطأ عن مفهوم العبارات:

۱) هاين تتصروا الله ينصركم: با خدا باش پادشاهي کن!

۲) البعيد عن العين بعيد عن القلب: از دل بروود هر آنکه از دیده رود!

۳) من يحاول كثيراً يصل إلى أهدافه: هر که طاووس خواهد جور هندوستان کشد!

۴) من زرع العدوان حصد الحسران: هرچه کنى به خود کنى، گر همه نيك و بد کنى!

۱۲۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفی: «تبادل المفردات بين اللغات في العالم أمرٌ طبيعيٌ!»

۱) تبادل: فعل ماضٍ - للمفرد المذكور الغائب / فعل و مع فاعله جملة فعلية

۲) المفردات: اسم مفعول - جمع سالم للمؤنث - معرفة / فاعل و مرفوع بالضمة

۳) طبيعي: اسم - مفرد و مذكر - نكرة - مبني / صفة أو نعت، و موصوفها: أمر

۴) اللغات: اسم - جمع سالم للمؤنث (مفرده: لغة) - معرب / مضافق إليه و مجرور بالكسرة

۱۲۷- عین الصحيح في ضبط حركات الحروف:

۱) إستمِعُ النَّبِيُّ إِلَى الأَشْعَارِ و طَلَبَ مِن الشَّاعِرَةِ أَن تَتَشَدَّ أَكْثَرَ!

۲) إن يسْتَفِدُ الإِنْسَانُ مِنَ الْمَوَادِ السُّكَرِيَّةِ يُصْبِبُ بِالْأَمْرَاضِ الْكَثِيرَةِ!

۳) لا يَتَعَاوَنُ الْمُسْلِمُونَ فِي الْمَعَاصِي وَ لَا يَعْتَمِدُونَ عَلَى الْأَعْدَاءِ فِي الْمَشَاكِلِ!

۴) سَجَلَتْ مُنظَّمَةُ التُّونِيسِكُو مَسِيْدَ الْإِمَامِ وَ قُبَّةَ قَابِوْسِ فِي قَائِمَةِ التِّرَاثِ الْعَالَمِيِّ!

۱۲۸- عین الصحيح في التعريف:

۱) المفردات: ألفاظ ينطقها الناس كل يوم!

۲) يَدِري: يأخذ العلم النافع من الأستاذ الحاذق!

۳) المظلة: المرأة التي تظلم سائر الناس و تضرّهم!

۴) المعرّبة: لغة من اللغات العالمية التي يتكلّم العرب بها!

۱۲۹- عین ما فيه معرف بأ:

۱) أحبّ ألوانًا تهديّ أعصابنا!

۲) ألسنتكم قد تعوّدت على أن تكذب!

۱۳۰- عین أسلوب الشرط خطأ:

۱) ما تزرعوا هنا أولادكم يحصدون!

۲) إن تتصروا الله يثبت أقدامكم!

۲) للدّهر يومان؛ يوم لك و يوم عليك!

۴) إن الله صمد لم يلد و لم يولد!

۲) إن حصلت على النجاح زاد سرور والديك!

۴) التّمساح إن أكل فريسةً أكبر أفرزت عيونه دموعاً!

تاریخ (۳):
درس هفتم: ایران در دوره حکومت رضا شاه
درس هشتم: جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن (تا ابتدای جنگ جهانی دوم) صفحه‌های ۹۲ تا ۱۰۴
جغرافیا (۳):
درس چهارم: مدیریت حمل و نقل فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲) صفحه‌های ۵۹ تا ۸۰

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۱۵ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۳)

۱۳۱- چرا دولت انگلستان برای پیگیری منافع خود ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانده در ایران استفاده کند؟ زیرا ...

(۱) انگلیسی‌ها از انتشار اندیشه‌های انقلابی کمونیست‌های روسیه در ایران بیم داشتند.

(۲) انگلیسی‌ها دریافته بودند که نمی‌توانند ایران را مانند هندوستان به خاک خود ضمیمه کنند.

(۳) ایران در مسیر ارتباطی هندوستان و اروپا قرار داشت و انگلستان می‌توانست با هزینه کمتری بین این دو

منطقه کالا جابه‌جا کند.

(۴) هزینه‌هایی که برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متحمل می‌شد بسیار بالا بود.

۱۳۲- دلیل سیاست گرایش به آلمان از سوی رضا شاه چه بود؟

(۱) کمک به ثبات، صلح و آرامش بین‌المللی

(۲) تصمیم انگلستان مبنی بر فراهم‌آوری فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان در کشورهای تحت سلطه‌اش

(۳) ترمیم خرابی‌ها و ویرانی‌های اقتصادی ناشی از جنگ جهانی اول در کشور ایران

(۴) جلوگیری از تهاجم نظامی برخی دولتها به ایران

۱۳۳- با اخراج کدام کشور از جامعه ملل، بی‌اعتباری این نهاد بین‌المللی بیشتر شد؟

(۴) شوروی

(۳) ژاپن

(۲) ایتالیا

(۱) آلمان

۱۳۴- اساس برنامه صنعتی استالین بر چه چیزی استوار بود؟

(۲) تولید کالاهای سرمایه‌ای و وسائل جنگی

(۱) کشتی‌سازی و تجهیز وسایل دریانوردی

(۴) ایجاد کارخانه‌های تولید مواد اولیه و خام

(۳) ساخت شبکه وسیعی از جاده‌ها و راه‌آهن

۱۳۵- پس از کدام واقعه تاریخی حکومت جمهوری در کشور آلمان روی کار آمد؟

(۱) انحلال حزب‌های سیاسی به جز حزب نازی و قبضه کامل قدرت توسط هیتلر

(۲) موفقیت نازی‌ها در انتخابات مجلس و رسیدن هیتلر به مقام صدراعظمی

(۳) شکست آلمان در جنگ جهانی اول و پناهنده شدن امپراتور وقت آلمان به هلند

(۴) انعقاد پیمان عدم تجاوز میان شوروی و آلمان در سال ۱۹۳۹

۱۳۶- اگر مسیر مستقیم بین دو شهر فرضی، ۴ کیلومتر و مسیری که بهدلیل وجود پیچ و خم و انحراف باید احداث شود، ۶ کیلومتر باشد، شاخص انحراف این مسیر چقدر است؟

- (۱) ۱۲۰ (۲) ۱۴۰ (۳) ۱۵۰ (۴) ۱۶۰

۱۳۷- در کدام گزینه به پایداری حمل و نقل شهری توجه شده است؟

- برطرف کردن هرچه سریع‌تر مشکل کمبود پارکینگ و اتلاف وقت برای پارک خودروها
- فراهم‌آوردن وسایل حمل و نقل مناسب برای گردشگری در فصول خاص
- طراحی خطوط ویژه و رمپ‌های ورود معلولان به اتوبوس‌ها
- کاهش مسافت بین محل کار و محل سکونت شهروندان

۱۳۸- با توجه به مدیریت حمل و نقل در ایران:

الف) توجیه اصلی سرمایه‌گذاری در زمینه توسعه حمل و نقل آبی و ریلی برای کشور چیست؟

ب) کدام ارگان مدیریت حمل و نقل شهری را برعهده دارد؟

- افراش روزافرون جمعیت و گسترش شهرها و حومه‌ها و توسعه گردشگری - شهرداری‌ها
- موقعیت جغرافیایی و ترابری ویژه در منطقه جنوب غربی آسیا و قفقاز - شهرداری‌ها
- افراش روزافرون جمعیت و گسترش شهرها و حومه‌ها و توسعه گردشگری - وزارت راه و شهرسازی
- موقعیت جغرافیایی و ترابری ویژه در منطقه جنوب غربی آسیا و قفقاز - وزارت راه و شهرسازی

۱۳۹- شهر A روی نصف‌النهار ۳۰ درجه شرقی و شهر B روی نصف‌النهار ۸۰ درجه شرقی واقع شده است. اگر در شهر A ساعت ۱۱ صبح باشد در شهر B ساعت چند است؟

- (۱) ۱۲ و ۳۰ دقیقه بعداز ظهر
 (۲) ۱۳ و ۱۰ دقیقه بعداز ظهر
 (۳) ۱۴ و ۲۰ دقیقه بعداز ظهر
 (۴) ۱۲ ظهر

۱۴۰- مهم‌ترین کاربرد انواع GPS کدام است و بیشترین کاربرد کنونی آن برای مردم جهان چیست؟

- تعیین اختلاف ساعت میان نقاط مختلف - مسیریابی
- تعیین موقعیت جغرافیایی مکان‌ها و زمان مدنظر - مسیریابی
- تعیین اختلاف ساعت میان نقاط مختلف - مکان‌یابی فعالیت‌ها
- تعیین موقعیت جغرافیایی مکان‌ها و زمان مدنظر - مکان‌یابی فعالیت‌ها

تاریخ (۱):
فصل دوم: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری (درس های ۴ تا ۶۰ صفحه های ۲۹ تا ۶۰)
جغرافیا (۱):
فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران (درس های ۳ و ۴ صفحه های ۱۳ تا ۳۲)

در این بخش، از میان سوالات **تاریخ و جغرافیا (۱)** و **تاریخ و جغرافیا (۲)** تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.

به سوال های ۱۴۱ تا ۱۵۰ «یا» به سوال های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ و جغرافیا (۱)

۱۴۱- قانون حمورابی، به عنوان نخستین سند قانون گذاری جهان، متعلق به کدامیک از اقوام باستانی زیر است؟

- (۱) اکدی
(۲) آشوری
(۳) سومری
(۴) اموری

۱۴۲- مصر باستان اغلب از چه طریقی در معرض هجوم بیرونی قرار داشت؟

- (۱) دریای مدیترانه در شمال
(۲) صحراهای گرم در غرب

- (۳) دره پهناور رود نیل در جنوب
(۴) شبهجزیره سینا در شمال شرق

۱۴۳- چرا درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تمدن سند چیزی نمی دانیم؟

- (۱) از بین رفتن تدریجی آثار این تمدن
(۲) عدم وجود نوشه های گلی منتب به آن
(۳) پهناوری و گستردگی جغرافیایی این تمدن
(۴) ناتوانی در رمزگشایی و خوانش لوح ها و نوشه ها

۱۴۴- دوران ضعف و انحطاط کدام تمدن باستانی را مورخان عصر تاریکی نامیده اند؟

- (۱) روم
(۲) چین
(۳) میسین
(۴) مینوس

۱۴۵- در نتیجه کدام اقدام، جمهوری رم به قدرتی بزرگ در مدیترانه و شمال آفریقا تبدیل شد؟

- (۱) شکست حکومت کارتاز و پادشاهان مقدونی
(۲) براندازی بقایای حکومت سلوکی در شرق مدیترانه
(۳) سرکوب شورش سرداران جاهطلب و بردگان
(۴) تسلط بر سرتاسر شبهجزیره ایتالیا

۱۴۶- در کدام گزینه به موقعیت نسبی به درستی اشاره نشده است؟

- (۱) قرارگیری دشت های بزرگ و منطقه کوهستانی البرز در ایران
(۲) قرارگیری بحرین در حاشیه خلیج فارس
(۳) قرارگیری کشور آذربایجان در حاشیه غربی دریای خزر
(۴) قرارگیری نیویورک در ساحل اقیانوس اطلس

۱۴۷- علت ممتاز بودن موقعیت نسبی کشور ایران کدام است؟

۱) قرارگرفتن در مجاورت دریای خزر، خلیج فارس، دریای عمان و تنگه هرمز

۲) گستردگی در عرض جغرافیایی منطقه معتدله نیمکره شمالی و تنوع آبوهواهی بالا

۳) برخورداری از موقعیت ریاضی خاصی که تنوع محیطزیست و تولید کشاورزی را به دنبال داشته است.

۴) دارابودن موقعیت ریاضی منحصر به فرد کشور در عرض ۲۵ تا ۴۰ درجه شمالی و طول ۴۴ تا ۶۳ درجه شرقی

۱۴۸- کدام گزینه با عبارات زیر از نظر شمول، ارتباط پیدا می‌کند؟

«تواحی داخلی کشور - ارتفاع اغلب بالای هزار متر از سطح دریاهای آزاد - جهت شمالی‌جنوبی»

۱) جلگه‌ها - سرزمین‌های کوهستانی - منطقه کوهستانی تالش

۲) دشت‌ها - سرزمین‌های کوهستانی - منطقه کوهستانی آذربایجان

۱۴۹- کدام مورد، از مشخصات منطقه کوهستانی البرز است؟

۱) امتداد چین‌خوردگی این منطقه، آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

۲) از تنگه منجیل شروع می‌شود و در امتداد طول جغرافیایی تا کوه‌های شاه‌کوه، ادامه دارد.

۳) قله دماوند در این منطقه، از طریق فعالیت‌های آتش‌فشانی در دوران دوم شکل گرفته است.

۴) در جهت شمالی - جنوبی قرار دارد و امتداد شکل‌گیری آن، با کوه‌های تالش متفاوت است.

۱۵۰- هر کدام از دشت‌های زیر به ترتیب به کدام دلایل ایجاد شده‌اند؟

«ماهی دشت کرمانشاه - نهادوند - دشت کاکان فارس»

۱) انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - انحلال مواد آهکی - در هنگام چین‌خوردگی

۲) انحلال مواد آهکی - در هنگام چین‌خوردگی - انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست

۳) انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - در هنگام چین‌خوردگی - انحلال مواد آهکی

۴) انحلال مواد آهکی - انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - در هنگام چین‌خوردگی

تاریخ (۲):

فصل دوم: ظهور اسلام، حرکتی

تازه در تاریخ بشر

(درس‌های ۴ تا ۷)

صفحه‌های ۳۰ تا ۵۶

جغرافیا (۲):

فصل دوم: نواحی طبیعی

(درس‌های ۳ و ۴)

صفحه‌های ۱۹ تا ۵۲

اگر به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۵۱- کدام مورد، درباره عبدالله بن أبي رئیس منافقان مدینه در عصر پیامبر (ص) درست است؟

۱) در برخی غزوه‌ها مانند بدر و خندق شرکت نکرد و به تحریک مهاجرین علیه انصار پرداخت.

۲) در جنگ مسلمانان با یهودیان بنی قریظه و تصمیم پیامبر (ص) به محاصره آن‌ها، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد.

۳) تلاش می‌کرد میان مسلمانان و یهودیان اختلاف ایجاد کند و مهاجرین مکّی را علیه انصار و یهودیان مدینه تحریک کند.

۴) با آغاز تضعیف قدرت و موقعیت قریش در حجاز اسلام آورد، در غزوه احد شرکت نکرد و تا زمان وقوع غزوه تبوك زنده بود.

۱۵۲- کدام اقدام پیامبر (ص) را در موقعیتی قرار داد که برای ریشه‌کن کردن شرک و بتپرستی اقدام کند؟

۱) گرایش امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ به اسلام

۲) استقبال گسترده قبیله‌های مهم شبہ‌جزیره از حکومت اسلامی

۳) تداوم توطئه‌ها و دسیسه‌گری‌های مشرکان علیه مسلمانان

۴) گسترش و پیشرفت نظام سیاسی، اجتماعی و اقتصادی اسلام

۱۵۳- چرا حضرت علی (ع) مرکز خلافتشان را از مدینه به کوفه منتقل کردند؟

۱) نزدیکی کوفه به بصره و مصر

۲) همراهی با برخی از صحابه پیامبر (ص)

۳) دفع سرکشی‌ها و آشوبگری‌ها

۱۵۴- کدام شخصیت، فرماندهی سپاه اعراب مسلمان را در حمله به مصر برعهده داشت؟

۱) اسامه بن زید

۲) ولید بن عتبه

۳) عمّار یاسر

۴) عمر و عاص

۱۵۵- کدام گزینه به مهمترین تحولی که با روی کار آمدن خلفای اموی پدید آمد، اشاره دارد؟

۱) قومیت‌گرایی و تشدید تعصبات قبیله‌ای

۲) موروشی شدن خلافت میان اعضای خاندان حاکم

۳) ترویج تفکر جبرگرایی برخلاف آموزه‌های اسلام

۴) فاصله گرفتن حکومت از اصول مورد تأکید قرآن و پیامبر (ص)

۱۵۶- در وقوع بارندگی حضور کدام عوامل ضروری است؟

- (۱) ناهمواری‌ها، رطوبت و ناپایداری هوا
- (۲) ناهمواری‌ها، کمریندهای پرفشار و جریان‌های آب سرد
- (۳) برخورد توده‌های هوا، رطوبت و ناپایداری هوا
- (۴) برخورد توده‌های هوا، ناهمواری‌ها و جریان‌های آب سرد

۱۵۷- با توجه به انواع نواحی آب و هوایی، هوازدگی فیزیکی در آب و هوای ... بهدلیل ... فعالیت زیادی دارد.

- (۱) کوهستانی - میانگین دمای بالا
- (۲) معتدل خزری - رطوبت نسبی بالا
- (۳) گرم و شرجی - میانگین دمای پایین
- (۴) گرم و خشک - کمبود بارش و اختلافات دمایی

۱۵۸- بیابان‌های زیر در اثر کدام‌یک از علل دوگانه ایجاد بیابان‌ها تشکیل شده‌اند؟

«آتکاما - تکله‌ماکان - نامیب»

- (۱) دوری از منابع رطوبت - استقرار مرکز پرفشار - استقرار مرکز پرفشار
- (۲) استقرار مرکز پرفشار - دوری از منابع رطوبت - استقرار مرکز پرفشار
- (۳) استقرار مرکز پرفشار - دوری از منابع رطوبت - دوری از منابع رطوبت
- (۴) دوری از منابع رطوبت - استقرار مرکز پرفشار - دوری از منابع رطوبت

۱۵۹- در کدام گزینه همه اشکال فرسایشی ناشی از حفر مواد هستند؟

- (۱) آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی در دریاها و ستون‌های سنگی نواحی بیابانی
- (۲) دماغه‌های ماسه‌ای و ستون‌های سنگی دریایی و تپه‌های ماسه‌ای در نواحی بیابانی
- (۳) حفره، شکاف و زبانه در دریاها و ستون‌های سنگی و تپه‌های ماسه‌ای در نواحی بیابانی
- (۴) غارها و طاق‌های دریایی، گرزدیو و ستون‌های سنگی نواحی بیابانی

۱۶۰- کدام گزینه به ترتیب توضیحی مناسب برای موارد زیر ارائه داده است؟

الف) دره‌های U شکل

ب) مورن

- (۱) معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال به وجود آمده‌اند - سنگ‌ها و رسوباتی هستند که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند.
- (۲) معمولاً بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی شکل می‌گیرند - سنگ‌ها و رسوباتی هستند که رودها با خود حمل می‌کنند.
- (۳) معمولاً بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی شکل می‌گیرند - سنگ‌ها و رسوباتی هستند که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند.
- (۴) معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال به وجود آمده‌اند - سنگ‌ها و رسوباتی هستند که رودها با خود حمل می‌کنند.

درس هفتم: عقل در فلسفه
(قسمت اول)
درس هشتم: عقل در فلسفه
(قسمت دوم)
صفحه‌های ۵۲ تا ۶۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۶۱- کدام گزینه از جمله کارکردهای عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال **نیست**؟

۱) دستیابی به دانش‌های مختلف در حیطه علوم تجربی

۲) رسیدن به حقایق عقلانی مillus

۳) عمل به نیکی‌ها و دوری از بدی‌ها

۱۶۲- ابزار و طریق اصلی رسیدن انسان به مرتبه عالم عقل در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

۱) داشتن استعداد ذاتی در رسیدن به چنین مرتبه‌ای از وجود

۲) سیر و سلوک نفسانی و تهذیب نفس

۳) تجرد کامل از ماده و جسم

۱۶۳- ارسطو عقل انسان را براساس ... آن تقسیم می‌کند و این امر تقسیم می‌شود به ...

۱) موضوع - تفکراتی که در حیطه استدلال‌های تجربی قرار می‌گیرند و آن‌هایی که استدلال عقلی مillus هستند.

۲) روش - شناخت چیزهایی که انسان در آفرینش آن‌ها نقشی ندارد و چیزهایی که در آفرینش آن‌ها مؤثر است.

۳) موضوع - شناخت چیزهایی که انسان در آفرینش آن‌ها نقشی ندارد و چیزهایی که در آفرینش آن‌ها مؤثر است.

۴) روش - تفکراتی که در حیطه استدلال‌های تجربی قرار می‌گیرند و آن‌هایی که استدلال عقلی مillus هستند.

۱۶۴- تحولات عقل از رنسانس تا کنون به طور عمده مربوط به کدام‌یک از موارد زیر می‌باشد؟

۱) اعتبار یا عدم اعتبار عقل

۲) معنا و مفهوم عقل

۳) نقش عقل در حوزه دین و علم

۴) قلمرو شناخت عقل

۱۶۵- به ترتیب تفاوت و شباهت نظر ارسطو و دکارت درباره عقل و حدود توانایی آن در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

۱) پذیرش عقل به عنوان دستگاه تفکر - پذیرش استدلال عقلانی مستقل از تجربه

۲) رد و انکار عقل در معنای اول آن - توجه ویژه به معنای دوم عقل

۳) توجه به هر دو معنای عقل - قائلیت به عقل به عنوان قوه استدلال در آدمی

۴) پذیرش عقل به عنوان موجودی برتر - رد و انکار معنای اول عقل

۱۶۶- کدام گزینه درباره عقل و کارکرد آن نزد حکمای ایران باستان صحیح می‌باشد؟

(۱) ایران تنها کانون عقل‌گرایی و دعوت به خرد در عهد باستان است.

(۲) مزدا نام دیگر عقلی است که اولین مخلوق روحانی خدا بهشمار می‌رود.

(۳) پدیدار شدن عقاید غیرعقلانی نشان از روند نزولی عقل در ایران قدیم می‌باشد.

(۴) وجود افسانه‌های اساطیری مختلف به عدم پذیرش عقل در معنای دوم منجر گردید.

۱۶۷- کدام عبارت درباره فیضی که از جانب عقل فعال به عقل انسان می‌رسد دقیق‌تر است؟

(۱) تدبیر آسمان‌ها و فلک و جهان آفرینش است، که از جانب خدا صادر می‌شود.

(۲) نوری است که چشم انسان را در دیدن و مشاهده حقایق عالم توانا می‌سازد.

(۳) یاری‌رسانی در شناخت مفاهیم کلی و صورت‌های اشیاء و موجودات در عالم است.

(۴) حقیقتی کاملاً غیرمادی است، که به طور نامحسوس در نفس انسان تحقق می‌یابد.

۱۶۸- هر یک موارد زیر به ترتیب در کدام‌یک از مراحل رشد عقل تحقق می‌یابند؟

«درک معقولات بدیهی - درک معقولات نظری - شکوفایی عقل»

(۱) عقل بالفعل - عقل بالملکه - عقل بالفعل

(۲) عقل بالفعل - عقل بالملکه - عقل بالمستفاد

۱۶۹- اگر بین یکی از داده‌های عقلانی ما و یافته‌های وحیانی تضاد آشکاری مشهود باشد، کدام گزینه درست است؟

(۱) باید داده‌های عقلانی خود را بازبینی کنیم تا بتوانیم خطای آن را یافته و اصلاح کنیم.

(۲) ضرورتاً سخن وحی صحیح است و لذا باید عقل را به طور کلی کنار بگذاریم.

(۳) باید سخن وحی را به نوعی تفسیر و تأویل کنیم که با داده‌های عقلی ما معارض نداشته باشد.

(۴) از آنجایی که ممکن است این تضاد واقعی باشد، باید سخن وحی را در اولویت قرار دهیم.

۱۷۰- با توجه به بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

«غیر این عقل تو، حق را عقل‌هاست

که بدان تدبیر اسباب سماست»

(۱) در مصراج اول بیت، «عقل تو» به قوه استدلال و «عقل‌های حق» به موجودات برتر و مجرد اشاره دارند.

(۲) عالم عقول در واقع جزئی از عالم ماوراء الطبيعه بوده و تمامی این عالم را در بر نمی‌گیرد.

(۳) عقل اول واسطهٔ فیض الهی بوده و سایر عقول صرفاً نقش دریافت‌کننده را دارند.

(۴) بین عقول رابطهٔ طولی برقرار است و عقل اول اولین مخلوق روحانی خداوند است.

درس سوم: فلسفه و زندگی
درس چهارم: آغاز تاریخی فلسفه
صفحه‌های ۲۵ تا ۱۹

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان احباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۷۱- کدام گزینه در مورد باورهای ما درست است؟

(۱) باورهای هر فردی از استدلال‌های او نشأت می‌گیرد که منحصر به فرد هستند.

(۲) داشتن باورهایی در مورد موضوعات بنیادین مختص فیلسوفان است.

(۳) باورمندی به امور گوناگون با دانستن دلیل آن باورها ملازم حتمی دارد.

(۴) دست‌یابی به ریشه‌های فکری دیگران در بستر گفت‌وگو و زندگی روزمره میسر است.

۱۷۲- در کدام گزینه می‌توان گفت فرد به استقلال در اندیشه رسیده است؟

(۱) فردی مقلد که عقاید او همگی درست و صحیح هستند.

(۲) فردی که گاه با روشی جدی و منطقی به مسائل بنیادی می‌پردازد.

۱۷۳- آنگاه که فیلسوف افکار و عقاید را که بر مبنای مغالطه و عادت بوده‌اند نقد و ارزیابی می‌کند و با برهان و استدلال فهم درستی از حقایق ارائه می‌دهد، به ترتیب به کدامیک از فواید تفکر فلسفی نائل شده است؟

(۱) رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

(۲) دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی

۱۷۴- کدام گزینه مربوط به «استقلال در اندیشه»، از آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی، به شمار نمی‌رود؟

(۱) فیلسوف واقعی هیچ سخن و باوری را بدون دلیل نمی‌پذیرد.

(۲) فیلسوف با روش درست وارد مسائل بنیادین زندگی می‌شود و پاسخ می‌دهد.

(۳) فیلسوف درباره انواع استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی شان پی ببرد، آن‌ها را می‌پذیرد.

(۴) فیلسوف می‌کشد فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی ارائه دهد.

۱۷۵- عبارات مشخص شده در متن زیر، به ترتیب مرتبط با کدامیک از فواید تفکر فلسفی می‌باشد؟

«گاهی در جوامع، عقایدی بر اثر مرور زمان و انتقال از نسلی به نسل دیگر رواج می‌باید و افراد این عقاید را بدون اینکه پشتونه محکمی داشته باشند

می‌پذیرند. در این میان اندیشمندان می‌کوشند تا با بررسی این عقاید و ریشه‌ها و پشتونه عقلی آن‌ها، به باوری صحیح برسند.»

(۱) عادت‌های غیرمنطقی - دوری از مغالطات

(۲) دچار شدن به مغالطات - استقلال در اندیشه

(۳) عادت‌های غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

۱۷۶- کدام گزینه را با توجه به تمثیل غار افلاطون نمی‌توان بیان کرد؟

- ۱) به محض مشاهده نور و رو به رو شدن با واقعیت نادرستی توهمات و دروغ ها آشکار می شود.
- ۲) وجود یک آموزگار و راهنمای لازمه و شرط رسیدن به شناخت و دریافت معرفت حقیقی است.
- ۳) کسب شناخت و معرفت درست یک امر تدریجی است و به صورت دفعی و ناگهانی حاصل نمی شود.
- ۴) حقیقت غایی با صرف سخن و حرف به دیگران منتقل نمی شود و آنها خود باید کشف آن را تجربه کنند.

۱۷۷- کدام گزینه درباره آغاز تاریخی فلسفه صحیح می‌باشد؟

- ۱) اطلاعات امروزی ما به هیچ وجه قادر به ارائه گزارش معتبری از جریان فلسفه نیست.
- ۲) شناسایی ریشه اندیشه های رایج کنونی به واسطه آشنایی با آغاز اندیشه های فیلسوفانه میسر است.
- ۳) اندیشیدن درباره مسائل هستی علی برای پیدایش و تحقق تمدن های مختلف بوده است.
- ۴) زمان و مکان پیدایش فلسفه مشخص نیست؛ اما حدود شش قرن پس از میلاد مباحث فلسفی در یونان پایه گذاری شد.

۱۷۸- کدام گزینه درباره اولین فیلسوفان یونان صحیح است؟

- ۱) از آن جایی که اثری از تالس باقی نمانده است، نمی‌توان از افکار او آگاه شد.
- ۲) فیثاغورس و پیروان او بنیان گذاران علم حساب و نجوم در تاریخ به شمار می‌روند.
- ۳) فیثاغورس نخستین اندیشمندی بود که واژه فلسفه را به کار برد و آن را بر سر زبان ها انداخت.
- ۴) تالس به خاطر مشاهده حالت های گوناگون آب، آن را عنصر اصلی و سایر چیزها را حالات آن می‌دانست.

۱۷۹- کدام گزینه با توجه به جمله زیر از هراکلیتوس صحیح می‌باشد؟

«مردمان نمی‌دانند که چگونه از هم جداسدگی عین بهم پیوستگی است، نام عدالت را هم نمی‌دانستند اگر بی عدالتی نبود.»

- ۱) با توجه به این نظر از لحاظ منطقی امکان اجتماع ضدین ممکن است.
- ۲) همه چیز در سیلان و حرکت است و پیوسته تغییر و تحول دائمی بر قوانین طبیعت حاکم است.
- ۳) گریزی از ستیز و تضاد نیست و وجود اضداد جهان را می‌سازد.
- ۴) جهان از تغییر ساخته شده است و هر چیزی سازنده امر متضاد و متناقض خودش است.

۱۸۰- کدام موارد به ترتیب علت و معلول آشتفتگی ذهنی مردم آتن باستان می‌باشد؟

- ۱) ارائه نظرات متعدد و متضاد توسط جهان شناسان - رواج خطابه و سخنوری به جای علوم مختلف
- ۲) ظهور اندیشمندانی که خود را سوفیست می‌نامیدند - کم رنگ شدن ارزش یافتن حقیقت نزد برخی اندیشمندان
- ۳) ارائه نظرات متعدد و متضاد توسط جهان شناسان - مردم اصل حقیقت و رسیدن به آن را انکار کردند
- ۴) ظهور اندیشمندانی که خود را سوفیست می‌نامیدند - رواج خطابه و سخنوری به جای علوم مختلف

درس سوم: مفهوم و مصداق
درس چهارم: اقسام و شرایط تعریف
صفحه‌های ۲۰ تا ۲۸

در این بخش، از میان سوالات منطق و فلسفه یازدهم تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰ «یا» به سوالات ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۸۱- کدام مفهوم قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد؟

(۱) رستم شاهنامه

(۲) سیندرا لا

(۳) فقط این کتاب‌ها

(۴) فقط دبیر منطق این مدرسه

۱۸۲- کدامیک از توصیف‌های زیر درباره مفاهیم کلی و جزئی درست نیست؟

(۱) مفهوم کلی می‌تواند در واقعیت یک مصدق داشته باشد مثل واجب‌الوجود بالذات.

(۲) امکان ندارد که بتوان از مفهوم جزئی تعریف مفهومی ارائه کرد.

(۳) مفهوم کلی مفهومی است که مصادیق خارجی آن از مصادیق ذهنی‌اش بیشتر باشد.

(۴) مفهوم جزئی امکان دارد که در حال حاضر مصدق واقعی نداشته باشد مثل رستم شاهنامه.

۱۸۳- اگر قضیه «بعضی الف غیر ب است» صادق باشد، کدام نسبت میان موضوع و محمول قابل تصور نیست؟

(۱) تساوی

(۲) تباین

(۳) عموم و خصوص مطلق

(۴) عموم و خصوص من وجا

۱۸۴- کدامیک از نسبت‌های زیر به ترتیب عموم و خصوص مطلق و تباین هست؟

(۱) غیرمسلمان - زردشتی / ماده - هوا

(۲) شهر - مشهد / موازی - متقاطع

(۳) جماد - رشدکننده / ماشین - چرخ

(۴) مربع - لوزی / نور - لامپ

۱۸۵- مفهوم «قاره» با کدام مفهوم متباین نیست؟

(۱) کشور

(۲) شهر

(۳) آسیا

(۴) پایتحت

۱۸۶- برای تعریف مفهوم «خلیج فارس» استفاده از کدام نوع تعریف مناسب است؟

- (۱) تعریف لغوی
 (۲) تعریف از طریق ذکر مصادیق

- (۳) تعریف مفهومی
 (۴) تعریف ترکیبی

۱۸۷- نوع کدامیک از تعریف‌های زیر با بقیه متفاوت است؟

(۱) خفاش = پستانداری که پرواز کننده است و در شب شکار می‌کند.

(۲) نبی = کسی که از عالم غیب خبر می‌دهد و معجزه ارائه می‌کند، مانند حضرت عیسی انسان را هدایت می‌کند.

(۳) جاندار = جسمی که دارای سلول و رشد کننده باشد.

(۴) طاس = ظرفی قدیمی که شکل ظاهری آن بخشی از نیم کره کامل را تشکیل می‌دهد.

۱۸۸- اگر تعریف ارائه شده برای یک مفهوم مجهول، نه جامع باشد و نه مانع، نسبت میان مصادیق تعریف و مفهوم مجهول کدامیک از نسبت‌های چهارگانه

خواهد بود؟

- (۱) عموم و خصوص مطلق و یا تباین
 (۲) عموم و خصوص من وجه و یا تباین

- (۳) فقط عموم و خصوص من وجه
 (۴) فقط تباین

۱۸۹- کدامیک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) اگر در تعریف از مفاهیم مجهول استفاده شود تعریف فاقد شرط واضح بودن خواهد بود.

(۲) وظیفه منطق معرفی و شناساندن مفاهیم مختلف نیست.

(۳) تعریف مفهومی همه مفاهیم امکان‌پذیر نیست.

(۴) همه مفاهیم به تعریف نیاز دارند.

۱۹۰- با توجه به شرایط تعریف صحیح، کدام گزینه درست است؟

(۱) تعریفی که هم جامع و هم مانع باشد، یک تعریف صحیح محسوب می‌شود.

(۲) اگر «ها» را به صورت «اسطقس شفاف» تعریف کنیم، ممکن است تعریف قابل قبولی محسوب شود.

(۳) در صورت فرض مفهومی با نهایت بداهت، تعریف مفهومی صحیح آن غیرممکن خواهد بود.

(۴) برای جامع بودن یک تعریف این که نسبت **مُعَرَّف** و مفهوم عام، عموم و خصوص مطلق باشد کافی است.

درس سوم: فلسفه و زندگی
درس چهارم: آغاز تاریخی فلسفه
صفحه‌های ۱۹ تا ۲۵

اگر به سوال‌های ۱۸۱ تا ۱۹۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.

فلسفه پازدهم

۱۹۱- کدام‌یک از موارد زیر درباره باورهای مربوط به زندگی نادرست است؟

(۱) همه درباره آن‌ها می‌اندیشند ولی لزوماً به چرايی آن‌ها پی نمی‌برند.

(۲) بدون فهم تخصصی دانش فلسفه ممکن نیست.

(۳) از عهده هر کسی برمی‌آید و صرفاً برای فلاسفه نیست.

(۴) در خلال رفتارها یا سخنان روزانه هر انسانی خود را نمایان می‌سانند.

۱۹۲- کدام گزینه درباره تأثیر فلسفه بر افکار و زندگی درست نیست؟

(۱) افراد اندیشمند اگر عقیده‌ای در پیش نظرشان غیرمنطقی باشد نمی‌پذیرند و آن را نقد می‌کنند.

(۲) کسی که تفکر فیلسوفانه دارد سعی می‌کند از منطق در بررسی باورهای خود استفاده کند و کمتر دچار خطأ شود.

(۳) متفسر فلسفی سعی می‌کند اگر به باطل بودن عقیده‌ای پی برد، افراد جامعه را به باطل بودن آن آگاه کند.

(۴) فیلسوف سعی می‌کند اندیشه‌ای مستقل داشته باشد و به تفکرات و باورهای دیگران توجه نکند و به آن‌ها نیندیشد.

۱۹۳- کدام مورد باعث آزادسازی جامعه از عقاید باطل می‌شود و کدام مورد می‌تواند باعث تشخیص تفکرات و اندیشه‌های صحیح از باطل شود؟

(۱) استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه

(۲) استقلال در اندیشه - استقلال در اندیشه

(۳) رهایی از عادات غیرمنطقی - دوری از مغالطه

۱۹۴- عبارات «نداشتن پشتونه عقلی برای اندیشه‌ها» و «شکل‌گیری باور براساس خیال» به ترتیب می‌تواند فقدان کدام اثر «زندگی براساس فهم فلسفی» باشد؟

(۱) استقلال در تفکر - رها شدن از عادت‌های غیرمنطقی

(۲) رها شدن از عادت‌های غیرمنطقی - استقلال در تفکر

۱۹۵- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام‌یک از آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی است؟

- ناظر بر رسیدن به حقایق درست و انتقال آن‌ها به دیگران است.

- ناظر بر روشن متفاوت فلاسفه در پرداختن به مسائل بنیادین زندگی است.

- ناظر بر نقد و ارزیابی عقاید رایج و حاکم در میان مردم یک جامعه می‌باشد.

(۱) دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی

(۲) رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها

(۳) استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی

(۴) دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

۱۹۶- بنا بر مثال غار افلاطون، نتیجه برخورد ناگهانی فرد رهاشده با نور مستقیم چه خواهد بود؟

- (۱) عقیده‌اش به آنچه تاکنون می‌دیده و به سایه‌ها محکم و استوارتر می‌شود.
- (۲) چیزهایی را که تاکنون فقط سایه آن‌ها را می‌دیده می‌بیند و حقیقت‌شان را می‌فهمند.
- (۳) در ابتدا نمی‌تواند چیزی ببیند اما سپس در زمان کوتاهی عادت می‌کند.
- (۴) حقیقت اشیاء را می‌باید اما چون تاکنون فقط سایه‌ها را دیده است، حقایق را نمی‌پذیرد.

۱۹۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) براساس مکتوبات بر جای مانده، ایونیا مبدأ فلسفه یونانی است.
- (۲) فلسفه در آغاز و پیدایش لامکان و لازمان است.
- (۳) ما هیچ آگاهی دقیقی از اولین فکر فلسفی بشر نداریم.
- (۴) زادگاه فلسفه یونانی بخشی از سرزمین یونان بوده است.

۱۹۸- چه کسی ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان درهم آمیخت و مبنای ثابت واحد جهان را چه می‌دانست؟

(۱) فیثاغورس - هستی	(۲) پارمنیدس - هستی
(۳) فیثاغورس - اعداد و اصول اعداد	(۴) پارمنیدس - اعداد و اصول اعداد

۱۹۹- اگر جملات زیر از هر اکلیتوس باشد کدام گزینه درباره آن صحیح است؟

«گونه‌های مختلف به چیزهای متفاوت تمایل دارند؛ آب دریا برای ماهیان سلامت‌بخش و برای آدمیان زیان‌بار است. خزان زباله را به طلا ترجیح می‌دهند!»

- (۱) انسان معیار همه چیز است و اوست که خوب و بد و درستی و نادرستی را تعیین می‌کند.
- (۲) هیچ‌گاه این کامیاب نمی‌شود که عدم وجود داشته باشد؛ ذهن خود را از چنین اندیشه‌هایی مهار کن.
- (۳) سربالایی و سربایینی در یک کوه در واقع بخش‌هایی از یک مسیر واحد هستند.
- (۴) شما نمی‌توانید دو بار در همان رودخانه گام گذارید زیرا همواره آبهای تازه در آن جریان دارد.

۲۰۰- عامل اصلی پیدایش سوفیست‌ها در جامعه یونان باستان چه بود؟

(۱) رواج آراء گوناگون بین اندیشمندان یونان	(۲) ایجاد سیاست‌ها و رونق مطالب سیاسی بین مردم
(۳) باورهای رمزگونه درباره طبیعت	(۴) ناتوان بودن بشر در شناخت حقیقت

درس دوم؛ روان‌شناسی رشد
صفحه‌های ۳۴ تا ۶۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۰۱- سارا که به تازگی وارد دوره نوپایی شده است، احتمال دارد که کدام‌یک از مهارت‌های زیر در او بروز نیافته باشد؟

- (۱) لبخند اجتماعی (۲) احساس سپاسگزاری (۳) ترس از غریبه (۴) خشمگین شدن

۲۰۲- چند بیت از میان ایات زیر به عامل «وراثت» از عوامل مؤثر بر رشد اشاره دارند؟

گرن شنید فرشته‌ای بادیو وحشت آموزد و خیانت و ریو

خبیث را چو تعهد کنی و بنوازی به دولت تو گنه می‌کند به انبازی

نداشت آنکه رحمت کرد بر مار که آن ظالم است بر فرزند آدم

سگ به دریای هفتگانه بشوی که چو ترشد پلیدتر باشد

با عزیزی نشست روزی چند لاجرم همچن و گرامی شد

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۰۳- حیطه رشدی چند مورد از رفتارهای زیر نادرست ذکر شده است؟

هرس‌شدن مدارهای بین‌سلولی در مغز در دوره کودکی (شناختی) - رعایت حقوق دیگران (اجتماعی) - کسب مهارت فراحافظه در نوجوانی

(شناختی) - بازی‌های تکی و موازی کودکان در دوره‌های سنی مختلف (اجتماعی) - پاسخ به پرسش «من کیستم؟» در دوره نوجوانی (اخلاقی)

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۰۴- کدام گزینه به عوامل وراثتی رشد انسان اشاره دارد؟

(۱) با ورود پدر به زندگی کودک، تمایز میان من و دیگری شکل می‌گیرد.

(۲) در حدود چهارسالگی کودک کم کم می‌تواند مفاهیم را طبقه‌بندی کند.

(۳) نخستین لذتی که کودک از مادر کسب کرده، الگوی هیجانی قوی را در مغز او ایجاد می‌کند.

(۴) در اثر تقویت ساختارهای زبان در مغز به علت تجربیات زبانی کودک در خانواده، کم کم زبان شکل می‌گیرد.

۲۰۵- کدام گزینه برای عبارت زیر صدق می‌کند؟

«من پسر نوجوانی هستم که به اخلاقیات پایین‌نمم.»

(۱) این نشان می‌دهد که فرد به‌طور کامل از دیگری جدا شده است.

(۲) این جمله به نوعی ارتباط با دیگران را نشان می‌دهد.

(۳) نشان می‌دهد که فرد درباره مسائل شناختی اجتماعی قضاوتی دارد.

(۴) شرط صدق آن، رد کردن تمایز است.

۲۰۶- «وانکاوی به عنوان یکی از رویکردهای موجود در روان‌شناسی اعتقاد دارد که نحوه تعامل مادر با فرد در خردسالی تاثیری شگرف بر نحوه تعامل او با دیگران در بزرگسالی دارد.» این نگاه با کدام باور روان‌شناختی همسویی دارد؟

۱) در سال‌های نخست زندگی می‌بایست عواطف و احساسات کودک پرورده شوند.

۲) تغییرات رشدی به صورت پیوسته و مداوم بوده و ورای مراحل قابل ردیابی هستند.

۳) رشد هیجانی از هیجانات ساده شروع شده و هیجانات پیچیده دیریاب‌تر هستند.

۴) دستیابی به پردازش مفهومی در گرو دستیابی به پردازش ادراکی است.

۲۰۷- کدام گزینه درباره رشد اخلاقی درست است؟

۱) اصول اخلاقی که در طی رشد آموخته می‌شوند، تماماً از دل روابط انسانی درمی‌آیند.

۲) اصول اخلاقی به نحوه رابطه صحیح شخص با خودش برمی‌گردد.

۳) قضاوت‌های اخلاقی در کودکان بیشتر تحت تأثیر عواطف ناخوشایند یا خوشایند است.

۴) شکل‌گیری هویت انسانی خارج از رشد اخلاقی است.

۲۰۸- «سارای نوجوان، تحریک‌پذیر و پرخاشگر شده و کمتر از گذشته زمان خود را با خانواده سپری می‌کند. مادر و پدر سارا نگران شده‌اند و به تلخی،

روزهایی به یاد می‌آورند که سارای آرامشان مشتاق حضور در جمع‌های خانوادگی بود.» با توجه به شرایط سارا، کدام گزینه می‌تواند پاسخ مشاور به

طرح نگرانی خانواده سارا باشد؟

۱) تغییرات هیجانی ناگهانی موجب اضطراب سارا شده و نمود این اضطراب به صورت پرخاش است.

۲) انتقادهای خانواده موجب دوری او از خانواده است و نباید به هیچ وجه از او عیوب جویی کرد.

۳) تغییر سارا به دلیل شرایط نوحانی بوده و گذر از این مرحله رشدی موجب تغییر مجدد او می‌شود.

۴) سارا از تصویر خود آرمانی خود فاصله گرفته و پرخاش و اجتناب او از خانواده به همین دلیل است.

۲۰۹- امیرحسین و خواهر دوقلویش مهسا از لحاظ ظاهری و رفتاری به یکدیگر شبیه هستند. آن‌ها در حل مسائل ریاضی بسیار خوب عمل کرده، اما در

صورتی که موفق به حل یکی از آن‌ها نشوند، بسیار عصبانی شده و از خود واکنش شدیدی نشان می‌دهند، در واقع این دوقلوهای ... در جنبه ... به

خوبی رشد کرده‌اند، اما از لحاظ ... رشد خوبی نداشته‌اند.

۱) همسان - شناختی - هیجانی

۲) ناهمسان - شناختی - اخلاقی

۳) ناهمسان - هیجانی - اخلاقی

۲۱۰- کدامیک از موارد زیر، جزو حوزه مطالعاتی روان‌شناسان رشد قرار نمی‌گیرد؟

۱) میمون‌ها نیز مانند انسان‌ها می‌توانند الگوهایی مثل دستور زبان را بیاموزند.

۲) عوامل محیطی مثل اسباب بازی‌ها در تسلط کودکان بر لغات تأثیر بسزایی دارند.

۳) کودکان ۴ ساله ترجیح می‌دهند در کنار یکدیگر اما به تنها یابازی کنند.

۴) هنگام بروز جنگ، عوامل شیمیایی آثار مخربی بر جنبین می‌گذارد.

- درس پنجم: بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟
 درس ششم: نقش دولت در اقتصاد چیست؟
 درس هفتم: تجارت بین‌الملل صفحه‌های ۴۵ تا ۸۰

در این بخش، از میان سوالات اقتصاد و روان‌شناسی تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
 به سوالات ۲۱۱ تا ۲۲۰ «یا» به سوالات ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.
 وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۲۱۱- با توجه به نمودار زیر:

(الف) در قیمت ۲۰۰ ریال، بازار در چه وضعیتی قرار دارد؟

(ب) بهترتبیب، در کدام قیمت، تولیدکنندگان موفق به فروش تمام کالای خود نمی‌شوند و

در این قیمت، چند کیلو کالا به فروش نمی‌رسد؟

(پ) در کدام بخش از نمودار، بازار با وضعیت کمبود تقاضا روبه‌رو است؟

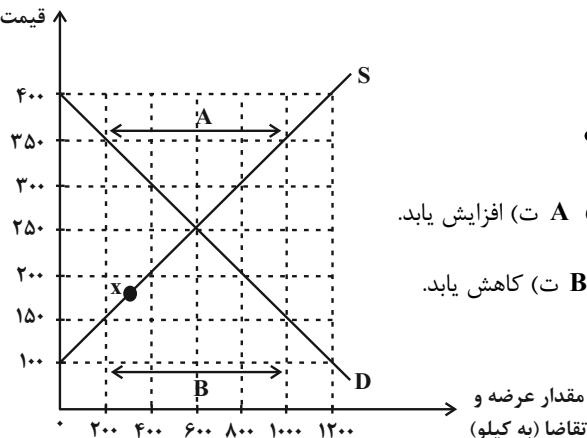
(ت) در نقطه X قیمت چه تغییری باید بکند تا بازار به سمت تعادل برود؟

(۱) (الف) بازار با ۴۰۰ کیلو، کمبود عرضه مواجه است. (ب) A ت) افزایش یابد.

(۲) (الف) بازار با ۸۰۰ کیلو، مازاد تقاضا مواجه است. (ب) B ت) کاهش یابد.

(۳) (الف) بازار با ۴۰۰ کیلو، کمبود عرضه مواجه است. (ب)

(۴) (الف) بازار با ۸۰۰ کیلو، مازاد تقاضا مواجه است. (ب) B ت) کاهش یابد.

۲۱۲- جدول زیر، مربوط به تولید خودرو در چهار مرحله است. نخست کارخانه فولادسازی اهواز «ورق فولاد» را به خودروسازی مشهد برای تولید «اتاق خودرو» می‌فرستند، سپس در خودروسازی تهران با افزودن موتور و ... به خودروی کامل تبدیل می‌شود. اگر مالیات بر ارزش افزوده در قانون با نرخ

ارزش تولید در هر مرحله	مراحل تولید
۱۰,۰۰۰ واحد پولی	۱- فولادسازی
۱۸,۰۰۰ واحد پولی	۲- اتاق سازی
۲۸,۰۰۰ واحد پولی	۳- خودروسازی
۳۲,۰۰۰ واحد پولی	۴- نمایشگاه و فروش خودرو

۱۰ درصد تعیین شده باشد، آنگاه:

(الف) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در

مرحله دوم و مرحله چهارم بهترتبیب چند واحد پولی است؟

(ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله

چهارم چقدر است؟

(پ) قیمت فروش با احتساب مالیات بر ارزش افزوده در مرحله چهارم چقدر است؟

(۲) (الف) ۱,۰۰۰-۲,۸۰۰ (ب) ۴۰۰ (پ) ۳۲,۴۰۰

(۱) (الف) ۱,۸۰۰-۳,۲۰۰ (ب) ۳۲۰ (پ) ۳۲,۴۰۰

(۴) (الف) ۱,۸۰۰-۳,۲۰۰ (ب) ۴۰۰ (پ) ۳۵,۲۰۰

(۳) (الف) ۱,۰۰۰-۲,۸۰۰ (ب) ۳۲۰ (پ) ۳۵,۲۰۰

۲۱۳- موارد کدام گزینه به ترتیب تکمیل‌کننده جاهای خالی جدول زیر به ترتیب حروف الفبا است؟

مثال	تعریف	انواع کالا
(ب)	به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد تقاضا برای آن کاهش می‌یابد.	(الف)
(د)	(ج)	کالاهای جانشین

۱) کالای معمولی - برنج مرغوب - کالاهایی که به صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای

کالای جانشین افزایش می‌یابد - گوشت سفید و قرمز

۲) کالای معمولی - برنج مرغوب - کالاهایی که به صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند افزایش قیمت یکی از کالاهای جانشین باعث کاهش در

میزان تقاضا برای کالاهای دیگر خواهد شد - اتومبیل و بنزین

۳) کالای پست - برنج نامرغوب - کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد،

تقاضا برای کالای جانشین افزایش می‌یابد - گوشت سفید و قرمز

۴) کالای پست - برنج نامرغوب - کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند افزایش قیمت یکی از کالاهای جانشین باعث

کاهش در میزان تقاضا برای کالاهای دیگر خواهد شد - چای و قهوه

۲۱۴- موارد کدام گزینه تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) دولت با ... امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد.

ب) ... وظیفه دارد کیفیت یا عدم کیفیت محصولات را تأیید کند.

ج) داور بازی اقتصاد با عملکرد درست خود می‌تواند ... برای اقتصاد به وجود آورد.

د) کالاهای خدماتی مانند ... می‌تواند توسط افراد زیادی همزمان استفاده شود و شما نمی‌توانید مردم را از استفاده آن محروم سازید.

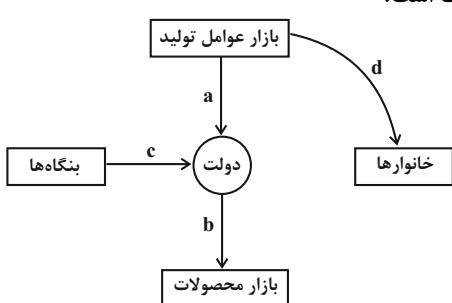
۱) الف) نظارت و سیاست‌گذاری، ب) وزارت اقتصاد و امور دارایی، ج) درآمدزایی بسیار خوبی، د) چرخ و فلك در شهر بازی

۲) الف) نظارت و سیاست‌گذاری، ب) وزارت اقتصاد و امور دارایی، ج) تخصیص‌های بهینه‌ای، د) تیرهای چراغ برق

۳) الف) تعریف و اجرای حقوق مالکیت، ب) سازمان استاندارد، ج) تخصیص‌های بهینه‌ای، د) خدمات پلیس

۴) الف) تعریف و اجرای حقوق مالکیت، ب) سازمان استاندارد، ج) درآمدزایی بسیار خوبی، د) خدمات پزشکی

۲۱۵- در جریان چرخشی درآمد زیر، موارد a، b، c و d به ترتیب بیانگر کدام نوع پرداخت یا دریافت است؟

۱) منابع - خریدهای دولت - مالیات - درآمد خانوار

۲) کالا و خدمات - درآمد - کالا و خدمات - پرداخت عوامل تولید

۳) منابع - خریدهای دولت - کالا و خدمات - درآمد خانوار

۴) کالا و خدمات - درآمد - مالیات - پرداخت عوامل تولید

۲۱۶- کدامیک از عبارات زیر در رابطه با مالیات‌ها، صحیح بیان نشده است؟
 الف) مالیات بر مصرف، مالیاتی است که مصرف کنندگان کالاهای خاص در زمان خرید آن کالا (به همراه قیمت کالا) پرداخت می‌کنند.
 ب) در مالیات بر دارایی که شاید بتوان گفت مهم‌ترین نوع مالیات است، درآمد و ثروت اشخاص مبنای مالیات است.
 ج) دریافت مالیات برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت‌های دولت مانند امنیت و امور قضایی، ضروری است.
 د) انواع عوارض درج شده در قبصهای شهرداری، مالیات تلقی می‌شود. شهرداری در مقابل خدماتی که ارائه می‌کند، وجودی مانند عوارض خودرو یا عوارض نوسازی دریافت می‌کند.

(۱) الف

(۲) ب، ج

(۳) ج، د

(۴) ب

۲۱۷- با توجه به اطلاعات زیر، کدام گزینه در خصوص مبادلات تجاری بین کشورهای A و B صحیح است؟

- کشور A بهزاری هر آناناسی که تولید می‌کند، از تولید ۱۰ موز صرف‌نظر می‌کند.
 - کشور B بهزاری هر آناناسی که تولید می‌کند، از تولید ۱۲ موز صرف‌نظر می‌کند.
 - براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور A می‌تواند ۳ تن موز تولید کند.
 - براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور B می‌تواند ۲ تن موز تولید کند.
 - کشور A می‌تواند موزهایی با هزینه فرست کمتری نسبت به کشور B تولید کند.
 - براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور B نمی‌تواند به زیادی کشور A، آناناس تولید کند.
- (۱) کشور A در تولید آناناس و موز در مقایسه با کشور B، مزیت مطلق دارد.
- (۲) کشور B در تولید آناناس و موز در مقایسه با کشور A، مزیت مطلق دارد.
- (۳) کشور A در تولید آناناس و کشور B در تولید موز، مزیت مطلق دارند.
- (۴) کشور B در تولید آناناس و کشور A در تولید موز، مزیت مطلق دارند.

۲۱۸- هر یک از موارد زیر با کدام موضوع در خصوص رابطه کشورها و تجارت بین‌الملل، مرتبط است؟

- الف) دولت‌های ایالات متحده آمریکا به پیمان‌های تجاری زیادی پشت کرده و آن‌ها را نقض کرده است.
- ب) انگلستان در سال ۱۷۰۱ میلادی یک قانون در جهت حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان تصویب کرد.
- ج) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد.
- د) بیل کلینتون، رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده آمریکا، آن را به عنوان شغل و درآمد مناسب برای آمریکایی‌ها می‌دانست و بیان کرد «اگر به این امر باور نداشتم هرگز این معاهده را حمایت نمی‌کردم».

- (۱) همانند قرارداد گات - تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش داد. - نتیجه آن تشکیل سازمان دائمی تجارت جهانی بود. - آمریکا، روسیه و مکزیک در سال ۱۹۹۲ پیمان مبادلات ارزی، مشهور به پیمان فرانشیز را امضا کردند.
- (۲) همانند توافق آب و هوایی پاریس - واردات هر نوع پوشак با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام کرد. - نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود. - آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲ پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.
- (۳) همانند قرارداد گات - تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش داد. - نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود. - آمریکا، روسیه و مکزیک در سال ۱۹۹۲ پیمان مبادلات ارزی، مشهور به پیمان فرانشیز را امضا کردند.
- (۴) همانند پیمان جهانی سازمان ملل برای بهمود وضعیت مهاجران و پناهندگان - واردات هر نوع پوشاك با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام کرد. - نتیجه آن تشکیل سازمان دائمی تجارت جهانی بود. - آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲ پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

محل انجام محاسبات

۲۱۹- جدول زیر نشان‌دهنده عرضه و تقاضا برای کالای زعفران است. با توجه به اطلاعات جدول:

قیمت کالا	مقدار تقاضا	مقدار عرضه
۲۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰
۲۶۰	۹۰۰	۳۰۰
۳۴۰	۸۰۰	۴۰۰
۴۳۰	۷۰۰	۵۰۰
۵۱۰	۶۰۰	۶۰۰
۶۰۰	۵۰۰	۷۰۰

الف) اگر به دلیل فزونی عرضه بر تقاضا قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش برود،

قیمت در بازار در چه وضعیتی است؟

ب) بهترتب، قیمت تعادلی و مقدار تعادلی چقدر است؟

ج) چنانچه اکنون قیمت زعفران در بازار ۴۳۰ باشد، چگونه می‌توانیم فاصله بین عرضه

و تقاضا را در بازار از بین ببریم؟

(۱) الف) در حال کاهش است. ب) ۵۱۰ - ۶۰۰ (ج) با ثابت نگه داشتن قیمت زعفران، عرضه زعفران را ۲۰۰ واحد افزایش دهیم.

(۲) الف) در حال افزایش است. ب) ۳۴۰ - ۴۰۰ (ج) با کاهش قیمت زعفران، ۱۰۰ واحد تقاضای مشتریان را افزایش دهیم و ۱۰۰ واحد از عرضه زعفران بکاهیم.

(۳) الف) در حال افزایش است. ب) ۳۴۰ - ۴۰۰ (ج) می‌توانیم بدون افزایش قیمت، ۲۰۰ واحد تقاضای زعفران را کاهش دهیم.

(۴) الف) در حال کاهش است. ب) ۵۱۰ - ۶۰۰ (ج) با افزایش قیمت زعفران، ۱۰۰ واحد از مقدار تقاضای مشتریان کم کنیم و تولیدکننده را تشویق کنیم تا ۱۰۰ واحد زعفران بیشتری عرضه کند.

۲۲۰- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارت‌های زیر، بهترتب چگونه است؟

- هرچند زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری اقتصادی تکمحصولی است؛ اما در فضای جهانی، اقتصاد تکمحصولی، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است.

- درآمدۀایی که دولت از طریق ایجاد بدھی تأمین می‌کند برخلاف درآمدهای حاصل از فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر، می‌تواند پایدار باشد.

- در صورتی که یک کشور با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین همه نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند، می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود.

- جنگ‌ها و تحрیم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی کشورها موجب شده است تا اقتصاددانان به اهمیت خودکفایی در همه تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آن‌ها از خارج تأکید کنند.

(۱) د - غ - غ - غ

(۲) د - غ - د - غ

(۳) غ - د - غ - د

(۴) د - غ - غ - غ

درس دوم: روان‌شناسی رشد
صفحه‌های ۳۴ تا ۶۵

اگر به سوال‌های ۲۱۰ تا ۲۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.

روان‌شناسی

-۲۲۱- به ترتیب، شاخصه‌های رشد اجتماعی و جسمانی کودک ۸ ماهه در کدام گزینه بیان شده است؟

- (۲) ترس از غریبه - نشستن مستقل
(۴) بروز لبخند اجتماعی - غلت زدن

-۲۲۲- نوجوانی به خاطر مشکل تغییر سریع حالات عاطفی خود به روان‌شناس مراجعه کرده است. علت این مشکل کدام مورد است؟

- (۲) تغییرات فیزیولوژیکی و شناختی در این سنین

- (۴) هدایت‌نکردن درست هیجانات روزمره و مشکلات تحصیلی

-۲۲۳- از نظر روان‌شناسان رشد، کدام‌یک از موارد زیر تنها تحت تأثیر عوامل زیستی نمی‌باشد؟

- (۲) خنده‌یدن به یک لطیفه
(۴) بیدار شدن ناگهانی از خواب به علت یک صدای مهیب

-۲۲۴- کدام روش برای مقابله با احساس یگانگی اغراق‌آمیز که در برخی نوجوانان دیده می‌شود، مناسب است؟

- (۱) عدم انتقاد و عیوب‌جویی از نوجوان، خصوصاً در حضور دیگران
(۲) پذیرش ویژگی‌های منحصر‌به‌فرد نوجوان و صبر‌کردن برای رسیدن او به بلوغ بیشتر فکری
(۳) کمک‌کردن به نوجوان برای خاکستری‌دیدن انسان‌ها، نه تقسیم آن‌ها به سیاه و سفید
(۴) عدم دخالت در تصمیم‌گیری‌های شخصی نوجوان و صرفاً ایفای نقش مشاور برای او

-۲۲۵- موارد کدام گزینه مبین پاسخ درست سوالات زیر است؟

الف) به ترتیب اندازه و ظرفیت «قلب» و «شش» در دوره نوجوانی چه تغییری می‌کنند؟

ب) قضاوت بیشتر و بهتر درباره مسائل دینی در دوره نوجوانی و جوانی، تابع رشد سریع کدام جنبه رشد می‌باشد؟

ج) تغییر اساسی دوره نوجوانی چیست؟

- (۲) ۳ و ۲ برابر - شناختی - افزایش حجم کلی خون
(۴) ۳ و ۲ برابر - اخلاقی - افزایش حجم کلی خون

-۲۲۶- با توجه به حدیث پیامبر اسلام (ص) در رابطه با مراحل رشد انسان، کدام رفتار نادرست است؟

- (۱) مادر محمد ۴ ساله، با اینکه محمد به حرف‌هایش توجه چندانی نمی‌کند، او را آزاد گذاشته تا بازی کند.
(۲) مادر امیر که کلاس چهارم است، به خاطر انجام ندادن تکالیفش او را از بازی کردن با کامپیوترش محروم می‌کند.
(۳) مادر بهنام ۸ ساله سعی دارد به او بفهماند که دروغ گفتن کار زشتی است و بهنام باید تحت هر شرایطی صداقت داشته باشد.
(۴) مادر و پدر فاطمه بهدلیل آن که امسال کنکور دارد، بدون مشورت با فاطمه لیاسی که فکر می‌کنند برای او مناسب است را تهیه می‌کند.

۲۲۷- «آرش کودکی ۴ ساله است که پدرستی نمی‌تواند حرف بزند. او زمانی که چیزی می‌خواهد بهشدت اصرار می‌کند و همچنین نمی‌گذارد که پدرش برای خواهر کوچکش خرید کند و بدون اجازه خواهش دست به وسایل عروسکی خواهش می‌زند.» آرش به ترتیب، در کدامیک از جنبه‌های مختلف رشد به اشکالاتی برخورده است؟

- (۱) اجتماعی - اخلاقی - شناختی

- (۳) شناختی - هیجانی - اخلاقی

۲۲۸- در ارتباط با متن زیر، قضاویت یک کودک ۵ ساله در رابطه با اخلاقی بودن یا نبودن کار عرفان و نیما به چه شکل است؟

الف) عرفان با وجود نارضایتی مادرش مبنی بر فوتیال بازی کردن در خانه، هنگام شوت زدن به توب، پایش به یک لیوان خورده و لیوان می‌شکند.

ب) نیما با وجود سن کمک کردن به مادرش در کارهای خانه اصرار می‌ورزد. او هنگام بدن سینی چای، پایش به فرش گیر کرده و هر ۶ استکان موجود در سینی را می‌شکند.

(۱) عرفان کار بدتری انجام داده، چون بدون رضایت مادرش فوتیال بازی می‌کرده است.

(۲) نیما کار بدتری انجام داده است، چون تعداد استکان‌های بیشتری را شکانده است.

(۳) هر دو کار بسیار نادرستی انجام داده‌اند.

(۴) نیما کار بهتری انجام داده است، چون می‌خواسته در کارهای خانه به مادرش کمک کند.

۲۲۹- کدامیک از عبارت‌های بیان شده، مبین رشد هیجانی دوره کودکی است؟

(۱) هنگامی که مادر مریم او را به یک رستوران می‌برد، مریم نمی‌تواند غذای مورد نظر خود را از بین غذاهای موجود انتخاب کند.

(۲) مهسا زمانی که یک دختر همسن و سال خود را در یک میهمانی می‌بیند، به او لبخند می‌زند.

(۳) فرامرز اصرار دارد که همه کارهایش را خودش به تنها‌یی انجام دهد.

(۴) مادر امیرحسین برای او و برادرش کیک پخته، امیرحسین علاوه بر سهم خود، سهم برادرش را نیز خورده است.

۲۳۰- کدام مقایسه بین شناخت کودکان و نوجوانان نادرست است؟

(۱) نوجوانان از تفکر فرضیه‌سازی پیشرفت‌هه برخوردارند، ولی کودکان این توانایی را در حد ابتدایی دارند.

(۲) نوجوان می‌تواند در استدلال‌های خود، چیزهایی را احتمال دهد که کودک هرگز به آن‌ها فکر نمی‌کند.

(۳) چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات و تلاش برای تقویت حافظه، در دوره کودکی وجود ندارد و در نوجوانی شکل می‌گیرد.

(۴) کودکان براساس ویژگی‌های فیزیکی پردازش می‌کنند اما پردازش نوجوانان مفهومی است.

دفترچه شماره (۳) – دروس اختیاری نیمسال اول

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۱/۲۱

آزمون ۲۱ بهمن ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۳۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۵	۲۳۱	۲۳۵	۱۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۲۳۶	۲۴۵	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۳)	اختیاری	۵	۲۴۶	۲۵۰	۵
۴	عربی زبان قرآن (۳)	اختیاری	۵	۲۵۱	۲۵۵	۵
۵	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۵	۲۵۶	۲۶۰	۵

احتمال

صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۲۳۱- فضای نمونه پرتاب ۳ سکه و یک تاس با هم چند عضو دارد؟

۶۸ (۴)

۶۴ (۳)

۵۴ (۲)

۴۸ (۱)

۲۳۲- اگر احتمال رخ دادن پیشامد A از دو برابر رخ ندادن آن $\frac{1}{4}$ بیشتر باشد، احتمال رخ دادن پیشامد A کدام است؟ $\frac{5}{8}$ (۴) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{3}{8}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۱)

۲۳۳- در کیسه‌ای ۵ مهره قرمز، ۴ مهره آبی و ۲ مهره سبز قرار دارد. ۲ مهره به تصادف از کیسه خارج می‌کنیم. احتمال آن که دو مهره همنگ باشند،

کدام است؟

 $\frac{19}{55}$ (۴) $\frac{17}{55}$ (۳) $\frac{7}{33}$ (۲) $\frac{8}{33}$ (۱)۲۳۴- اگر $S = \{20, 21, 22, \dots, 89\}$ فضای نمونه و $A = \{x \in S \mid x = 10k, k \in \mathbb{Z}\}$ پیشامدی از S باشد، آنگاه مقدار $P(A')$ کدام است؟

۰/۸ (۴)

۰/۲ (۳)

۰/۹ (۲)

۰/۱ (۱)

۲۳۵- احتمال آنکه از بین ۳ فرزند یک خانواده، تولد حداقل ۲ فرزند در یک روز هفته باشد، کدام است؟

 $\frac{21}{49}$ (۴) $\frac{19}{49}$ (۳) $\frac{13}{49}$ (۲) $\frac{17}{49}$ (۱)

محل انجام محاسبات

۲۴۱- بیت کدام گزینه متشکل از پایه‌های آولیٰ ناهمسان است؟

زاهدان را رخنه در ایمان کنند	۱) شاهدان گر دلبُری زین سان کنند
چه دید اندر خم این طاق رنگین	۲) دلا دیدی که آن فرزانه فرزند
نکته سر بسته چه دانی خموش	۳) لطف خدا بیشتر از جرم ماست
جام گیتی نما و خاک رهیم	۴) گنج در آستین و کیسه تهی

۲۴۲- به ترتیب، کدام بیت دارای «تلمیح» و کدام بیت دارای «تضمین» است؟

که دیو نفس حرون است و راهبان تَرَهند	الف) تو شهریار در این هفتخان تهمتن باش
خوش می‌روی به تنها تن‌ها فدای جانت	ب) ای رفته از بر ما ما گفته همچو سعدی
چو آن لبه‌ای شیرین در شکرخندست پنداری	ج) چو شاخ گل به هر جا از سراپایش نظر افتاد
الله الله که تلف کرده و که اندوخته بود	د) دل بسی خون به کف آورده ولی دیده بربیخت

۴) د. الف ۳) ج، ب ۲) ج، د ۱) الف، ب

۲۴۳- کدام بیت دارای آرایه «تضمین» است؟

ما هنوز اندر خم یک کوچه‌ایم	۱) هفت شهر عشق را عطمار گشت
تو که از خامه رگ ابر بهار آمدۀ‌ای	۲) تازه کن خاطر ما را به حدیثی صائب
غزلی را که ملایک در میخانه زندن	۳) گفت حافظ چو کشید از سر اندیشه نقاب
دگر عضوها را نماند قرار	۴) چو عضوی به درد آور روزگار

۲۴۴- در همه ابیات، آرایه «تلمیح» بر پایه یکی از داستان‌های قرآن است؛ بهجز:

پای ملخ چون بریم نزد سليمان عشق	۱) جان چه بود تا کنیم در ره عشقش نشار
روح در این باغ چیست بلبل بستان عشق	۲) عقل در این دیر کیست مست شراب الست
دل چه بود حلقه‌ای بر در زندان عشق	۳) جان که بود تشنه‌ای بر لب آب حیات
آتشم از جگر سوخته در دار افتاد	۴) ور چو منصور ز من بانگ انالحق می‌خizد

۲۴۵- بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

مگر مساحت رنج مرا حساب کنید	شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید
این درد عاشقی است؛ مداوا چه فایده؟	۱) زحمت مبین و رنج برای من ای طبیب
این درد را برای چه درمان کند کسی؟	۲) دردی است درد عشق ز جان خوش‌گوارتر
چون نافه در زمین ختن بی‌نهایت است	۳) در سینه گشاده من درد و داغ عشق
ز حادثات جهان جمله درد و رنج کشم	۴) همیشه با غم و درد است خاطرم انگار

درس سوم: نظم اجتماعی
صفحه‌های ۱۹ تا ۳۱

پاسخگویی به سوال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۲۴۶- هر عبارت، به ترتیب با کدام مفهوم مرتبط است؟

- قرار گرفتن هر پدیده در جای خود

- امکان‌پذیر ساختن پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها

- پنهان بودن و کمتر به چشم آمدن

(۱) نظم - نظم اجتماعی - نظم

(۳) نظم - قواعد اجتماعی - ساختار اجتماعی

۲۴۷- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- میان بیکاری در کشور و عواملی مانند واردات بی‌رویه کالا و میزان مهارت دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها ارتباط وجود دارد، در واقع این پدیده‌ها هم‌تغییر هستند.

- زندگی اجتماعی فقط با قوانین رسمی سامان نمی‌یابد بلکه قواعد غیررسمی نیز برای آن وجود دارد.

- یکسان‌نگاری طبیعت و جامعه تسلط انسان را بر جامعه همان‌گونه که بر طبیعت تسلط یافته است، به دنبال خواهد داشت.

- جوامعی که نظم اجتماعی را براساس الگوی تبیینی برقرار می‌سازند در جلب مشارکت براساس میل و رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند.

(۱) غ - غ - ص - ص (۲) ص - ص - غ - ص (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۲۴۸- کدام گزینه در ارتباط با «نظام اجتماعی» درست و در رابطه با «ساختار اجتماعی» نادرست است؟

(۱) برای حفظ خود در بلندمدت در خود و محیط تغییراتی ایجاد می‌کند. - قواعد اقتصادی یا قواعد سیاسی با زندگی خانوادگی را هماهنگ و سازماندهی می‌کند.

(۲) با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین می‌کند و خود را در بلندمدت حفظ می‌نماید. - ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید، زیرا در هر سازمانی حقوق و تکالیف مشخصی وجود دارد.

(۳) در طول قرن نوزدهم و اوایل قرن بیست و وجود خانواده‌های بزرگ قاعده‌های کلی بود که نشانه تغییراتی است که یک نظام در خود ایجاد می‌کند. - ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی است که در گروه‌های غیررسمی بهتر می‌توان آن را مشاهده کرد.

(۴) مفهومی است که با نظم ارتباط دارد. - مانند خودرویی است که در یک جا پارک شده است.

۲۴۹- هر یک از موارد زیر، به ترتیب علت، تعریف و نتیجه چیست؟

- رشد جمعیت در یک جامعه

- اثرگذاری و اثربخشی مختصات نظام اجتماعی از یکدیگر

- محدود دانستن تبیین به تبیین تحریبی

(۱) تداوم نظام اجتماعی - پویایی نظام اجتماعی - در ارتباط با هم قرار دادن پدیده‌های مستقل

(۲) حفظ حیات نظام اجتماعی - تعامل نظام اجتماعی - نزدیکی جامعه‌شناسی به علوم طبیعی

(۳) حفظ حیات نظام اجتماعی - پویایی نظام اجتماعی - محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی

(۴) تداوم نظام اجتماعی - تعامل نظام اجتماعی - غلبة حس‌گرایی و تجربه‌گرایی در جامعه‌شناسی

۲۵۰- انسان در دیدگاه جامعه‌شناسی تبیینی، چه جایگاهی دارد و پندار جامعه‌شناسان تبیینی نسبت به جوامع انسانی به چه صورتی است؟

(۱) صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات نیست و با موجودات طبیعی، تفاوت‌های بنیادی دارد. - انسان‌ها می‌توانند جوامع و تاریخ‌های گوناگونی را پدید آورند و دارای مسیر یکسانی نیستند.

(۲) صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات نیست و با موجودات طبیعی، تفاوت‌های بنیادی دارد. - همه جوامع، مسیر یکسانی به‌سوی پیشرفت طی می‌کنند و از ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند.

(۳) صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات دانسته می‌شود. - انسان‌ها می‌توانند جوامع و تاریخ‌های گوناگونی را پدید آورند و دارای مسیر یکسانی نیستند.

(۴) صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات دانسته می‌شود. - همه جوامع، مسیر یکسانی به‌سوی پیشرفت طی می‌کنند و از ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند.

من الأشعار التنسوية إلى الإمام علي[ؑ] (ع)
درس ۱
صفحهای ۱ تا ۱۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۲۵۱ - ۲۵۳)

۲۵۱- هُنَّ مَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَيْهَا أَخْرَ لَا بَرْهَانَ لَهُ بَهْ فَإِنَّمَا حَسَابَهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ!

۱) هر کس با خدا معبد دیگری را بخواند و برای آن هیچ دلیلی نداشته باشد محاسبه‌اش فقط نزد پروردگارش است و کافران رستگار نمی‌شوند!

۲) هر کس معبد دیگری را با خدا بخواند هیچ دلیلی برای آن ندارد و محاسبه او تنها نزد پروردگارش می‌باشد و کافران رستگار نمی‌شوند!

۳) کسی که به همراه خدا، خدای دیگری را می‌خواند، هیچ مدرکی برای آن ندارد و محاسبه‌اش نزد پروردگار است و کافران کامیاب نمی‌شوند!

۴) آن کس که خدای دیگری را با خداوند فرا می‌خواند و برای آن دلیلی نمی‌آورد حسابش را تنها نزد خدا باید پس بدهد زیرا کافران رستگاری ندارند!

۲۵۲- عین الخطأ:

۱) لا يَصِرُ الطَّالِبُ رُمَلَاهُ بِسُلُوكِهِ السَّيِّئِ! : دانش‌آموز با رفتار بدش به همکلاسی‌های خود آسیب نمی‌رساند!

۲) أَنْتَ لَا تَعْلَمُ لَعْلَ اللَّهُ يُحِدِّثُ بَعْدَ كُلِّ هَذَا الصَّبَرِ فَرَحًا فِي قَلْبِكِ! : تو نمی‌دانی، شاید خداوند بعد از همه این شکیباتی در قلبت خوشحالی ایجاد کنند!

۳) لَا رَجَاءَ فِي هُؤُلَاءِ إِنْ لَا يَرْجُوا اللَّهُ! : هیچ امیدی به این‌ها نیست اگر به خداوند امید نداشته باشند!

۴) لَيْتَ الطَّالِبَاتِ ابْتَدَعْنَ عَنِ الْكَسْلِ فِي دُرُوسِهِنَّ! : کاش دانش‌آموزان از تنبیلی در درس‌هایشان دوری می‌کردند!

۲۵۳- «هیچ بلایی بزرگ‌تر از نادانی نیست!» عین الصحيح:

۱) لَيْسَتِ الْمُصِيبَةُ أَعَظَمُ مِنِ الْجَهَلِ!

۲) لَا مُصِيبَةٌ عَظِيمَةٌ مِنَ الْجَهَلِ!

۳) لَا المُصِيبَةُ أَعَظَمُ مِنِ الْجَهَلِ!

۲۵۴- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

۱) إِنَّ الْفَخَرَ لِعَقْلِ ثَابِتٍ فَأَفْتَخِرْ بِهِ!

۲) لَا شَيْءَ أَجْمَلُ مِنِ الْغَفْوِ عِنْدَ الْقُدْرَةِ!

۳) إِنَّمَا قَدْرُ كُلِّ امْرِئٍ بِأَعْمَالِهِ الْحَسَنَةِ!

۲۵۵- عین الجملة التي تُخبر عن موضوع تحقق كاملاً:

۱) لَعَلَّ الْمُسْلِمِينَ يَقُولُونَ مِنْ نَوْمِ الْغَفْلَةِ!

۲) عَلَيْكَ أَنْ لَا تَعْتَمِدْ عَلَى مَا لَا دَوْمَ لَهُ!

۳) لَيْتَ الْمُسْلِمِينَ يَتَّحَدوْنَ فِي الْعَالَمِ!

درس سوم: جهان علی و معلولی
صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۵۶- کدام مورد درباره رابطه علیت درست است؟

- (۲) توالی میان بعضی حوادث، از آن ناشی می‌شود.
- (۴) رابطه‌ای است که میان همه حوادث متوالی برقرار است.
- (۳) برای ایجاد و پیشرفت علم وضع شده است.

۲۵۷- کدام گزینه نمی‌تواند عبارت زیر را به درستی تکمیل کند؟

«از نظر هیوم اصل علیت»

(۲) صرفاً توالی و تعاقب پدیده‌ها است.

(۴) توجهی تجربه‌گرایانه ندارد.

۲۵۸- کدام گزینه بیانگر اشتراک نظر هیوم و ابن‌سینا پیرامون ادراک رابطه علیت می‌باشد؟

(۱) مبنای شناخت‌های یقینی ما حس و تجربه است.

(۲) اصل علیت حاصل عادت و تداعی ذهنی ناشی از تکرار پدیده‌هاست.

(۳) آنچه در حس و تجربه یافت می‌شود تعاقب و توالی حوادث است، نه رابطه علیت.

(۴) برای تبیین اصل علیت باید بر قواعد عقلی و برای تشخیص مصاديق آن بر تجربه متکی باشیم.

۲۵۹- این که رابطه بدون نظم و قاعده قابل تصور نیست، مستقیماً بیانگر کدام اصل است؟

(۲) اصل سنتیت میان علت و معلول

(۴) اصل واقعیت داشتن جهان

(۱) اصل علیت

(۳) اصل وجوب علی و معلولی

۲۶۰- بهترتب چه تعداد از گزاره‌های زیر مربوط به اصل سنتیت میان علت و معلول و وجوب علی و معلولی است؟

الف) توسط منکرانش به کار گرفته نمی‌شود.

ب) آب با رسیدن به دمای صد درجه قطعاً جوش می‌آید.

پ) با ایجاد سد مانع تخریب خانه‌ها توسط سیل می‌شویم.

ت) انکار آن و قبول تخلف معلول از علت، مانند انکار خود اصل علیت است.

(۴) یک - دو

(۳) یک - سه

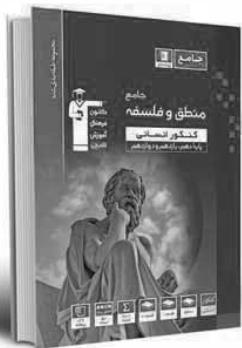
(۲) یک - یک

(۱) سه - یک

کتاب های آی انسانی

پیمانه ای تمرین کنید

۸۴۵۱
www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

<https://konkur.info>

اگر در آزمون های قبلی به سوالات آمادگی شناختی پاسخ داده اید از وضعیت پایه آمادگی شناختی خود بر اساس کارنامه آگاهی دارید. از این آزمون به بعد، برنامه های حمایتی ما برای تقویت سازه های مورد ارزیابی شروع می شود. این برنامه ارائه راهکارهای هفتگی و پایش مداوم دانش شناختی است. لطفا برای سنجش آگاهی خود به سوالات پاسخ دهید و برای اطمینان از ماهیت راهبردهای آموزشی مورد سوال پاسخ نامه تشریحی را مطالعه کنید. وقت داشته باشید، سؤالات از شماره ۲۶۱ شروع می شوند.

۲۶۱. ورزش یا فعالیت فیزیکی موجب تسهیل یادگیری در کدام مورد زیر می شود؟

- ۱. تکالیف درسی بعد از ورزش
- ۲. تکالیف درسی قبل از ورزش
- ۳. هر دو مورد
- ۴. هیچ کدام

۲۶۲. برای پیشگیری از حواس پرتی کدام مورد را مفید می دانید؟

- ۱. اجازه دادن حرکت آزادنہ فکر
- ۲. کم کردن حرکت های مزاحم
- ۳. هردو مورد
- ۴. نمی دانم

۲۶۳. تعداد گویه های قابل ذخیره در کدام نوع حافظه بیشتر است؟

- ۱. اطلاعات تصویری
- ۲. اطلاعات شنیداری
- ۳. فرقی نمی کند
- ۴. نمی دانم

۲۶۴. کدام مورد برای به خاطر سپاری حجم بیشتری از اطلاعات در یک بازه زمانی مفید است؟

- ۱. اطلاعات تصویری
- ۲. اطلاعات شنیداری
- ۳. فرقی نمی کند
- ۴. نمی دانم

۲۶۵. چگونه می توان توجه و تمرکز را در زمان خواندن مطالب درسی به سمت موارد مهم تر سوق داد؟

- ۱. خط کشیدن زیر مطالب مهم تر
- ۲. نکته برداری
- ۳. هایلایت کردن
- ۴. همه موارد

۲۶۶. کدام روش زیر را در مطالعه مناسب تر می دانید؟

- ۱. استفاده از مثال های موجود در کتاب درسی
- ۲. خلق مثال های جدید بر اساس دانش خودمان
- ۳. تفاوتی ندارد
- ۴. نمی دانم

۲۶۷. به خاطر سپاری کدام مطلب زیر راحت تر است؟

- ۱. مطالب عجیب
- ۲. مطالب خنده دار
- ۳. مطالب واقعی و جدی
- ۴. مورد ۱ و ۲

۲۶۸. کدام روش را برای حل مساله مناسب تر می دانید؟

- ۱. پیروی از روش معمول
- ۲. خلق روش جدید
- ۳. هردو
- ۴. هیچ کدام

۲۶۹. نگه داشتن توجه و تمرکز بر روی کدام یک از موارد زیر سخت تر است؟

- ۱. تکلیف ساده و یکنواخت
- ۲. تکلیف دشوار و متنوع
- ۳. فرقی ندارد
- ۴. نمی دانم

۲۷۰. یکی از گزینه های زیر را در مورد سوالات امروز انتخاب کنید.

- ۱. مفید بود و انتظار دارم این آگاهی، من را در یادگیری مطالب درسی کمک کند.
- ۲. مایل به دریافت اطلاعات، راهبردها و تکالیف تقویتی بیشتر هستم.

۳. هر دو

۴. هیچ کدام

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۱ بهمن ماه ۲۱

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

«قمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیده آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، احمد رضا ذاکر زاده، امیر زراندوز، علی شهرابی، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، فرشید کریمی، امیر محمودیان
اقتصاد	نسرين جعفری، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، عزیز الیاسی‌پور، محسن اصغری، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، حمید محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سیدمحمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ريحانه اميني، آريتا بيدقى، فاطمه صفرى، ارغوان عبدالملکى، شهريار عبدالله
عربی زبان قرآن	درويشعلی ابراهيمی، ولی برچی، هادی پولادی، بهروز حيدریکی، حمید رضا قائد امينی، مرتضی کاظم شیروودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، علی محسن زاده، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و چهارفایی	میلاد باغ‌شیخی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، مليحه گرجی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، علیرضا تقی‌پور، سیا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حیدر رضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد رسایی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشنان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهره قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، هومن نمازی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درويشعلی ابراهيمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
چهارفایی	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	
منطق و فلسفه	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهه قموشی
روان‌شناسی	مهرسا عفتی	مهرسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر، محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهه قموشی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

(محمدابراهیم توزنده‌چانی)

«۵- گزینه «۱»

با استفاده از اتحاد مزدوج داریم:

$$\begin{aligned} a_{12}^2 - a_8^2 &= (a_{12} - a_8)(a_{12} + a_8) = 240 \\ \Rightarrow ((a_1 + 11d) - (a_1 + 7d))(2a_{10}) &= 240 \\ \frac{a_{10}}{2} = 6 \rightarrow (4d)(2 \times 6) = 240 \Rightarrow d = \frac{240}{4 \times 2 \times 6} &= 5 \end{aligned}$$

$$a_{10} = a_1 + 9d \Rightarrow 6 = a_1 + 45 \Rightarrow a_1 = -39$$

از طرفی می‌دانیم واسطه حسابی بین دو عدد (جمله) همان میانگین عددها است.

$$a_{14} = a_1 + 13d \Rightarrow a_{14} = -39 + 65 = 26$$

$$a_{16} = a_1 + 15d \Rightarrow a_{16} = -39 + 75 = 36$$

$$a_{16} = \frac{a_{14} + a_{16}}{2} = \frac{-39 + 65}{2} = 13$$

$$= \frac{26 + 36}{2} = 31$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

(آرین هسینی)

«۶- گزینه «۲»

می‌دانیم که $S_8 = a_1 + a_2 + \dots + a_8$ و $S_{11} = a_1 + a_2 + \dots + a_{11}$ بنابراین $S_{11} - S_8 = a_9 + a_{10} + a_{11}$ است، پس داریم:

$$S_{11} - S_8 = 63 \Rightarrow a_{11} + a_{10} + a_9 = 63$$

طبق قانون
اندیس‌ها
 $\Rightarrow 11 + 10 + 9 = 10 + 10 + 10$

$$\Rightarrow a_{11} + a_{10} + a_9 = 3a_{10} = 63 \Rightarrow a_{10} = 21$$

از طرفی می‌دانیم که $S_n - S_{n-1} = a_n$ است، پس:

$$S_7 - S_6 = a_7 = 12$$

حال داریم:

$$\begin{cases} a_{10} = 21 \\ a_7 = 12 \end{cases} \xrightarrow{\text{اختلاف}} a_{10} - a_7 = 21 - 12 \Rightarrow 3d = 9 \Rightarrow d = 3$$

جمله بیستم برابر است با:

$$a_{20} = a_{10} + 10d = 21 + 10(3) = 51$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

(فرشید کریمی)

«۷- گزینه «۱»

با توجه به جمله‌های داده شده، داریم:

$$a_1 = 3$$

$$a_8 = 23$$

$$a_1 + 4d = 23 \Rightarrow (3) + 4d = 23 \Rightarrow 4d = 20 \Rightarrow d = 5$$

$$S_{16} = \frac{16}{2}(2a_1 + 15d) = 8(2(3) + 15(5)) = 648$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

(محمدابراهیم توزنده‌چانی)

«۸- گزینه «۴»

در مجموع جمله‌های دنباله حسابی داریم:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

می‌دانیم $d = 8$ یعنی $d = a_{n+1} - a_n$

ریاضی و آمار (۳)

«۱- گزینه «۲»

(محمدابراهیم توزنده‌چانی)

طبق جمله عمومی دنباله حسابی $a_n = a_1 + (n-1)d$ داریم:

$$a_7 = a_1 + d, a_8 = a_1 + 6d$$

$$\begin{cases} a_1 + d = 5 \\ a_1 + 6d = 15 \end{cases} \xrightarrow{\text{حل دستگاه}} \begin{cases} -a_1 - d = -5 \\ a_1 + 6d = 15 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 5d = 10 \Rightarrow d = 2, a_1 = 3$$

از طرفی می‌دانیم جمله پانزدهم $a_{15} = a_1 + 14d$ است. با جایگذاری $d = 2$ و $a_1 = 3$:

$$a_{15} = 3 + 14(2) = 31$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۹)

«۲- گزینه «۲»

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$\begin{matrix} 15, & \boxed{}, & \boxed{}, & \boxed{}, & 23 \\ \downarrow & & & & \downarrow \\ a & & & & b \end{matrix}$$

$$d = \frac{b-a}{m+1} = \frac{23-15}{3+1} = \frac{8}{4} = 2$$

$$\Rightarrow 15, 17, 19, 21, 23$$

عدد وسطی ۱۹ است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

«۳- گزینه «۲»

با توجه به اطلاعات مسئله داریم:

$$a_1 = 25, d = 20, a_n = 225$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$\Rightarrow 225 = 25 + (n-1)20$$

$$\Rightarrow 225 = 25 + 20n - 20$$

$$\Rightarrow 225 = 20n + 5 \Rightarrow 20n = 220 \Rightarrow n = \frac{220}{20} = 11$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۹)

«۴- گزینه «۴»

نکته:

$$m + n = k + h \Rightarrow a_m + a_n = a_k + a_h$$

زیرا:

$$a_1 + (m-1)d + a_1 + (n-1)d = a_1 + (k-1)d + a_1 + (h-1)d$$

$$\Rightarrow (m+n)d = (k+h)d \xrightarrow{d \neq 0} m+n = k+h$$

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$a_{15} = 38, a_{11} = 26, a_6 = 11$$

با توجه به رابطه اندیسی اگر $m+n = k+h$ باشد، آنگاه:

$$a_m + a_n = a_k + a_h$$

$$a_6 + a_{15} = a_{11} + a_6 \Rightarrow 11 + 38 = 26 + a_6 \Rightarrow a_6 = 23$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

(اهمدرضا ذکر زاده)

$$\begin{cases} (2,5) \\ (2,c) \end{cases} \Rightarrow c = 5$$

$$\begin{cases} (\Delta, b^2) \in f \\ (\Delta, 4b - 3) \in f \end{cases} \Rightarrow b^2 = 4b - 3 \Rightarrow b^2 - 4b + 3 = 0$$

$$\Rightarrow b = 1 \text{ یا } b = 3$$

$$\begin{cases} b = 1 \Rightarrow f = \{(2,5), (\Delta, a^2 + 2), (\Delta, 1)\} \\ b = 3 \Rightarrow f = \{(2,5), (\Delta, a^2 + 2), (\Delta, 9)\} \end{cases}$$

$$\begin{cases} b = 1 \Rightarrow f = \{(2,5), (\Delta, a^2 + 2), (\Delta, 1)\} \\ \Delta < 0 \Rightarrow a^2 + a + 1 = 0 \Rightarrow \Delta < 0 \\ b = 3 \Rightarrow f = \{(2,5), (\Delta, a^2 + 2), (\Delta, 9)\} \\ a^2 + a + 2 = 9 \Rightarrow a^2 + a - 7 = 0 \Rightarrow \Delta > 0 \end{cases}$$

بنابراین b یک مقدار می‌تواند داشته باشد.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

(آرزوین هسینی)

کافی است بهجای x در تابع $f(x)$ مقادیر مجموعه A (دامنه) را قرار دهیم؛ پس:

$$\left. \begin{array}{l} f\left(\frac{1}{2}\right) = \sqrt{\frac{1}{2}\left(\frac{1}{2}\right) + 2} = \sqrt{\frac{9}{4}} = \frac{3}{2} = 1.5 \\ f(4) = \sqrt{\frac{1}{2}(4) + 2} = \sqrt{4} = 2 \\ f\left(\frac{17}{2}\right) = \sqrt{\frac{1}{2}\left(\frac{17}{2}\right) + 2} = \sqrt{\frac{25}{4}} = \frac{5}{2} = 2.5 \end{array} \right\} B = \{1.5, 2, 2.5\}$$

مجموع اعضای برد تابع برابر است با:

$$1/5 + 2 + 2/5 = 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۹)

(علی شعبانی)

«۱۴- گزینه»

ابتدا ضابطه f را ساده می‌کنیم:

$$f(x) = \frac{x^2 - 2x}{2x^3 - 4x^2} = \frac{x(x-2)}{2x^2(x-2)} = \frac{1}{2x}, \quad x \neq 2$$

برای بهدست آوردن $f(a-1)$ و $f(a+1)$ باید جای x به ترتیب $a-1$ و $a+1$ قرار دهیم:

$$f(a-1) = \frac{1}{2(a-1)}$$

$$f(a+1) = \frac{1}{2(a+1)}$$

معادله را تشکیل می‌دهیم:

$$f(a-1) \times f(a+1) = \frac{1}{20} \Rightarrow \frac{1}{2(a-1)} \times \frac{1}{2(a+1)} = \frac{1}{20}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{4(a^2-1)} = \frac{1}{20}$$

$$a^2 - 1 = 5 \Rightarrow a^2 = 6 \Rightarrow a = \pm\sqrt{6}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

«۱۲- گزینه»

$$S_A = \frac{\lambda}{\gamma} [2a_1 + \gamma d]$$

$$\Rightarrow S_A = \lambda a_1 + 2\lambda d = \lambda \cdot 0 + 2\lambda(\lambda) = \lambda^2$$

$$\lambda a_1 = -14 \Rightarrow a_1 = -14$$

$$\frac{a\gamma}{a_1} = \frac{a_1 + \gamma d}{a_1 + \gamma d} = \frac{-14 + 4\lambda}{-14 + 72} = \frac{3\lambda}{58} = \frac{\lambda}{19}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فقط، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

«۹- گزینه»

با توجه به مجموع n جمله ابتدایی داریم:

$$S_1 = 3 + 5 = 8 \Rightarrow a_1 = 8$$

$$S_2 = 3(2)^2 + 5(2) = 22 \Rightarrow a_1 + a_2 = 22 \xrightarrow{a_1 = 8} a_2 = 14$$

$$d = a_2 - a_1 = 14 - 8 = 6 \Rightarrow a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$\Rightarrow a_n = 8 + (n-1)(6) = 6n + 2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فقط، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

«۱۰- گزینه»

طبق نومدار جمله سوم برابر با ۱ و جمله پنجم برابر با ۳ است از طرفی می‌دانیم اگر جمله m ام و n ام دنباله حسابی به ترتیب a_m و a_n باشند، قدر نسبت دنباله حسابی برابر است با:

$$\frac{a_m - a_n}{m - n} = \frac{a_5 - a_3}{5 - 3} = \frac{3 - 1}{2} = 1$$

از طرفی $1 = a_1 + 2(1)$ با جایگذاری $1 = d$ داریم:

$$\Rightarrow a_1 = -1$$

حال برای مشخص کردن شماره جمله‌ای که ۶۲ است. داریم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 62 = -1 + (n-1)1$$

$$\Rightarrow 62 = -1 + n - 1 \Rightarrow 64 = n$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فقط، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

ریاضی و آمار (۱)

«۱۱- گزینه»

برای آن که f تابع باشد، در زوج‌های مرتب با مؤلفه‌های اول برابر، مؤلفه دوم باید با هم برابر باشند:

$$\left. \begin{array}{l} (2,5), (2, a^2 - b^2) \in f \Rightarrow a^2 - b^2 = 5 \\ (0,1), (0, a-b) \in f \Rightarrow a-b = 1 \end{array} \right\}$$

$$\Rightarrow \underbrace{(a-b)(a+b)}_{1} = 5 \Rightarrow a+b = 5$$

$$\left. \begin{array}{l} a+b = 5 \\ a-b = 1 \end{array} \right\} \Rightarrow a = 3, b = 2$$

$$\Rightarrow f = \{(2,5), (0,1), (3,3), (4,8)\} \Rightarrow D_f = \{2,0,3,4\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

(محمد ابراهیم تووزنده‌هانی)

طبق فرض سؤال نمودارتابع از نقاط (۲,۶) و (۶,۱۲) می‌گذرد، لذا:
داریم:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{12 - 6}{6 - 2} = \frac{3}{2}$$

$$y = mx + h \rightarrow 6 = \frac{3}{2}(2) + h \Rightarrow h = 3$$

$$y = \frac{3}{2}x + 3$$

از طرفی $3 \leq x \leq 6$ لذا:

$$-\frac{3}{2} \leq \frac{3}{2}x \leq \frac{9}{2} \rightarrow -\frac{3}{2} \leq \frac{3}{2}x + 3 \leq \frac{15}{2}$$

در نتیجه برد تابع $\frac{15}{2} \leq y \leq \frac{3}{2}$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

(سعید عزیز قانی)

شکل تابع داده شده سهمی است، آن را رسم می‌کنیم. ابتدا مختصات رأس سهمی را می‌باییم و با استفاده از نقاط کمکی سمت راست و چپ رأس (با فاصله یکسان از رأس)، جدول عددگذاری را ترسیم و شکل آن را می‌کشیم. برای پاسخ دادن به سؤال مطرح شده، به طول نقاط برخورد سهمی با محور x (ریشه‌های معادله $f(x) = 0$) نیز نیازمندیم؛ بنابراین این نقاط را به عنوان کمکی در نظر می‌گیریم.

$$x = -\frac{-4}{2 \times 2} = 1 : \text{طول رأس}$$

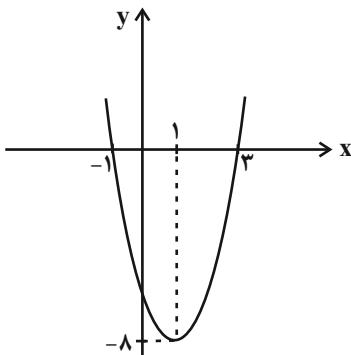
$$y = 2(1)^2 - 4(1) - 6 = -8$$

$$f(x) = 0 \Rightarrow 2x^2 - 4x - 6 = 0 \Rightarrow 2(x-3)(x+1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-3=0 \Rightarrow x=3 \\ x+1=0 \Rightarrow x=-1 \end{cases}$$

سهمی در $x = -1, 3$ محور x را قطع می‌کند.

شکل سهمی را رسم می‌کنیم:

با توجه به شکل اگر سهمی را یک واحد به راست منتقل کنیم از ناحیه سوم عبور نمی‌کند.

تذکر: همچنین $f(-6) = 0$ پس راه دیگر اینکه نمودار از ناحیه سوم عبور نکند آن است که ۶ واحد به بالا منتقل شود.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

«۱۷- گزینه ۲»

(علی شهرابی)

شیب خط گذرنده از نقاط (۰,۲) و (-۵,۰) را حساب می‌کنیم:

$$m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{0 - 2}{-5 - 0} = \frac{2}{5}$$

با داشتن شیب و عرض از مبدأ، معادله خط را می‌نویسیم:

$$y = mx + h \rightarrow y = \frac{2}{5}x + h \Rightarrow f(x) = \frac{2}{5}x + 2$$

معادله $f(x) = m - h$ را تشکیل می‌دهیم:

$$\frac{2}{5}x + 2 = \frac{2}{5} - 2 \xrightarrow{x=5} 2x + 10 = 2 - 10$$

$$\Rightarrow 2x = -18 \Rightarrow x = -9$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

«۱۵- گزینه ۲»

شیب خط گذرنده از نقاط (۰,۲) و (-۵,۰) را حساب می‌کنیم:

$$m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{0 - 2}{-5 - 0} = \frac{2}{5}$$

با داشتن شیب و عرض از مبدأ، معادله خط را می‌نویسیم:

$$y = mx + h \rightarrow y = \frac{2}{5}x + h \Rightarrow f(x) = \frac{2}{5}x + 2$$

معادله $f(x) = m - h$ را تشکیل می‌دهیم:

$$\frac{2}{5}x + 2 = \frac{2}{5} - 2 \xrightarrow{x=5} 2x + 10 = 2 - 10$$

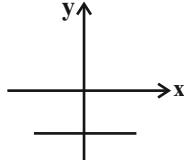
$$\Rightarrow 2x = -18 \Rightarrow x = -9$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

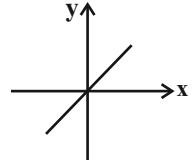
«۱۶- گزینه ۱»

(امیر محمودیان)

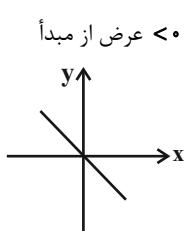
تابع خطی در ۴ حالت زیر دقیقاً از دو ناحیه مختصات عبور می‌کند:

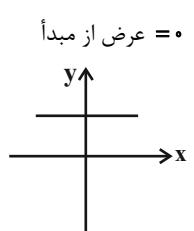
= ۰ شیب

> ۰ شیب از مبدأ

< ۰ شیب

= ۰ شیب

= ۰ عرض از مبدأ

پس باید یکی از مقادیر شیب یا عرض از مبدأ صفر باشد:

$$4m - 2 = 0 \Rightarrow 4m = 2 \Rightarrow m = \frac{1}{2}$$

اگر عرض از مبدأ صفر باشد:

$$m^2 - 3m + 2 = 0$$

$$(m-1)(m-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m = 1 \\ m = 2 \end{cases}$$

مجموع مقادیر قابل قبول m :

$$\frac{1}{2} + 1 + 2 = \frac{7}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

(سید علیرضا علویان)

۲۲- گزینه «۳»

نیما شعر «آی آدمها» را در اولین کنگره شاعران و نویسندهای ایران خواند. جریان شعر نو تغزیی از دوره دوم شعر فارسی معاصر قبل انقلاب آغاز شد که در دوره سوم از گسترده‌ترین جریانات زمان شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۶۹)

(سید علیرضا علویان)

۲۳- گزینه «۴»

اوج سخنان پروین در قطعات اوست که در آن‌ها به شیوه انوری و سنایی توجه دارد. شهریار در منظمه ترکی «حیدر بابایه سلام» با شیفتگی تمام از اصالت فرهنگی و زیبایی‌های روستایی زادگاهش یاد می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۱ و ۷۰)

(سید علیرضا علویان)

۲۴- گزینه «۱»

«خواب ارغوانی» مجموعه شعر سیدعلی موسوی گرمارودی، «از آن ستاره تا آن ستاره» به قلم سلمان هراتی، «ضیافت» از تجربه‌های داستانی سیدمه‌هدی شجاعی و «مهاجر کوچک» از آثار محمدرضا سرشار (رضا رهگذر) در زمینه قصه‌های کودک و نوجوان است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۰)

(سید علیرضا احمدی)

۲۵- گزینه «۱»

صد: مجاز از مقدار زیاد

چنگ: مجاز از نواختن و مطریبی

جام: مجاز از شراب

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: سر: مجاز از قصد / خاص و عام: مجاز از همه افراد

گزینه «۳»: مرد و زن: مجاز از همه افراد / پخته و خام: مجاز از همه افراد

گزینه «۴»: دو عالم: مجاز از تعلقات و هر آن چه در دنیا و عقبی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(مسنن اصغری)

۲۶- گزینه «۲»

«تیر» مجاز به علاقه شباهت یا استعاره مصرحه است. (مجاز از غمze و نگاه معشوق)

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ترگس» در معنای حقیقی «نوعی گل» به کار رفته است.

گزینه «۳»: پیمانه مجاز به علاقه غیرشباهت (محلیه) است (مجاز از شراب).

گزینه «۴»: بیت فاقد استعاره مصرحه است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(یاسین مهدیان)

۲۷- گزینه «۳»

«الف»: «دل» مجاز از «وجود»

«د»: «زین» مجاز از «ارزش زیاد»

در ابیات «ب» و «ج»، مجاز به کار نرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(علی شهرابی)

۱۹- گزینه «۴»

طول رأس سهمی ۳ است، پس:

$$x_s = \frac{-b}{2a} \rightarrow 3 = \frac{-b}{2(-2)} \Rightarrow b = 12$$

تا اینجا ضابطه به شکل $c = -2x^2 + 12x + c$ شد. نقطه (۳، ۲۰)

رأس سهمی است، پس:

$$20 = -2(3)^2 + 12(3) + c \Rightarrow 20 = -18 + 36 + c \Rightarrow c = 2$$

 $f(x) = -2x^2 + 12x + 2$

طول پاره خط AB، همان اختلاف ریشه‌های معادله

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{12^2 - 4(-2)(2)} = \sqrt{144 + 16} = \sqrt{160} = 2\sqrt{10}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۰)

۲۰- گزینه «۲»

x = ۲ خط تقارن سهمی است، یعنی:

$$2 = -\frac{-2}{2a} \Rightarrow 2 = \frac{2}{2a} \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

هم‌چنین سهمی محور y ها را در نقطه‌ای به عرض ۱ قطع می‌کند؛ پس

$$b = -1$$

دقیق کنید در صورت سؤال، b محل تقاطع با محور عرض هاست و با فرم

کلی نمودار تابع درجه ۲ یعنی $y = ax^2 + bx + c$ اشتباه نکنید.

$$f(x) = \frac{1}{2}x^2 - 2x - 1 \Rightarrow f(6) = \frac{1}{2}(6^2) - 2(6) - 1 = 1$$

$$= \frac{1}{2} \times 36 - 12 - 1 = 5$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۰)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

(محتسب فرهادی)

۲۱- گزینه «۴»

موارد «الف، ج، د و ه» نادرست‌اند.

«الف»: لغات فارسی اصیل قدیم کم شده و جای آن‌ها را لغات عربی گرفته است.

«ج»: مهم‌ترین ویژگی زبانی سبک عراقی در هم‌آمیختگی مختصات نو و کهن است که گاهی در یک شعر کوتاه هم دیده می‌شود.

«د»: درسی کردن عرفان، شرح اصطلاحات و پیجیده جلوه‌دادن مفاهیم آن باعث شد در این دوره، کتاب عرفانی مهیی نوشته نشود.

«ه»: پرهیز از زهد ریایی، توجه به صفا و پالایش درون، برتری عشق بر عقل و امثال آن‌ها مفاهیم و اندیشه‌های شعر این دوره را رقم می‌زنند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۴۶ تا ۳۴۹)

(یاسین مهریان)

۳۳- گزینه «۱»

این بیت، از رباعیات خیام گزینش شده است و وزن آن، «مفهول مفاعیل مفاعیل فعل» است. توجه داشته باشید که گاهی در وزن رباعی، به جای «مفهول (U-U)»، از «مفعلن (U-U-)» استفاده می‌شود و شاعر، هجای بلند و کوتاه آخری را جایه‌جا می‌کند که این جایه‌جایی، اختیار شاعری «قلب» در رباعی است. در این بیت، رکن دوم مصراع اول، به جای آن که «مفهول» باشد، «مفعلن» است و با توجه به توضیحات، با اختیار قلب رو به رو هستیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بیت، در وزن «مفعلن مفعلن مفعلن مفعلن» سروده شده است و اختیار قلب در آن مشهود نیست. اگر رکن اول مصراع اول، اختیار شاعری «ابال» وجود دارد و به جای «مفعلن (U-U-)»، «مفهول (- - -)» آمده است.

گزینه «۳»: بیت، در وزن «مفعلن فاعلن مفعلن فاعلن» سروده شده است و اختیار شاعری قلب در آن مشهود نیست. گزینه «۴»: بیت، در وزن «مفعلن فعلاًتْن مفعلن فعلَنْ فعلَنْ فعلَنْ فعلَنْ» سروده شده است و فاقد اختیار وزنی قلب است. اگر رکن دوم مصراع اول، از اختیار شاعری «ابال» استفاده شده است و به جای «فعلاًتْن (U-U-)»، «مفهول (- - -)» آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۶)

(سیدعلیرضا علویان)

۳۴- گزینه «۴»

هجای پایان نیم مصراع نیز در اوزان دوری، بلند تلقی می‌شود (پاورقی صفحه ۸۴ کتاب علوم و فنون ادبی (۳)). بر این مبنای، در مصراع‌های گزینه‌های «۱» و «۲» هجای پایانی در نیم مصراع اول و در مصراع گزینه «۳»، هجای پایانی در نیم مصراع دوم کشیده است که بنابر اختیار وزنی بلند بودن هجای پایانی، آن‌ها را بلند تلقی می‌کنیم.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۴)

(سیدعلیرضا علویان)

۳۵- گزینه «۴»

از تشابه ردیف و قافیه عمودی چهار بیت، معلوم است که وزن هر چهار گزینه، یکی است (فعلاتن فعلاًتْن فعلاًتْن فعلَنْ فعلَنْ). حال با توجه به این که ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» با هجای بلند شروع می‌شود، در حالی که رکن اول وزنشان «فعلاتن» است، می‌توان نتیجه گرفت که هر سه دارای اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به جای فعلاًتْن‌اند. همچنین اختیار ابدال در هیچ‌کدام از این ابیات به چشم نمی‌خورد.

تشریح اختیارات وزنی بیت گزینه «۴»: مصراع دوم با هجای بلند شروع می‌شود و این در حالی است که رکن ابتدایی وزن «فعلاتن» است؛ در نتیجه اختیار آوردن فاعلاتن به جای فعلاًتْن مشهود و بدیهی است. اما راجع به ابدال، همواره اولویت با رکن پایانی است و از آن جایی که در وزن اصلی ابیات، «فعلَنْ» رکن پایانی است و از طرفی دیگر دو هجای پایانی مصراع نخست بیت گزینه «۴» بلند هستند، می‌توان نتیجه گرفت «فعلَنْ» به «فعلَنْ» تبدیل شده است و وجود ابدال نیز محرز است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(مهتبی فرهادی)

بیت گزینه «۳» از پایه‌های آوابی تکراری، منظم و یکسانی تشکیل نشده و دارای وزن همسان تک‌پایه‌ای نیست (وزن بیت مفعلن فاعلن مفعلن فاعلن است)، اما سایر گزینه‌ها از پایه‌های آوابی تکراری و منظم تشکیل شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فهول فعالون فعالون فعالون

گزینه «۲»: مفعلن مفعلن مفعلن مفعلن

گزینه «۴»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سیدعلیرضا علویان)

۲۹- گزینه «۲»

وزن این بیت «مفعلن مفعلن مفعلن مفعلن» و دارای ارکان متناوب است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است و ارکان تکراری دارد.

گزینه «۳»: وزن بیت «فعالون فعالون فعالون فعالون» است و ارکان تکراری دارد.

گزینه «۴»: وزن بیت «فعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است و ارکان تکراری دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سیدعلیرضا علویان)

۳۰- گزینه «۳»

وزن این گزینه «مفعلن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن فاعلن» است که در آن وزن واژه فاعلاتن به کار نرفته است.

وزن سایر ایات:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(هومن نمازی)

۳۱- گزینه «۲»

وزن این بیت: «مفهول فاعلاتُ مفهول فاعلن» است که آن را به شکل: «مستفعلن مفأعِل مسْتَفْعَلْنَ فَعْلَنْ» نیز می‌توان برش هجایی داد. علاوه بر «مستفعلن»، «فعلاتن» و «مفعلن» در رکن «مفأعِل» نیز این اختیار می‌تواند اتفاق بیفتد، همان‌طور که در مصراع دوم این بیت شاهد آن هستیم و آن تبدیل به «مفاعیلن» شده است.

در تقطیع رکن به رکن مصراع دوم این گزینه هجای کوتاه در پایان فاعلات و هجای کوتاه در ابتدای مفهول ادغام شده و تبدیل به هجای بلند می‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۵)

(سیدعلیرضا علویان)

۳۲- گزینه «۳»

وزن این شعر «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است که اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در این وزن به کار نمی‌رود. در گزینه‌های «۱» و «۲» در رکن اول هر دو مصراع به جای فاعلاتن از فاعلاتن استفاده شده است؛ همچنین در رکن اول مصراع دوم گزینه «۴» این اختیار به کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۵)

(سید محمد هاشمی)

در این بیت تأکید شده است که پیری و سفیدشدن مو نه تنها عیب و نقصی به شمار نمی‌آید، بلکه مانند صبح دلپذیری از پس شبی تیره است. در بقیه گزینه‌ها سپیدشدن مو و فرار سیدن پیری، ناگوار دانسته شده است. در گزینه «۲»، «برف» استعاره از سپیدی مو و «پر زاغ» استعاره از موی سیاه شاعر در دوران جوانی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۵۵)

(فرهاد فروزان‌کیا)

برتری عشق بر عقل و ستایش عشق یکی از بُن‌مایه‌های فکری سبک عراقی است که در ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» دیده می‌شود. این ویژگی بنیادین در بیت دوم دیده نمی‌شود. در این بیت که سروده ناصر خسرو است، عقل جایگاه برتری دارد و شاعر به پیروی سخن انسان از عقل توصیه می‌کند.

در بیت گزینه «۱»، به ازلی و ابدی بودن عشق اشاره دارد و آن را در جایگاه والا قرار می‌دهد. در بیت گزینه «۳»، هم عقل را در برابر عشق به دیو و دیوانگی تشبيه می‌کند و در بیت گزینه «۴»، «قلم» نماد اندیشه و عقل است (وسیله بیان اندیشه) که در توصیف عشق درمی‌ماند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه ۳۷)

علوم و فنون ادبی (۱)

(عزیزی الیاسی‌پور)

۴۱- گزینه «۴

تشریح موارد تادرست:

ج) رودکی و شهید بلخی شاعرانی بودند که شعر غنایی را قوت بخشیدند. فردوسی شعر حماسی را به اوج رساند.

د) این نوع از شعر در دوره سلجوقی به پختگی رسید.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۴۳)

(عزیزی الیاسی‌پور)

۴۲- گزینه «۲

زبان پهلوی، زبان رسمی دوره ساسانی بود، نه سامانی. موارد دیگر گزینه‌ها همگی کاملاً درست‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

(یاسین مهریان)

۴۳- گزینه «۳

موضوع کتاب شاهنامه ابومنصوری تاریخ گذشته «ایران» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

(یاسین مهریان)

۴۴- گزینه «۱

در پایان نیم مصراحت‌های بیت «د»، واژگانی به کار رفته‌اند که دارای سمع می‌باشند. (قافیه درونی): آتش، مفرش، خوش

توجه: در گذشته، واژه «خوش» به شکل «خَش» تلفظ می‌شده است؛ بنابراین با «آتش» و «مفرش»، قافیه درونی به وجود می‌آورد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان لغظی، صفحه ۵۳)

(سید علیرضا احمدی)

در بیت، اختیار ابدال به چشم نمی‌خورد، ولی در پایان نیم مصراحت‌های اول و سوم، اختیار بلند بودن هجای پایانی مشهود است («یست» و «طیف» بلند تلقی می‌شوند).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت «مفتولن فاعلن مفتولن فاعلن» است و چهار مرتبه از اختیار قلب استفاده شده است؛ به طوری که هر چهار مفتولن بنابر اختیار وزنی قلب به مفاعلن تبدیل شده‌اند.

گزینه «۲»: هنگام تلفظ عبارت «چینی است» صامت «ی» به بین دو واژه اضافه می‌شود که بنابر اختیار زبانی حذف همزه به شکل «چ نی یست» تلفظ می‌شود.

گزینه «۴»: مفاعلن (ک نی ژ کی) فاعلن (چ نی یست) (پس مشخصاً مصوب بلند در پایان واژه «چینی» کوتاه تلفظ می‌شود). هم‌چنین واو عطف بین کلمات «نفر» و «لطیف» نیز بلند تلفظ می‌شود. مفاعلن (س پی ڏ نغ) فاعلن (ڙ ل طیف)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

وزن بیت «فعلان فعلان فعلان فعلن» است و در ابتدای هر دو مصراحت، فاعلان به جای فعلان آمده است. در انتهای هر دو مصراحت «فعلن» به چشم می‌خورد و بیت فاقد ابدال است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قلب؛ وزن بیت «مفتولن فاعلن مفتولن فاعلن» است و نیم مصراحت اول و دوم با «مفاعلن» شروع می‌شوند. هم‌چنین مصوب کوتاه «ئ» در واژه «تو» در مصراحت دوم بلند تلفظ می‌شود.

گزینه «۳»: ابدال؛ وزن بیت «مفتولن فاعلن مفتولن فاعلن» است و بنابر اختیار وزنی ابدال نیم مصراحت اول به شکل «مفاعلن فاعلن» آمده است (بل بُل بُر / شا خ گُل). هم‌چنین در تلفظ درست مصراحت دوم، صامت ساکن «ش» در «نعمه‌اش» با حذف همزه آغازین واژه «از» به مصوب کوتاه «ئ» ملحق می‌شود.

گزینه «۴»: هجای پایانی مصراحت کشیده است و می‌باشد بلند تلقی شود. هم‌چنین حذف همزه در عبارات «در اول» و «در آخر» مشهود است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(ممسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات صورت سؤال و گزینه «۳»: لازمه رسیدن به معشوق، ترک تعقیلات مادی و گذشتمن از حجاب خودخواهی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غیرممکن بودن ترک عشق یار

گزینه «۲»: نامیدی شاعر از وصال یار

گزینه «۴»: نگرانی عاشق از ترک معشوق

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۴۶)

(سید محمد هاشمی)

۴۹- گزینه «۱»

در متن صورت سؤال آمده است که اقبال و سعادت صرفاً با تلاش به دست نمی‌آید و گاه راضی شدن به تقدير، آن را در اختیار انسان می‌گذارد. در بیت گزینه «۱»، به این نکته اشاره شده است که سعادتی ارزشمند است که دائمی باشد نه زودگذر. بیت گزینه «۴» معشوق را به «دولت و بخت» تشبیه کرده است، اما مفهوم مشترک آن با ایات گزینه‌های «۲» و «۳» و متن صورت سؤال این است که روی آوردن بخت را مشروط به کوشش نکرده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۵۳)

(سید محمد هاشمی)

۵۰- گزینه «۳»

مفهوم ایات:

الف: تنها مستی شراب عارفانه (تجلیات الهی) می‌تواند سختی‌های راه عشق را بر عاشقان هموار سازد.

ج: به تمسخر گرفتن قدر دراز شخصی!

ب: سراسر وجود تو ای محبوب، خوبی و برکت است.

د: اگر گل به سرو تومند می‌خندد، عجیب نیست، زیرا در راه دشوار عاشقی هرگز باشی پای در گل می‌مانی.

توبه: با آنکه در بیت «د» نیز دشواری‌های راه عشق دیده می‌شود، اما مستی عارفانه تنها در بیت «الف» وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۴۷، ۵۰، ۵۱ و ۵۲)

علوم و فنون ادبی (۲)

(مبتدی فرهادی)

۵۱- گزینه «۲»

در این دوره حاشیه‌نویسی‌های متعددی نیز به نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم انجام گرفت. البته باید توجه داشت که این سادگی نثر همه‌جا یکسان نیست و نثر ساده این دوره را نمی‌توان فصیح و بلیغ دانست.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(کتاب آبی)

۵۲- گزینه «۳»

بحث قافیه و قالب شعر از ویژگی‌های ادبی شعر است.

تشرییم گزینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: ماضی استمراری منفی: نهد ریافتی = درنمی‌یافت (ویژگی زبانی) گزینه «۲»: چنان در طریق خدای گرمرو (بود): حذف فعل «بود» به قرینه معنوی در بیت دوم (ویژگی زبانی)

گزینه «۴»: با توجه به بیان نکته اخلاقی در بیت آخر، نوع ادبی ایات، تعلیمی است (ویژگی فکری).

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۳۷)

(یاسین مودیان)

۵۳- گزینه «۳»

این بیت، فاقد مجاز است و «سر» در معنای حقیقی به کار رفته است. [توجه داشته باشید که «از گربیان وجود سر بیرون آوردن» کنایه است.]

تشرییم گزینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: «شربت» مجاز از دوا و دارو

گزینه «۲»: «چشم» مجاز از توجه

گزینه «۴»: «زبان» مجاز از سخن

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

(سید علیرضا علویان)

۴۵- گزینه «۴»

دو واژه «کردن» و «گفت» نمی‌توانند با هم سجع بسازند.

سچم در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زاینده و پاینده: سجع متوازی

گزینه «۲»: نشستنده و شکستنده: سجع متوازی

گزینه «۳»: چیست و کیست: سجع متوازی

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لغظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(ممسن اصغری)

۴۶- گزینه «۴»

کلمات مسجع و نوع سجع به ترتیب:

واجب و لازم: متوازن

عالی و آدم: متوازن

آیات و مخلوقات: مطرّف

الهام و درگاه: متوازن

قدرت و حکمت: متوازن

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لغظی، صفحه ۵۳)

(مبتدی فرهادی)

۴۷- گزینه «۳»

هجاهای کشیده عبارت‌اند از: زار / ملک / عشق (۳)

هجاهای بلند عبارت‌اند از: بَخ / شَد / هَر / مَا / نِي / زَو / جُز / مَا / لَش / عَى /

گَر / دَر / رَم (۱۳)

هجاهای کوتاه عبارت‌اند از: ۳ / ه / ش / و / اَز / اَم / اَن / اَب / اَج / اَط / اَم / د / ان

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۴۷)

(سباد غلام پور سیوکی)

۴۸- گزینه «۴»

در این گزینه، ۵ هجای کشیده وجود دارد (ینهند - سنگ - لعل - صبر - لیک)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ۲ هجای کشیده (نرم - کوه)

گزینه «۲»: ۳ هجای کشیده (نیست - نال - «فریاد است» در اینجا اختیار

حذف همزه صورت می‌گیرد و به صورت «فریاد است» خوانده می‌شود، پس

هجای «دست» کشیده است.)

گزینه «۳»: ۱ هجای کشیده دارد.

گزینه «۴»: در کلمات «عنان و همین» چون نون بعد از صوت بلند آمده و ساکن

هست محسوب نمی‌شود و اینجا هجای کشیده نداریم.

و در این بیت فقط «دراز است» با توجه به اختیار حذف همزه «دراز است»

خوانده می‌شود و «زست» هجای کشیده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

(مفہون اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۳»: «ناپایداری مقام و عزت و ذلت دنیوی

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عزت انسان از جانب خداست. (عزیزکرده خداوند خوار نخواهد شد).

گزینه «۲»: عزت و ذلت آدمی به دست خداوند است.

گزینه «۴»: خوار و ذلیل شدن شاعر به واسطه عشق یار

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفہوم، صفحه ۴۳)

(سید محمد هاشمی)

«۶- گزینه «۴»

مفهوم ایات:

ج: ای زیارو! هنگامی که چهره خود را آرایش می‌کنی، دل عاشقان را می‌ربایی.

د: سبب و علت تمامی اتفاقات و حوادث جهان، تقدیر و خواست الهی است و نادان کسی است که اندیشه نویسنده را ناشی از حرکت انگشت بداند.

ب: باید مانند نی، سر را در راه عشق باخت (جان سپردن در راه عشق).

الف: معشوق از عاشق پرسید که کیستی و عاشق پاسخ داد: تو هستم (اتحاد عاشق و معشوق).

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفہوم، صفحه‌های ۵۰، ۵۱ و ۵۶)

جامعه‌شناسی (۳)

(فاطمه صفری)

«۶- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - نادرست (ویژگی لیبرال دموکراسی است).

گزینه «۲»: نادرست (هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد). - نادرست (قوانين و مقررات آن با خواست مردم و براساس احکام الهی و اسلامی تعیین می‌گردد).

گزینه «۳»: نادرست (در این نظام فقط می‌توان از مقبولیت قدرت حرف زد و نمی‌توان از مشروعيت حقیقی سخن گفت). - درست

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۹)

(فاطمه صفری)

«۶- گزینه «۱»

بررسی موارد نادرست:

انسان در ابتدا با مقایسه عملکرد ارزش‌های سه‌گانه در دستیابی به سعادت، دانش را کاملاً مثبت، ثروت را خاکستری یا خنثی و قدرت را بیشتر منفی ارزش‌گذاری می‌کرد.

سازمان هم پیوند میان افراد و گروههای انسانی مانند رابطه همکاران و هموطنان و هم‌کیشان را در بر می‌گیرد که از آن به انسجام اجتماعی یاد می‌شود و هم پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطه اقتصاد و سیاست یا علم و سیاست را شامل می‌شود که از آن به یکپارچگی نظام تعبیر می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۱، ۵۲ و ۵۳)

(مفہون اصغری)

«۵- گزینه «۴»

مجازها:

چمن ← باغ و گلزار

سر ← قصد و نیت

امروز ← زمان حال

فردا ← زمان آینده

غزل ← شعر

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عالم ← مردم / چمن ← باغ و گلزار

گزینه «۲»: شهر ← مردم / جهانی ← مردم

گزینه «۳»: آب و رنگ ← زیبایی / چمن ← باغ و گلزار / فصل گل ← فصل بهار

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

(هومن نمازی)

«۵- گزینه «۴»

این بیت هیچ مجازی ندارد و در مصراع اول زهر را به نوش (شهد، عسل) تشبیه کرده است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حرف مجاز از سخن است.

گزینه «۲»: مصراع اول ۲ تشبیه دارد: سر زلف یار را به عقرب و پیکرش را به ماه تشبیه کرده است و سر در مصراع دوم مجازاً اندیشه معنی می‌دهد.

گزینه «۳»: «زنگیر زلف» اضافه تشبیه است و «زروز و شب» مجاز از همیشه و همه‌لحظه است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(سید علیرضا علویان)

«۶- گزینه «۲»

وزن این بیت «مفتولن مفتولن فاعلن» می‌باشد.

وزن سایر ایات:

گزینه «۱»: مفاعیلن مفاعیلن فعلون

گزینه «۳»: مفتولن مفتولن مفتولن مفتولن

گزینه «۴»: فاعلان فاعلان فاعلان فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۵)

(سیدهاد خلامپور، سیمکی)

«۷- گزینه «۱»

مواد «الف و د» دارای وزن یکسان «فعالاتن فعالاتن فعالاتن فعلن» هستند.

بررسی سایر موارد:

ب) «فعالاتن فعالاتن فعالاتن فعلاتن فعلاتن

ج) «فعالاتن فعالاتن فعالاتن فعالاتن

ه) «فعالاتن فعالاتن فعالاتن فعالاتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(مبتبی فرهادی)

«۵- گزینه «۳»

بیت صورت سؤال و بیت این گزینه بر وزن «فعالاتن فعالاتن فعالاتن فاعلن» است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فعالاتن فعالاتن فعالاتن فاعلن»

گزینه «۲»: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه «۴»: «فعالاتن فعالاتن فعالاتن فاعلان

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۵)

(آریتا بیدقی)

«۶۷- گزینه «۲»

تفاوت در زبان و لهجه ← تفاوت اسمی
 تفاوت در قد و وزن ← تفاوت رتبه‌ای
 علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه مخالفان قشریندی اجتماعی ←
 مالکیت خصوصی و روابط سلطه‌جویانه
 علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه طرفداران قشریندی اجتماعی ←
 نابرابری‌های طبیعی
 اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری از دیدگاه جامعه‌شناسی انتقادی ←
 محافظه‌کارند و انسان را منفعل و مجبور می‌سازند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲، ۷۵ و ۷۶)

(آریتا بیدقی)

«۶۸- گزینه «۱»

طرفداران قشریندی اجتماعی ← نمی‌تواند نابرابری اجتماعی میان افرادی
 که در طبقات اجتماعی مختلف متولد می‌شوند را توضیح دهد. (ب)
 جدایی دانش از ارزش ← انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه حل، کار علم
 نبود. (د)
 نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود و انگیزه رقابت از بین می‌رود و راه
 پیشرفت مادی مسدود می‌شود ← مدل کمونیستی (الف)
 حوزه رقابت و برابری ← مالیات ابزاری برای کاهش فاصله طبقاتی است.
 (ج)

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۹)

(آریتا بیدقی)

«۶۹- گزینه «۴»

علت تأیید و تثبیت قشریندی در رویکرد اول ← تأکید بر کارکردهای
 قشریندی
 معنای عبارت دهقانان شیوه برده بودند. ← نظام فضوالي
 پیامد در رویکرد دوم افراد توأم‌مند و کوشش به اندازه استحقاقی که دارند از
 مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند. ← ناعادلانه بودن رویکرد مخالفان
 قشریندی

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۵ و ۷۷)

(آریتا بیدقی)

«۷۰- گزینه «۳»

تشرییم عبارت نادرست:
 تأکید رویکرد مخالفان قشریندی نشان می‌دهد که آنان خواهان از میان
 برداشتن قشریندی هستند و در این رویکرد انگیزه رقابت از بین می‌رود و راه
 پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(فاطمه صفری)

«۶۳- گزینه «۳»

ویژگی‌های سیاست و قدرت در گذشته:
 هرگز قدرت، مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است.
 قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد
 می‌شده است.
 سیاست، محدوده حکومت و دولت به حساب می‌آمد.
 سیاست و نهاد حکومت یکی گرفته می‌شد.
 ویژگی‌های سیاست و قدرت در حال حاضر:
 قدرت به مسئله اصلی سیاست و جوهر آن تبدیل شده است.
 سیاست با غایت و هدف سعادت و فضیلت، داوری نمی‌شود، بلکه بیشتر با
 آرمان پیروزی، موفقیت و سلط ارزیابی می‌گردد.
 تمامی جامعه، می‌تواند قلمرو سیاست باشد.
 سیاست را با هیچ مقوله عینی و محسوسی یکی نمی‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(فاطمه صفری)

«۶۴- گزینه «۴»

- اعمال قدرت اقتصادی، نیازمند وجود سازمان است.
 - قدرت، ضمانت اجرای هرگونه عمل جمعی است.
 - در جوامع نخستین، قدرت بدنی (شخصیت) منبع دستیابی به قدرت
 تنبیه‌ی بود.
 - هر کنش سیاسی، یا به قصد تغییر وضع موجود انجام می‌شود یا با هدف
 حفظ آن.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۱، ۶۲ و ۶۴)

(فاطمه صفری)

«۶۵- گزینه «۳»

اشتراک قدرت تنبیه‌ی و قدرت تشویقی این است که در هر دو، پیروی کننده
 نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد.
 تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و
 گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند، سیاست و عمل سیاسی را در زندگی
 اجتماعی پدید می‌آورد.

جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی که صرفاً
 موضوعات مادی و محسوس را مطالعه می‌کند، ارزش‌های انسانی از جمله
 ارزش‌های سیاسی را که تماماً مادی و محسوس نیستند، قابل مطالعه علمی
 نمی‌داند و ناگزیر با معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت و فروکاستن
 آن‌ها به پدیده‌های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی آن‌ها باز می‌ماند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶، ۵۷ و ۶۰)

(فاطمه صفری)

«۶۶- گزینه «۱»

مطالعه جوامع و فرهنگ‌ها با رویکرد تفسیری ما را با مشکل مواجه می‌سازد:
 تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی، علوم اجتماعی را در گیر
 مطالعات پایان ناپذیر و تمام‌نشدنی می‌سازد. البته فرهنگ‌های مختلف
 معمولاً به مرزهای خودشان محدود نمی‌مانند و ما را ناگزیر از مقایسه
 ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط می‌سازند. ولی
 وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را
 فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امكان
 مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود.
 ارزش اجتماعی سازمان، دانش است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۳ و ۶۷)

(شهریار عبدالله)

۷۵- گزینه «۲»
تشرییم موارد نادرست:

آبادی دنیا در فرهنگ معنوی و دینی هدف مستقلی نیست؛ بلکه وسیله‌ای است برای رسیدن به اهداف والاتر نه اینکه اصلاً جزو اهداف نباشد.

دئیسم از نتایج عقل‌گرایی و نفی وحی است.

در فرهنگ‌های دینی افراد ناگزیر رفتارهای دنیوی خود را توجیه دینی و معنوی می‌کنند.

روشنگری در معنای خاص در بیش از چهارصد سال گذشته شکل‌های مختلفی به خود گرفته که وجه مشترک همه آن‌ها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۴۰ و ۴۲)

(شهریار عبدالله)

۷۶- گزینه «۱»

فروریختن اقدام کلیسا (علت) باعث ظهور پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا (معلول) شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۷، ۴۸ و ۵۰)

(ربیانه امینی)

۷۷- گزینه «۳»

- طی قرون وسطی، آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند.

- در فرهنگ اساطیری یونان و روم، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.

- در فرهنگ اساطیری یونان و روم، باستان با غفلت از نگاه توحیدی به عالم، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.

- رنسانس به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است و از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۷ و ۴۹)

(شهریار عبدالله)

۷۸- گزینه «۲»
تشرییم موارد نادرست:

حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی (بروتستانیسم) در جهت اصلاح دینی پدید آمدند. بخشی از این حرکت‌ها فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند، بخشی دیگر رویکرد معنوی داشتند و در تقابل با رویکرد دنیاگرا قرار گرفتند؛ حرکت‌های نوع اول با حمایت قدرت‌های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج کنند ولی حرکت‌های نوع دوم مورد هجوم دیگر کاتولیک‌ها و دیگر پروتستان‌ها قرار گرفتند و امکان گسترش نیافتند.

پیامد تحریف مسیحیت قرون وسطی در سطح زندگی و عمل؛ به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند و کلیسا در این مقطع، رفتار دنیوی خود را در پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کرد.

انقلاب فرانسه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی ریشه دارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۸، ۴۹ و ۵۰)

جامعه‌شناسی (۲)
۷۱- گزینه «۳»

(آریتا بیدرقی)

تفاوت راهبردی استبداد استعماری با استبداد ایلی ← در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

راه رهابی از نظام سرمایه‌داری از دیدگاه مارکس ← انقلاب کارگری پیامد غلبه قدرت‌های قومی و قبیله‌ای بر جوامع اسلامی ← مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن بهطور کامل آشکار شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳۱، ۳۲ و ۳۹)

۷۲- گزینه «۱»

شكل‌گیری مرحله جدید گسترش فرهنگ اسلامی ← الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت اسلامی شدن ارزش‌ها و هنجارها و رفتارهای جاهلی در دوران خلافت ← شکل‌گیری قدرت در جامعه اسلامی براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای مخدوش شدن وحدت امت اسلامی ← استفاده از مکاتب غربی در مقابله با استعمار

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۲)

۷۳- گزینه «۳»
تشرییم عبارت نادرست:

دولتمردان جوامع اسلامی در دوره استعمار از رویارویی مستقیم با فرهنگ توامند اسلامی دوری می‌کردند و می‌کوشیدند با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۸ و ۳۱)

۷۴- گزینه «۴»
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توضیح مفید بودن نماز با مطابقت دادن آن به حرکات ورزشی اشاره به سکولاریسم پنهان دارد.

گزینه «۲»: پروتستانیسم شامل رویکرد گزینشی فرهنگ غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان است.

گزینه «۳»: ا Omanیسم از نتایج حاصل از سکولاریسم است؛ زیرا براساس هستی‌شناسی (سکولاریسم) است که انسان‌شناسی (ا Omanیسم) شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

دیدگاه عرضی:

در مقابل، عده دیگری از اندیشمندان اجتماعی معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند. هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

در این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی مختلف را روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند؛ اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهد. جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند. مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد. در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در آن‌ها به وجود می‌آورد و سپس از آن‌ها استفاده می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۹)

«۷۹- گزینه ۴»:

لیبرالیسم، اندیشه سیاسی جدیدی است که براساس اصلت بخشیدن به انسان دنیوی (ومانیسم) شکل می‌گیرد و خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند. لیبرالیسم را مباح دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان تعريف کرده‌اند. این به معنای آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که از او مستقل باشند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه ۵۳)

«۸۰- گزینه ۳»:

تشریف عارت تادرست: حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس، به جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین بیانی، صفحه‌های ۴۱ و ۴۵)

جامعه‌شناسی (۱)

«۸۱- گزینه ۴»:

در جهان اجتماعی، بعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها، اهمیت بسیاری دارد. در یکی از بحران‌های اقتصادی که کشورهای صنعتی دچار مشکل شده بودند، بنا به محاسبات اقتصادی می‌باشد نفت را به گران‌ترین قیمت از کشورهای نفت‌خیز خریداری می‌کردند، ولی جالب است بدانید به ارزان‌ترین قیمت ممکن، نفت مورد نیاز خود را خریدند؛ زیرا در کشورهای نفت‌خیز، بعد عینی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت؛ ولی بعد ذهنی و معنایی آن مفقود بود و صاحبان آن کشورها از اهمیت نفت و وضعیت کشورهای صنعتی و نیاز ضروری آن‌ها به نفت اطلاع کافی نداشتند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۲۸)

«۸۲- گزینه ۴»:

رویارپاردازی در مورد آینده تحصیلی خود: خرد و ذهنی جنگ جهانی اول: کلان و عینی کمک به فقر: خرد و عینی عدالت اجتماعی: ذهنی و کلان

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

«۸۳- گزینه ۳»:

دیدگاه طولی: عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس عده‌ای از جوامع مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگ‌سالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند؛ بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیش‌رفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیش‌رفته، عقب‌مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیش‌رفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

جامعه‌شناسی (۲)

«۸۴- گزینه ۴»:

(خطمه صفری)

تنوع در آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع در اراده و اختیار سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود. تحول در عقاید و ارزش‌ها (عمیق‌ترین و بنیادین‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی) سبب تحول جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که استبداد قومی با وجود اینکه دارای هویتی غیراسلامی بود به دلیل اینکه پشتونه و پیشنهای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند. در مقابل، استبداد استعماری به دلیل اینکه در سایه قدرت و سلطه جهان غرب، چاره‌ای حز حذف مظاہر فرهنگ اسلامی نداشت. و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای حز حذف مظاہر فرهنگ اسلامی نداشت. حکومت پهلوی مبتنی بر استبداد استعماری بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیانی، صفحه ۳۱)

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

(مرتضی کاظمی‌شیرودی)

۹۱- گزینه «۲»

«سَجْنٌ»: سجده کردند (رد گزینه ۴) / «الملائكة»: فرشتگان / «كُلُّهُمْ»: همگی شان / «أَجْمَعُونَ»: جملگی، جمعی / «إِلَّا»: جز (رد گزینه ۳). دقت کنید در صورتی از «فقط، تنهای» استفاده می‌شود که مستثنی منه در جمله نباشد، در حالی که در اینجا، «الملائكة» مستثنی منه است. / «استکبر»: تکبّر ورزید (رد گزینه ۱) / «كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ»: از کافران بود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (ترجمه)

(بهروز هیدریکی)

۹۲- گزینه «۱»

«الْأَلْفَاظُ الْأَتِيَ»: الفاظی که (رد گزینه ۴) / «شَاعَ»: (ماضی است) رواج یافت (رد گزینه ۳) / «تَنَقَّوْا»: ماضی و به معنای «بِر زبان آوردن» است (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «الْكَلْمَاتُ الْفَارَسِيَّةُ»: (ترکیب وصفی نکره است) کلماتی فارسی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «وَفَقَاءُ»: براساس، طبق / «ضَوْابِطِهِ الصَّوْتِيَّةِ»: قواعد آوایی شان (رد گزینه ۳) (ترجمه)

(ترجمه)

(ولی برهی - ابره)

۹۳- گزینه «۳»

«يَعِجبُ الْإِنْسَانُ»: انسان را در شگفت می‌آورد (رد گزینه ۴) / «فَلَاحَ عَجْزُ»: (نکره) کشاورز پیری (رد گزینه ۱) / «الْفَسَالُ الْمُخْتَلِفُ»: نهال‌های مختلف (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أَنَّهُ»: که او (رد گزینه ۲) / «يَعْلَمُ حِيدَادًا»: خوب می‌داند (رد گزینه ۴)؛ «خوب» در جایگاه نامناسبی آمده است. / «أَثْمَارُهَا»: میوه‌های آن‌ها (رد گزینه ۴) / «أَبْدًا»: هرگز (رد گزینه ۱) (ترجمه)

(ترجمه)

(سیده مهیا مؤمنی)

۹۴- گزینه «۳»

«مَا مِنْ ...»: هیچ نیست (رد گزینه ۲) / «غَرَسًا»: نهالی، یک نهال (اسم نکره باید به صورت نکره ترجمه شود، نه معرفه) (رد گزینه ۱) / «يَخْرُجُ»: خارج می‌شود، خارج می‌گردد (رد گزینه ۴) / «كَمَر»: میوه (اسم مفرد باید به صورت مفرد ترجمه شود). (رد گزینه ۴) (ترجمه)

(ترجمه)

(ولی برهی - ابره)

۹۵- گزینه «۴»

«إِنْ»: اگر (رد گزینه ۳) / «تُطَالِعُ»: (فعل شرط) مطالعه بکنی (رد گزینه ۱) / «تَقْهِمُ»: (جواب شرط) می‌فهمی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أَكْبَرُ الْكَائِنَاتِ»: بزرگترین موجودات (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «قَدْ يَبْلُغُ»: گاهی می‌رسد، شاید برسد (رد گزینه ۳) / «وَزْنَهُ»: وزنش (رد گزینه ۲) در گزینه «۱» هم «نیز» اضافی است. (ترجمه)

(ترجمه)

(بهروز هیدریکی)

۹۶- گزینه «۳»

«يَعْطَى»: داده شود» مجھول است که به اشتباه، معلوم ترجمه شده است. همچنین «أَلْفی: دو هزار» (در اصل «أَلْفِينِ» بوده) مثبت است که به اشتباه در ترجمه مفرد آمده است. (ترجمه)

(ترجمه)

(فاطمه صفری)

بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی ایران، برای مقابله با سلطه استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم (ملی گرایی) یا مارکسیسم استفاده می‌کردند. انسان از دیدگاه اسلام، مسئول آباد کردن این جهان و موظف به پرهیز از فساد در آن است.

قبل از ظهور اسلام، شبہ‌جزیره عربستان، فرهنگ جاهلی قبیله‌ای داشت. شمال غربی شبہ‌جزیره، تحت نفوذ و سلطه امپراتوری روم و جنوب شرقی آن تحت تأثیر و سلطه شاهنشاهی ایران بود.

مارکس انقلاب طبقاتی (انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران) را تنها راه رهایی از چنگال نظام سرمایه‌داری و مشکلات آن می‌دانست. (جامعه‌شناسی ۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۸، ۲۷ و ۳۲)

۸۷- گزینه «۴»

بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی ایران، برای مقابله با سلطه استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم (ملی گرایی) یا مارکسیسم استفاده می‌کردند. انسان از دیدگاه اسلام، مسئول آباد کردن این جهان و موظف به پرهیز از فساد در آن است.

قبل از ظهور اسلام، شبہ‌جزیره عربستان، فرهنگ جاهلی قبیله‌ای داشت. شمال غربی شبہ‌جزیره، تحت نفوذ و سلطه امپراتوری روم و جنوب شرقی آن تحت تأثیر و سلطه شاهنشاهی ایران بود.

مارکس انقلاب طبقاتی (انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران) را تنها راه رهایی از چنگال نظام سرمایه‌داری و مشکلات آن می‌دانست. (جامعه‌شناسی ۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۸، ۲۷ و ۳۲)

۸۸- گزینه «۴»

تشریح مورد تدرست:

- انقلاب فرانسه ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد.

(جامعه‌شناسی ۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۳۷ و ۴۰)

(ریحانه امینی)

۸۹- گزینه «۲»

شكل صحیح جدول:

روشنگری		
پیامد	ویژگی	دوره زمانی
دئیسم	عقل‌گرایی، نفی وحی	قرن هفدهم و هجدهم
دانش ابزاری	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	قرن نوزدهم و بیستم
بحaran معرفتی	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	پایان قرن بیستم

(جامعه‌شناسی ۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۱۴۹)

۹۰- گزینه «۱»

رویکرد سکولار که پیش از آن، از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود، با فلسفه‌های روشنگری، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد. دنیاگرایی رایج در سطح هنجراره، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد.

(جامعه‌شناسی ۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۵)

(در ویشعلی ابراهیمی)

در گزینه «۴»، «تغیرت» فعل ماضی از صیغه مفرد مؤنث غائب است و با حرکت ساکن بر روی (ت)، صحیح است. همچنین «أوزان» جمع مکسر است و مثل «أصوات»، مرفوع می‌شود و در آخرش، علامت ضمته می‌گیرد؛ بنابراین «أوزان» صحیح است.

(فقط هر کات)

۹۳- گزینه «۴

در گزینه «۴»، «تغیرت» فعل ماضی از صیغه مفرد مؤنث غائب است و با حرکت ساکن بر روی (ت)، صحیح است. همچنین «أوزان» جمع مکسر است و مثل «أصوات»، مرفوع می‌شود و در آخرش، علامت ضمته می‌گیرد؛ بنابراین «أوزان» صحیح است.

(فقط هر کات)

(بهروز هیربکی)

«تحترمی» از صیغه مفرد مؤنث مخاطب است، پس «من» به معنای «هر کس» مناسب نیست، (رد گزینه ۳) «إذا» نیز قدرت ایجاد تغییر در ظاهر فعل مضارع را ندارد، ضمناً فعل دوم به «الآخرين» بر می‌گردد که باید جمع غایب باشد نه مخاطب، (رد گزینه ۲) همچنین دلیلی برای حذف «ن» در فعل دوم وجود ندارد. (رد گزینه ۴)

ترجمه عبارت تکمیل شده: اگر به دیگران احترام بگذاری، آنان نیز به تو احترام می‌گذارند!

(انواع بملات)

(همیدرضا خاند امینی)

در این گزینه، «تغیر» فعل شرط است که مضارع از صیغه مفرد مذکور مخاطب و از باب «تفعیل» محسوب می‌شود.

نکات مهم درس:

هرگاه فعل شرط و جواب شرط از نوع مضارع باشند، آخر فعل مضارع ساکن می‌شود یا «تون» آخر فعل مضارع به جز در صیغه «جمع مؤنث» حذف می‌شود.

تشرح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «تعلّم» فعل شرط است که فعل ماضی از صیغه مفرد مذکور غایب و از باب «تفعّل» به معنای «یاد گرفت» می‌باشد.

گزینه «۲»: «تحمّل» فعل شرط است که فعل ماضی از صیغه مفرد مذکور غایب و از باب «تفعّل» به معنای «تحمل کرد» می‌باشد.

گزینه «۳»: در این گزینه، اسلوب شرط وجود ندارد و «یدرس» نیز فعل شرط نیست.

(انواع بملات)

(ولی برجهی- ابهر)

در گزینه «۱» اسم نکره‌ای وجود ندارد، دقت کنید در این گزینه، «حامد» معروفه به علم است و علم‌های مذکور عربی تنوین می‌گیرند اما این تنوین، نشانه نکره بودن آن‌ها نیست.

تشرح گزینه های دیگر:

در گزینه «۲»، «أعلم» نکره است. در گزینه‌های «۳» و «۴» نیز «جماعة» و «سواء» نکره بوده و از انواع معرفه‌ها نیستند.

(قواعد اسم)

(سیره مهیا مؤمنی)

در گزینه «۴»، «كريهة» خبر است (خبر بدون صفت) و خبر تنها و بدون صفت یا جمله وصفیه، با اینکه نکره می‌آید، می‌تواند به صورت معرفه ترجمه شود.

ترجمه عبارت: «بوی درخت، بد است و حیوانات از آن فرار می‌کنند!»

(قواعد اسم)

(ولی برجهی- ابهر)

۹۷- گزینه «۳

تشرح گزینه های دیگر: در گزینه «۱»، «حارس المرمى» مفرد است که به صورت جمع ترجمه شده است و نادرست است. (جمع حارس، «حرّاس» می‌شود). در گزینه «۲»، «جنایه» مشتی است که به ضمیر «ه» اضافه شده و نون آن حذف شده است و باید به صورت (دو بالش یا بال‌هایش) ترجمه شود، در این گزینه «ثمانی» نیز است. نه ۳۰ در گزینه «۴»، «أكْرَ» بر وزن «أَفْعَل» و اسم تفضیل است، بنابراین ترکیب «أَكْرَ علماء» باید به صورت «بِزَرْگَتِرِينِ داشمندان» ترجمه شود.

(ترجمه)

۹۸- گزینه «۳

(سیده مهیا مؤمنی)
«کودکی گریان»: (موصوف و صفت نکره) طفلاً باکیاً (رد گزینه ۲) / «در خیابان»: فی الشارع (رد گزینه ۳) / «مادرش»: أمه (« طفل» مذکر است پس باید ضمیر مرتبط با آن نیز مذکر بباید). (رد گزینه ۱) / «آن کودک»: الطفُلُ (در تعریب این ترکیب، باید یک اسم دوبار تکرار شود؛ بار اول نکره و بار دوم همراه با «ال» ← رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۹۹- گزینه «۴

(مرتضی کاظم شیرودی)
ترجمه عبارت صورت سؤال: هر که بسیار تلاش کند به اهدافش می‌رسد و میوه تلاش را درو می‌کند؛ این عبارت درباره تلاش کردن و نتیجه تلاش است. عبارت داده شده، به این معنا نیست که انسانی نالمید شده باشد و برایش این گونه امیدآفرینی کنند که اگر خداوند از روی حکمت دری را بسته، از روی رحمت خویش، در دیگری را باز خواهد کرد. پس مفهوم گزینه «۴» نامناسب است.

(مفهوم)

۱۰۰- گزینه «۳

(مرتضی کاظم شیرودی)
یدخل: ثلثی مجرد است، نه مزید. مصدرش نیز «دخول» است.
اگر فعل مضارع، مزید از باب إفعال باشد، با ضممه روی حرف مضارعه می‌آید؛
یعنی به صورت «يَدْخُل».«

(تحليل صرفی و اعراب)

۱۰۱- گزینه «۴

(مرتضی کاظم شیرودی)
«المُعَربَات» جمع مؤنث سالم است، نه جمع مکسر.
نکته: درباره «الكتاب» ← معمولاً هرگاه اسمی بار اول به صورت نکره بباید و همان اسم دوباره همراه «ال» تکرار شود، می‌توان الف و لامش را به معنی «این، آن» ترجمه کرد.

(تحليل صرفی و اعراب)

۱۰۲- گزینه «۱

(مرتضی کاظم شیرودی)
الأدب: معرفه به ال است نه اسم علم. (اسم علم یعنی نام مخصوص کسی یا چیزی یا جایی، که در زبان فارسی «اسم خاص» نامیده می‌شود).
همچنین کلمه «الأدب» مستثنی است، نه مستثنی منه. زیرا مستثنی منه قبل از «إِلَّا» می‌آید. در اینجا، کلمه «الأشياء» مستثنی منه است.
(تحليل صرفی و اعراب)

(پیروز و فان)

۱۱۳- گزینه «۴»
تَحْيِير: متغیر شدن (فعل ماضی از باب تفعّل است، دقت کنید با فعل مضارع باب تفعیل «تُحْيِرُ» اشتباه نشود) (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «من تَسَاقْطُ»، از افادن (مصدر باب تفاعل است، نه فعل) (رد گزینه‌های ۱) / «الأسماك من السماء»: ماهی‌ها از آسمان / «ما كانوا يَصْدُقُونَ»: (فعل ماضی استمراری) باور نمی‌کردند (رد گزینه‌های ۳) / «أَنْ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ تَكُونُ أَمْرًا طَبِيعِيًّا»: که این پدیده امری طبیعی باشد (رد گزینه‌های ۱) (ترجمه)

۱۱۴- گزینه «۳»
جَسْت وَجَوَ كَن: (فعل امر مخاطب) بحث عن (رد سایر گزینه‌ها) / «داستان زیبایی»: قصّة ... الجميلة، القصّة الجميلة (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «پیرمرد و دریا»: الرجل المسنّ والبحر (رد گزینه‌های ۴) / «مطالعه نما»: (فعل امر مخاطب) إقرأ (رد سایر گزینه‌ها) (ترجمه)

۱۱۵- گزینه «۳»
در گزینه «۳» که پاسخ سؤال است، راجع به همنشین خوب (دوست) صحبت شده است، همان‌طور که حدیث صورت سؤال هم به این مطلب اشاره دارد.
تشريح سایر گزینه‌ها:
 در گزینه «۱»، صحبت بر سر لطف خداوند نسبت به همه مردم است، در گزینه‌های «۲» و «۴» هم صحبت بر سر شرایط دوست واقعی است. (مفهوم)

۱۱۶- گزینه «۳»
تشريح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: «مفدها: طالب» نادرست و صحیح آن «طالبة» است. «خبر» نیز نادرست است.
گزینه «۲»: «مصدرها: جهاد» نادرست و صحیح آن «جهاد» است.
گزینه «۴»: «اسم مفعول من مجرد ثلاثی» نادرست و صحیح آن «اسم مفعول من مزيد ثلاثی» است.
 (تمثيل صرفی و اعراب)

۱۱۷- گزینه «۳»
موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: تَلَوَت ← تَلَوَث: مصدر از باب تفعّل است، نه فعل، و حرکت عین الفعلش در مصدر، مانند وزن «تَفَعَّل» می‌آید (مصدر بودنش را از مضاف‌الیه آن «الهوا» که کسره دارد و مجرور است، می‌توانیم بفهمیم، چون بعد از فعل، بالاصله اسم مجرور نمی‌آید).
گزینه «۲»: إِنْسَحَاب ← إِنْسَحَاب: مصدر از باب انفعال است.
گزینه «۴»: الإِعْشَاب ← الأَعْشَاب: جمع مکستر کلمه «العشب» است.
 (ضبط هرگات)

۱۱۸- گزینه «۱»
(كتاب آبی)
 «او متن‌های عربی را به زبان انگلیسی ترجمه می‌کند!»
تشريح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: «هو ما أَخْبَرَنَا!» صحیح است.
گزینه «۳»: «هي تقدَّمت!» صحیح است.
گزینه «۴»: «أَنْتِ تَرْحَمِينَ!» صحیح است.
 (أنواع بملات)

۱۰۸- گزینه «۲»
 ترجمۀ عبارت صورت سؤال: «از میان دانش‌آموزان، در امتحان قبول نشد مگر محمد» از عبارت پیشین نتیجه می‌گیریم ... (گزینه نادرست را مشخص کن.)

تشريح گزینه‌ها:
گزینه «۱»: فقط محمد در امتحان قبول شد!
گزینه «۲»: در امتحان مردود نشد مگر محمد!
گزینه «۳»: قبول نشد در امتحان مگر محمد!
گزینه «۴»: فقط محمد در امتحان مردود نشد!

(استثناء)

۱۰۹- گزینه «۴»
 در این گزینه «مستثنی منه» وجود ندارد. (ترجمه: از عربی به فارسی ترجمه نشده است، مگر یک عبارت کوتاه!)
تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الأولاد» مستثنی منه است.
گزینه «۲»: «طالب» مستثنی منه است.
گزینه «۳»: «الطلاب» مستثنی منه است.

(استثناء)

۱۱۰- گزینه «۱»
تشريح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «محاصيل» اسم مفعول و مستثنی منه است، دقت کنید برای تعیین اسم مفعول در جمع‌ها باید به مفرد آن‌ها رجوع کرد؛ «محاصيل» جمع «محصول» بر وزن مفعول است.
گزینه «۲»: «أحد» مستثنی منه است نه «المظلومين».
گزینه «۳»: «المُسافرون» مستثنی منه است اما اسم فاعل است نه اسم مفعول.
گزینه «۴»: «المُختَرَات» اسم مفعول است اما مستثنی منه نیست و در این عبارت «الأمراض» مستثنی منه است.

(استثناء)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۱۱- گزینه «۴»
«لا تكونَ»: هرگز نباش / مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِأَيَّاتِ اللَّهِ: از کسانی که آیات خداوند را تکذیب کردند / فَتَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ: که از زیان کاران باشی (ترجمه)

۱۱۲- گزینه «۱»
(سيده مهیا مؤمنی)
 «نقاط الخلاف و العداوة»: نقاط اختلاف و دشمنی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «لَا يَنْتَفِعُ»: سود نمی‌برد، بهره‌مند نمی‌شود (این فعل لازم و مضارع است) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَنْ تَتَعَايِشُوا تعايشاً سِلْمِيًّا»: همزیستی مسالمت‌آمیز کنید (رد گزینه‌های ۳ و ۴) (ترجمه)

(پیروز و چان)

۱۲۴- گزینه «۴»
«بیّین» به معنی «آشکار کند» است، «أهداف» نیز مفعول آن و منصوب است، پس باید به صورت مفعول ترجمه شود.
 همچنین ترجمه دقیق «عندَهُم»، به صورت «نَزَدَ أَنَّا» است.

(ترجمه)

۱۲۵- گزینه «۴»
«هرکس دشمنی بکارد، زیان درو می‌کند ← یعنی نتیجه بدی شخص به خودش برمی‌گردد.
 مفهوم عبارت داده شده تنها بازگشت اعمال بد است، در صورتی که در عبارت مقابلش، از بازگشت اعمال نیک و بد سخن گفته شده است.
 در سایر گزینه‌ها، جملات داده شده، به مفهوم عبارات بسیار نزدیک هستند.

(مفهوم)

۱۲۶- گزینه «۴»
تشریف سایر گزینه‌ها:
«تباذل» اسم و مصدر از فعل ثلثی مزید از باب «تفاغل» است (رد گزینه «۱»).
 «المفردات» نقش مضافقالیه را برای «تباذل» دارد (رد گزینه «۲»).
 «طبيعي» اسم معرب است (رد گزینه «۳»).
تکات مفهوم درس:

۱) اسمی تنوین دار، همواره معرب هستند.
 ۲) مراقب باشیم که در افعال ثلثی مزید از باب «تفاغل» و «تفعل»، فعل ماضی را با مصدر اشتباه نگیریم. بهترین راه برای تشخیص، توجه به معنا و مفهوم یا ساختار جمله داده شده است.

(تبلیغ صرفی و اعراب)

۱۲۷- گزینه «۲»
تشریف سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: «إِسْتَمَعَ، تَنَشَّدَ» نادرست و صحیح آن «إِسْتَمَعَ» (مزید از باب افعال)، «تَنَشَّد» (مزید از باب افعال) است.
 گزینه «۳»: «يَتَعَاوَنُ» نادرست و درست آن «يَتَعَاوَنُ» از باب تفاغل است.
 گزینه «۴»: «مَنْظَمَةٌ، الْعَالَمِيٌّ» نادرست و صحیح آن «مَنْظَمَةً، الْعَالَمِيًّا» است. (به تفاوت «العالم»: دانشمند) و «العالم: جهان» دقت نمایید.

(غایطه هرگات)

۱۲۸- گزینه «۱»
تشریف گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۲»: می‌داند: دانش سودمند را از استاد توانمند می‌گیرد (تعريف کلمه «يَتَعَلَّمُ: يَاد می‌گیرد» است).

گزینه «۳»: چتر: زنی است که به سایر مردم ستم می‌کند و به آن‌ها زیان می‌رساند (تعريف کلمه «الظَّالِمَة: زن ستمگر» است).

گزینه «۴»: عربی شده: زبانی از زبان‌های جهانی است که عرب‌ها با آن صحبت می‌کنند (تعريف کلمه «العَرَبِيَّة: (زبان) عربی» است).

(واژگان)

۱۱۹- گزینه «۲»
 فعل «يَخْرُجُ» مضارع ثلاثی مزید از باب «إِفَاعَل» و مصدر آن «إِخْرَاج» است.
تکت: این وزن‌ها از ثلاثی مزید باب «إِفَاعَل» را به خاطر بسپارید: (أَفْعَلَ / أَفْعَلُ / أَفْعَلُ / أَفْعَلَ)

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تَسْتَوِي» مزید از باب «افتعال» است / «إِدْفَعَ» فعل امر و ثلاثی مجرد از ریشه «د، ف، ع» است نه مزید/ **احسن**: اسم تفضیل به معنای «نیکوتر» است نه فعل.

گزینه «۳»: «لَا يَجُوزُ» ثلاثی مجرد است / «إِلْصَارَ» مصدر بر وزن «إِفَاعَل» است نه فعل. (دقیق نباید صورت سؤال فعلی را خواسته که مصدرش بر وزن «إِفَاعَل» باشد).

گزینه «۴»: «أَعْلَمُ» فعل مضارع ثلاثی مجرد از ریشه «ع، ل، م» است. (قواعد فعل)

۱۲۰- گزینه «۳»
 با توجه به مبتدا یعنی «بنت» که مؤنث است، متوجه می‌شویم «تقدم» فعل مضارع و مؤنث از باب «تفعیل» است و حرف «ت» علامت مضارع و مؤنث بودن آن است ← «تَقدِيم»

تشریف سایر گزینه‌ها:

در گزینه‌های دیگر، «تبیّن»، «تَجَمَّعُوا و تَكَلَّمُ» همگی ماضی مذکور و از باب «تفعل» هستند و حرف «ت» جزوی از خودشان است و علامت مضارع بودن نیست.

(قواعد فعل)

عربی زبان قرآن (۲)

۱۲۱- گزینه «۲»
لِيَجْعَلَ: که قرار دهد (رد سایر گزینه‌ها) / «ما يُريد»: نمی‌خواهد (رد گزینه «۱») / «خرج»: حالت بحرانی

تکات مفهوم درس:

«ما» علاوه بر فعل ماضی، گاهی فعل مضارع را نیز منفی می‌کند.
 فعل مضارعی که پس از حرف «ل» می‌آید، به صورت مضارع الترامی ترجمه می‌شود.

(ترجمه)

۱۲۲- گزینه «۳»
أَرَاد: بخواهد (فعل شرط در جمله شرطی، به صورت الترامی ترجمه می‌شود). (رد گزینه «۲») / «غَشَاءُ الْحَاصِّ»: پوسته مخصوص را (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «يَفْتَحُ»: (فعل مضارع معلوم) باز می‌کند، می‌گشاید (رد گزینه «۱») / «الْمَظَلَّة»: چتر (اسم معرفه باید به صورت معرفه ترجمه شود).

(رد گزینه «۴»)

۱۲۳- گزینه «۴»
«دخلت العربية من لغات أخرى»: از زبان‌های دیگری وارد زبان عربی شده (رد گزینه‌های ۱ و ۳)؛ دقت کنید در گزینه «۳» جایه‌جا بیان شده است). / «تُسَمَّى»: نامیده می‌شوند (این فعل مضارع و مجهول است). (رد گزینه «۲») / «العرب»: عرب‌ها/ «أوزان»: وزن‌ها (رد گزینه «۳») / «وقف»: بر اساس (ترجمه)

(فاطمه سقایی)

شاخص مطلوب یعنی بدون هیچ گونه انحراف، ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود.

$$\frac{100}{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}} = \text{شاخص انحراف (\%.)}$$

$$\frac{6}{4} = 1 / 5 \Rightarrow 1 / 5 \times \frac{100}{1} = 150$$

(جغرافیا (۳)، پیراگی همل و نقل، صفحه ۶۰)

(فاطمه سقایی)

۱۳۷- گزینه «۳»

در حمل و نقل پایدار به مردمی که نیازهای ویژه دارند، مانند افراد دچار معلولیت، توجه می‌شود و خطوط ویژه و رمپ برای ورود افراد با محدودیت حرکت به اتوبوس، از این دسته است.

(جغرافیا (۳)، پیراگی همل و نقل، صفحه ۷۰)

(فاطمه سقایی)

۱۳۸- گزینه «۲»

الف) کشور ایران موقعیت جغرافیایی و ترابری بسیار مناسبی در منطقه جنوب غربی آسیا و قفقاز دارد. از این‌رو، سرمایه‌گذاری در زمینه توسعه حمل و نقل، به ویژه حمل و نقل آبی و ریلی، می‌تواند موجب پیشرفت اقتصاد و گسترش تجارت کشور ما با سایر کشورها شود.

ب) مدیریت حمل و نقل شهری در ایران بر عهده شهرداری‌هاست.

(جغرافیا (۳)، پیراگی همل و نقل، صفحه ۷۱)

(فاطمه سقایی)

۱۳۹- گزینه «۳»اختلاف درجه $= 50^\circ - 30^\circ = 20^\circ$

$\frac{50^\circ}{45^\circ}$ ساعت ۳	$\frac{15^\circ}{5^\circ}$ درجه ۵	$\frac{60 \times 5}{300 + 15} = 300'$ $300' + 20' = 320'$ $11 + 3,20' = 14,20'$
---------------------------------------	--------------------------------------	---

در شهر B ساعت ۱۴ و ۲۰ دقیقه بعداز ظهر است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های پیراگی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(فاطمه سقایی)

۱۴۰- گزینه «۲»

مهم‌ترین کاربرد همه‌انواع GPS، تعیین موقعیت جغرافیایی و طول و عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مدنظر است. امروزه مردم جهان برای مسیریابی از این سامانه استفاده می‌کنند.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های پیراگی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

تاریخ و جغرافیا (۱)

(میلاد باغ‌شیفی)

۱۴۱- گزینه «۳»

مهم‌ترین دلیل شهرت حمورابی، از جمله مشهورترین پادشاهان قوم آموری، به خاطر قانون‌نامه‌ای است که از او بر جای مانده و به عنوان نخستین سند قانون‌گذاری جهان به شمار می‌رود.

(تاریخ (۱)، بهان در عصر باستان، صفحه ۳۷)

(علی‌محمد کریمی)

۱۴۲- گزینه «۴»

مصر اغلب از طریق شبه جزیره سینا در شمال شرق این کشور، در معرض هجوم بیرونی قرار داشت و عاقبت هم فاتحان، از همین مسیر به آن سرزمین دست یافتند.

(تاریخ (۱)، بهان در عصر باستان، صفحه ۳۸)

(بهروز میربرکی)

«الدهر» در «الله‌دهر» (لـ + الدهر) معروف بآل است. دقت کنید «الوان، ألسنة» کلماتی مستقل هستند و «آل» بخشی از خود کلمه است، نه علامت معرفه. «الله» نیز معزف بالعلمیّة (اسم علم) است.

(قواعد اسم)

(دروشعلی ابراهیمی)

در گزینه «۱»، «تزرعوا» فعل شرط است، اما جواب شرط به صورت یک جمله اسمیه آمده است. (أولادكم....) در چنین حالی یک حرف «ف» باید در ابتدای جواب شرط ذکر شود ← ما تزرعوا هنا فأولادكم يحصدون (انواع بملات)

تاریخ و جغرافیا (۳)

(میله کربی)

هزینه‌هایی که انگلستان برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متحمل می‌شد، بسیار بالا بود و ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانده با هزینه کمتر استفاده کند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۳)

(میلاد هوشیار)

همزمان با آغاز سلطنت رضاشاه، انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یادشده بگاهند و با این همکاری، مانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند. از نظر آن‌ها، بهترین راه مساعدت به آلمان این بود که سیاستمداران انگلیسی به رؤسای کشورهای تحت سلطه خوبش دستور دهند تا امکان فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان را در این کشورها فراهم سازند، به همین دلیل، رضاشاه درهای کشور ایران را به روی سرمایه‌های آلمانی گشود.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۱)

(آنکه قارچ از کشور ام)

خروج شوروی از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد.

توجه داشته باشید که کشورهای ژاپن، آلمان و ایتالیا، به اختیار خود از جامعه ملل خارج شدند.

(تاریخ (۳)، هنگ‌بهانی دو و هیوان پس از آن، صفحه ۹۹)

(علی‌پشا رضایی)

اساس برنامه‌صنعتی استالین، بر تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی استوار بود.

(تاریخ (۳)، هنگ‌بهانی دو و هیوان پس از آن، صفحه ۱۰۱)

(میلاد باغ‌شیفی)

پس از شکست آلمان در جنگ جهانی اول و پناهنه شدن امپراتور وقت آلمان به هلند، حکومت جمهوری در این کشور بر سر کار آمد.

(تاریخ (۳)، هنگ‌بهانی دو و هیوان پس از آن، صفحه ۱۰۲)

۱۴۹- گزینه «۲»

«الدهر» در «الله‌دهر» (لـ + الدهر) معروف بآل است. دقت کنید «ألوان، ألسنة» کلماتی مستقل هستند و «آل» بخشی از خود کلمه است، نه علامت معرفه. «الله» نیز معزف بالعلمیّة (اسم علم) است.

(قواعد اسم)

۱۳۰- گزینه «۱»

در گزینه «۱»، «تزرعوا» فعل شرط است، اما جواب شرط به صورت یک جمله اسمیه آمده است. (أولادكم....) در چنین حالی یک حرف «ف» باید در ابتدای جواب شرط ذکر شود ← ما تزرعوا هنا فأولادكم يحصدون (انواع بملات)

گزینه «۳»: قله دماوند در این منطقه از طریق فعالیت‌های آتش‌نشانی در دوره کوادرنر (از دوران سوم زمین‌شناسی) شکل گرفته است.
 گزینه «۴»: کوهستان‌های تالش با جهت شمالی - جنوبی قرار دارد و کوه‌های البرز در امتداد غربی - شرقی.

(جغرافیای ایران، پژوهشگاه طبیعی ایران، صفحه ۲۴)

۱۵۰- گزینه «۴» (فاطمه سفایی)
 بعضی از دشت‌ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند؛ مانند ماهی دشت کرمانشاه. برخی دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند؛ مانند دشت نهادن همدان. بعضی از دشت‌ها در هنگام چین خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها یا در میان ناویدیس‌ها ایجاد شده‌اند؛ مثل دشت کاکان در فارس.

(جغرافیای ایران، پژوهشگاه طبیعی ایران، صفحه ۳۰)

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۵۱- گزینه «۴» (کنکور فارج از کشور، ام۱۴۳)
 عبدالله بن اُبی، پس از پیروزی مسلمانان در جنگ بدر که ضربه سنگین و جبران ناپذیری بر قریش وارد آورده بود و قدرت و موقعیت آنان را در منطقه حجاز تعییف کرده بود، اظهار مسلمانی کرد. او حتی در غزوه‌های اُحد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۳»: عبدالله بن اُبی می‌کوشید که انصار را علیه مهاجران تحрیک نماید.

گزینه «۲»: عبدالله بن اُبی هنگامی که رسول خدا (ص) تصمیم به محاصره یهودیان بنی نضیر گرفت، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد.

(تاریخ ۲)، ظهور اسلام هر کتنی تازه در تاریخ پسر، صفحه‌های ۳۱ و ۳۷

۱۵۲- گزینه «۲» (میلاد هوشیار)
 استقبال گسترده قبیله‌های مهم شبه‌جزیره عربستان از حکومت اسلامی، پیامبر (ص) و مسلمانان را در موقعیتی قرار داد که برای ریشه‌کن کردن شرک و بتپرستی اقدام کنند. بنابراین، با نزول سوره برائت (توبه) در آخرین ماه‌های سال نهم هجری، مکه و خانه خدا به عنوان حرم اسلامی اعلام شد و مشرکان حق نداشتند وارد آنجا شوند.

(تاریخ ۲)، ظهور اسلام هر کتنی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۳۹

۱۵۳- گزینه «۳» (میلاد هوشیار)
 نصیحت‌ها و کوشش‌های مسالمت‌آمیز امام علی (ع) برای بازداشت مخالفان از سرکشی و جلوگیری از جنگ داخلی میان مسلمانان، به نتیجه نرسید و آن حضرت ناگزیر به دفع سرکشی‌ها و آشوبگری‌هایی شد که اشراف بنی امية نقش مهمی در ایجاد آن داشتند، بدین منظور امام مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل و در سه جنگ جمل، صفين و نهروان با دشمنان مقابله کرد.

(تاریخ ۲)، ظهور اسلام، هر کتنی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۴۵

۱۴۳- گزینه «۴» (علیرضا رضایی)
 از تمدن سند لوح‌ها و نوشه‌هایی به دست آمده است که تاکنون رمزگشایی و خوانده شده‌اند. از این‌رو، درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تمدن سند چیزی نمی‌دانیم.

(تاریخ ۱)، بهان در عصر باستان، صفحه ۱۴۳

۱۴۴- گزینه «۴» (کنکور سراسری ام۱۴۰)
 تمدن میسین به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م. یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را «عصر تاریکی» نامیده‌اند.

(تاریخ ۱)، بهان در عصر باستان، صفحه ۵۲

۱۴۵- گزینه «۱» (علی محمد کریمی)
 جمهوری رم در فاصله سال‌های ۲۶۴ تا ۱۴۶ ق.م. سیاست توسعه‌طلبانه نظامی را پیش گرفت و سلسله جنگ‌های بزرگی میان آن جمهوری و حکومت کارتاز و پادشاهان مقدونی رخ داد. سرانجام رومیان رقیبان خود را شکست دادند و بر دریای مدیترانه و سرزمین‌های پیرامون آن مسلط شدند. در نتیجه این فتوحات، جمهوری رم تبدیل به قدرتی بزرگ در مدیترانه شد و به توسعه‌طلبانی خود در اروپا، آفریقا و آسیا ادامه داد.

(تاریخ ۱)، بهان در عصر باستان، صفحه ۵۶

۱۴۶- گزینه «۱» (محل قرارگیری هر مکان نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است. این که یک کشور شامل چه پدیده‌هایی است، میزان برخورداری آن را نشان می‌دهد.)
 محل قرارگیری هر مکان نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است. این که یک کشور شامل چه پدیده‌هایی است، میزان برخورداری آن را نشان می‌دهد.

(جغرافیای ایران، پژوهشگاه طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴۷- گزینه «۱» (ایران به دلیل قرارگرفتن در مجاورت خلیج فارس، دریای عمان، تنگه هرمز و دریای خزر از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است.)
 ایران به دلیل قرارگرفتن در مجاورت خلیج فارس، دریای عمان، تنگه هرمز و دریای خزر از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است.

(جغرافیای ایران، پژوهشگاه طبیعی ایران، صفحه ۱۷)

۱۴۸- گزینه «۳» (نگاهی به نقشه پراکندگی ناهمواری‌های ایران نشان می‌دهد که دشت‌ها در نواحی داخلی کشور قرار دارند. سرزمین‌های کوهستانی اغلب بیش از هزار متر از سطح دریاهای آزاد ارتفاع دارند و منطقه کوهستانی تالش جهت شمالی جنوبی دارد.)
 نگاهی به نقشه پراکندگی ناهمواری‌های ایران نشان می‌دهد که دشت‌ها در نواحی داخلی کشور قرار دارند. سرزمین‌های کوهستانی اغلب بیش از هزار متر از سطح دریاهای آزاد ارتفاع دارند و منطقه کوهستانی تالش جهت شمالی جنوبی دارد.

(جغرافیای ایران، پژوهشگاه طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۳۳ و ۲۴۴)

۱۴۹- گزینه «۲» (کنکور سراسری ام۱۴۰)
 کوه‌های البرز از تنگه منجیل شروع شده و در امتداد غربی - شرقی (طول جغرافیایی) تا کوه‌های شاهکوه در نزدیکی شاهروود و گردنۀ خوش بیلاق ادامه دارند.

پرسش سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: امتداد چین خوردگی‌های این منطقه تا کوه‌های شاهکوه در نزدیکی شاهروود و گردنۀ خوش بیلاق ادامه دارند.

فلسفه دوازدهم

(حسن صدری)

انسان با عقل خود می‌تواند پی ببرد که کدام سخن درست و کدام نادرست و کدام رفتار پسندیده و کدام ناپسند است. یعنی به عبارت دیگر، صرفاً شناخت افعال پسندیده و ناپسند اخلاقی به عهده عقل است، نه انجام دادن آن. انجام دادن کارهای خوب و شایسته و دوری از افعال ناپسند اخلاقی، نیازمند عوامل دیگری به خصوص اراده است. همچنین دستیابی به علوم مختلف از جمله علوم تجربی و عقلانی نیز از جمله کارکردهای مهم عقل است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۳)

(حسن صدری)

روح هر انسانی استعداد رسیدن به چنین مرتبه‌ای از وجود (عالی عقل) را دارد و روح او می‌تواند در مرتبه عالم عقل قرار بگیرد و حقایق را از طریق شهود به دست آورد. او می‌تواند با تهذیب نفس به مرتبه‌ای برسد که کاملاً از ماده و جسم مجرد شود و در عین استفاده از قوه استدلال، همچون فرشتگان، بسیاری از حقایق را نیز شهود نماید.

پرسنی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر انسانی چنین استعدادی را دارد و چنین استعدادی به خودی خود و فی نفسه عامل رسیدن انسان به مرتبه عالم عقول نیست، بلکه تنها هنگامی کارساز می‌شود که با تهذیب نفس همراه شود. عامل اصلی رسیدن به چنین مرتبه‌ای تهذیب نفس است. استعداد رسیدن به این مرتبه صرفاً حیثیت بالقوه نفس را نشان می‌دهد، نه عامل بالغفل شدن آن را.

گزینه «۳»: از نتایج رسیدن انسان به مرتبه عالم عقول است، نه از عوامل رسیدن به آن.

گزینه «۴»: همچون گزینه سه، از نتایج رسیدن انسان به مرتبه عالم عقول است، نه از عوامل رسیدن به آن.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۴)

(نیما پواهری)

از نظر ارسطو عقل، از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آن‌ها بحث می‌کند، مانند بحث درباره خدا، کهکشان و درجه حرارت آب، عقل نظری نامیده می‌شود. اما عقل، از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او، مانند باید راست بگوید، باید قانون را رعایت کند و نباید دروغ بگوید و نباید ظالم باشد، بحث می‌کند، عقل عملی نامیده می‌شود. بنابراین ارسطو عقل را براساس کارکرد یا موضوع آن دسته‌بندی می‌کند.

در واقع در تقسیم‌بندی ارسطو، انسان همان فاعل شناسا محور قرار می‌گیرد. آنچه مقدور انسان نیست «حکمت نظری» می‌باشد و آنچه مقدور انسان است «حکمت عملی» می‌باشد. بدین ترتیب بر محور موضوع شناخت‌های انسان این تقسیم‌بندی صورت می‌گیرد؛ چیزهایی که او در آفرینش آن‌ها نقشی ندارد و چیزهایی که در آفرینش آن‌ها مؤثر است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۵ و ۵۶)

(سپاهنیزه صابری)

عقل در دوره جدید اروپا، یعنی از رنسانس تاکنون، تحولات و تطوراتی را از سرگذرانده که به طور عمده مربوط به حدود توانایی‌های آن (قلمرو شناخت عقل) است.

(میلاد هوشیار)

عمره‌عاص که آبادانی و ثروت فراوان سرزمین مصر را از تزدیک مشاهده نموده و تا اندازه‌ای با وضعیت سیاسی و اجتماعی آنجا آشنا بود، فرماندهی سپاه اعراب مسلمان را در حمله به مصر به عهده گرفت.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۵۵)

«۱۵۴- گزینه ۳»

عمره‌عاص که آبادانی و ثروت فراوان سرزمین مصر را از تزدیک مشاهده نموده و تا اندازه‌ای با وضعیت سیاسی و اجتماعی آنجا آشنا بود، فرماندهی سپاه اعراب مسلمان را در حمله به مصر به عهده گرفت.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۵۵)

«۱۵۵- گزینه ۴»

مهمترین تحولی که با خلافت خاندان اموی پدید آمد، فالصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام و تبدیل خلافت دینی به سلطنت بود.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۵۶)

«۱۵۶- گزینه ۳»

برخورد توده‌های هوا با یکدیگر، موجب ناپایداری هوا و در صورت دارابودن رطوبت، موجب بارندگی می‌شود.

(بفاراغیا (۲)، نوای طبیعی، صفحه ۲۵)

«۱۵۷- گزینه ۴»

در اطراف مدار رأس‌السلطان و رأس‌الجدی، بهدلیل سنگینی و فرونشیتی هوا، کمرنگ پرشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آبوهوا گرم و خشک است که مانع صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

مناطق خشک مناطقی هستند که کمیود بارش دارند. به علاوه بارندگی در این مناطق نامنظم است. در این نواحی در اثر هوازدگی فیزیکی، سنگ‌ها در نتیجه اختلاف دما، گرم و سرد شدن و یا انسیاط و انقباض و مواردی از این قبیل به قطعات کوچک‌تر خرد می‌شوند.

(بفاراغیا (۲)، نوای طبیعی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

«۱۵۸- گزینه ۲»

آتاکاما: استقرار مرکز پرشار تکلمه‌ماکان: دوری از منابع رطوبت نامیب: استقرار مرکز پرشار

(بفاراغیا (۲)، نوای طبیعی، صفحه ۳۳)

«۱۵۹- گزینه ۴»

ستون‌های سنگی دریایی، غارها و طاق‌های دریایی از اشکال کاوشی ناشی از حفر مواد در سواحل صخره‌ای دریاها هستند. گرزدیو و ستون‌های سنگی نیز از اشکال کاوشی موجود در بیان‌هایند.

(بفاراغیا (۲)، نوای طبیعی، صفحه‌های ۴۷، ۴۸ و ۵۰)

«۱۶۰- گزینه ۱»

(الف) دره‌های U شکل معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال پدید آمداند.

(ب) به سنگ‌ها و رسوباتی که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند، مورن یا یخ‌رخت می‌گویند.

(بفاراغیا (۲)، نوای طبیعی، صفحه ۴۵)

گزینه «۲»: در مقام تشبیه، عقل فعال مانند نور است نه اینکه همان نور باشد.

گزینه «۴»: این جمله توضیح خود عقل فعال است. صورت سؤال توصیف دقیق فیض رسانی عقل فعال را پرسیده است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

(نیما بواهری)

در مرحله عقل بالملکه، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند، مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد. در این مرحله است که انسان آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند و می‌تواند دانش‌ها را کسب نماید. در مرحله عقل بالفعل، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده و با تمرین و تکرار، دانش‌هایی را کسب کرده است (منظور از دانش‌ها، معرفت‌های بدیهی نیست، آن‌ها در مرحله عقل بالملکه کسب شده‌اند، در این مرحله عقل به معارف نظری، یا همان شناخت‌های اکتسابی و غیربدیهی دست می‌پید). (فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

«۱۶۸ - گزینه «۲»

(حسن صدری)

عقل و حی مؤید یکدیگر هستند و هر دو ما را به حقیقت می‌رسانند و تضاد واقعی میان آنان به هیچ وجه وجود ندارد (رد گزینه ۴). لذا در صورت مشاهده تعارض میان آن‌ها، باید بدانیم که این تعارض صرفاً ظاهری است و یک تعارض واقعی و ذاتی نیست. بنابراین نباید بپنداشیم که عقل به طور کلی ناتوان از رسیدن به حقیقت است و باید آن را کنار گذاشت (رد گزینه ۲) و از سوی دیگر نباید بپنداشیم که عقل در هر صورتی حقیقت را به درستی کشف می‌کند و باید متن وحی براساس آن تفسیر شود (رد گزینه ۳)، بلکه از آنجایی که ممکن است در استدلال‌های عقلی خود دچار اشتباه شویم، باید داده‌های عقلانی خود را بازبینی و بررسی کنیم تا بتوانیم خطای بیاییم و آن را اصلاح نماییم و از گمان تعارض میان عقل و حی رهایی بیاییم.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۶)

(سیا پغفرزاده صابری)

«۱۷۰ - گزینه «۳»

فیض خداوند از طریق عقول به سایر موجودات می‌رسد برای مثال این فیض به عقل اول داده می‌شود بعد از او به عقل دوم و سوم و... می‌رسد تا اینکه نهایتاً به انسان برسد. پس سایر عقول صرفاً نقش دریافت‌کننده را ندارند.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عقول موجوداتی مجرد از ماده و کاملاً روحانی و غیرمادی هستند که واسطه فیض الهی می‌باشند. عبارت گزینه «۱» کاملاً صحیح است.

گزینه «۲»: بخشی از عالم ماوراء‌الطبیعه و مجردات را عالم عقول تشکیل می‌دهند نه تمامی آن.

گزینه «۴»: رابطه طولی و سلسه‌مراتبی بین عقول موجود است و بنابر نظر فلاسفه مسلمان عقل اول نخستین مخلوق خداوند است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

توضیح تکات درسی:
دقیت کنید که در دوره جدید اروپا آنچه که به‌طور عمده مطرح بود میزان توانایی عقل و نقش آن در شناخت می‌باشد. به عبارتی خود عقل به عنوان ابزاری معتبر پذیرفته شده بود؛ اما حیطه و قلمرو شناخت آن مورد بحث بود که آیا این عقل خود می‌تواند به تنها‌یی به شناخت و معرفت دست یابد یا در صورت همراهی با تجربه و حس است که می‌تواند در شناخت نقش داشته باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۶)

(سیا پغفرزاده صابری)

«۱۶۵ - گزینه «۳»

اشتراک نظر بین ارسطو و دکارت در پذیرش معنای اول عقل و توجه به عقل به عنوان قوه استدلال در انسان است. هر دو فیلسوف باور به این دارند که عقل خود ابزاری معتبر برای شناخت بوده و می‌تواند استدلال عقلانی محض مستقل از تجربه داشته باشد.
تفاوت نظر دکارت و ارسطو در باب عقل مربوط به معنای دوم عقل می‌باشد دکارت به عقل به عنوان یک موجود برتر و متعالی قائلیتی نداشت درحالی که ارسطو با اینکه به عقل به عنوان قوه استدلال توجه ویژه‌ای کرد ولی عقل در معنای دوم و به عنوان موجودی برتر را رد نمی‌کند. نظریه عقل فعال ارسطو خود تأییدی بر این مورد می‌باشد.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو مورد تشابه نظر ارسطو و دکارت می‌باشد.
گزینه‌های «۲» و «۴»: هیچ‌کدام از این دو عقل در معنای اول را رد و انکار نکرد.
(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۷)

(سیا پغفرزاده صابری)

«۱۶۶ - گزینه «۳»

عقل گرایی در ایران قدیم به تدریج قدرتش را از دست داد و در اواخر دوره ساسانیان به ضعف گرایید به‌طوری که مواردی از عقاید غیرمنطقی در فرهنگ و نظام اجتماعی آنان پدیدار شد.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ایران باستان یکی از کانون‌های اولیه عقل گرایی بوده است نه تنها کانون آن.

گزینه «۲»: مزدا نام دیگر خدا است نه اولین مخلوق خدا.

گزینه «۴»: ایرانیان باستان به هر دو معنای عقل توجه داشته‌اند و معنای دوم آن را نیز پذیرفتند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۵۹)

(نیما بواهری)

«۱۶۷ - گزینه «۳»

عقل فعال، عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست؛ یعنی تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به مدد این عقل صورت می‌گیرد. به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد و درک می‌کند. پس منظور دقیق از فیض‌رسانی عقل فعال عبارت است از مدرسانی او در شناخت مفاهیم کلی و صورت‌های اشیاء.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تبییر افلاک و آسمان‌ها ویژگی کلی عقول می‌باشد نه صرفاً عقل فعال.

(نیما ھواہری)

عبارت ذکر شده در گزینه چهارم درباره «دوری از مغالطه‌ها» از آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی است، نه استقلال در اندیشه. سایر گزینه‌ها از جملاتی است که در توضیح و تبیین «استقلال در اندیشه» در کتاب درسی بیان شده‌اند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(علیرضا نصیری)

این که افراد نظری را که در جامعه رواج یافته است بدون اعتنا به پشتوأنه عقلی و استدلایی آن پذیرند، مربوط به دچار شدن به «عادت‌های غیرمنطقی» است. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

این که افرادی که به تفکر فلسفی می‌پردازنند، هر باور و عقیده‌ای را براساس استدلال و ریشه عقلی آن می‌ستینند و قبول یا رد می‌کنند، نشانگر «استقلال در اندیشه» می‌باشد. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

تکن: مغالطه مربوط به ساحت تفکر است؛ فردی که اندیشه‌ای را بدون استدلال و تفکر پذیرد، اساساً امکان مغالطه را ندارد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

(نیما ھواہری)

از نظر افلاطون اگر بر حسب اتفاق، زنجیر یکی از این مردمان پاره شود و مجبورش کنند که یک باره برخیزد و روی خود را برگرداند و آتش را ببیند یا به سوی مدخل غار برود و به بیرون بنگرد، روشنایی چشم‌هایش را خیره خواهد ساخت و نخواهد توانست عین اشیایی را که تا آن هنگام تنها سایه‌های آن‌ها را می‌دید، درست ببیند و اگر بخواهد در خود روشنایی بنگرد، طبیعی است که چشم‌هایش به دردی طاقت‌فرسا مبتلا خواهد شد؛ بنابراین این فرد از روشنایی خواهد گریخت و باز به سایه‌ها پناه خواهد برد زیرا آن‌ها را بهتر می‌تواند ببیند. عقیده‌اش هم نسبت به سایه‌ها استوارتر خواهد شد. بنابراین به محض مشاهده واقعیت نادرستی توهمات و دروغ‌ها آشکار نمی‌شود. بلکه فرد، چون توان مواجهه با حقیقت را ندارد، از آن گریزان خواهد شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: در تمثیل غار می‌بینیم که هنگامی فرد دوباره به جست‌وجوی حقیقت می‌رود، که شخص توانمندی او را از دهانه غار بالا بکشد. این مورد نشان‌دهنده نقش آموزگار و راهنمای در جست‌وجوی معرفت حقیقی است.

گزینه ۳: در تمثیل غار می‌خوانیم که اگر به تدریج چشمان فرد با روشنایی خوب‌گیرد، یکی پس از دیگری آن انسان‌ها و حیوانات و اشیای واقعی را خواهد شناخت و به سایه‌بودن آن تصاویر که تا چندی قبل آن‌ها را حقیقت می‌پندشت، پی خواهد برد. این شخص پس از مدتی خواهد توانست آن نوری را که عامل شناخت اشیا است ببیند و بداند که تا اندازه‌ای خورشید عامل هر چیزی است. بنابراین کسب شناخت و معرفت یک امر تدریجی است و به صورت دفعی حاصل نمی‌شود.

گزینه ۴: در تمثیل غار خواندیم که اگر زندانی آزاد شده را از نور برگیرند و به داخل غار ببرند و در جایگاه قبلی اش قرار دهند، او به اطرافیان می‌گوید این سایه‌ها حقیقت نیستند. اما همه حرف او را خنده‌دار خواهند یافت. آنان به یکدیگر می‌گویند او از غار بیرون رفت و با خرابشدن و از دست دادن بینایی اش برگشت. این عبارت بدین معنا است که حقیقت غایی با سخن به دیگران منتقل نمی‌شود و آن‌ها خود باید کشف آن را تجربه کنند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

فلسفه یازدهم

(علیرضا نصیری)

طبق متن کتاب درسی: «اگر ما اطرافیان خود را زیر نظر بگیریم، می‌توانیم از لابه‌ای حرفاًی که می‌زنند یا رفتارهایی که دارند، برخی از ریشه‌های فکری آنان را کشف کنیم و بدانیم که آن‌ها چه عقیده و طرز فکری دارند...» بنابراین کشف ریشه فکری افراد در بستر گفت و گو (لابه‌ای سخنان آنان) و زندگی روزمره (رفتارهایشان) ممکن و میسر می‌شود. همین گزینه جواب تست خواهد بود.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: همه باورهای ما از استدلال پدید نیامده‌اند و بعضًا ناشی از یک عادت اجتماعی هستند. از طرفی باورهای ما در اکثر اوقات منحصر به فرد نیستند و کسانی وجود دارند که با ما هم عقیده باشند.

گزینه ۲: به گفته کتاب درسی: «هر یک از ما باورهایی درباره انسان، مرگ، عدالت، زیبایی، و نظایر آن داریم که گاه با نظرات دیگران یکسان است و گاهی هم متفاوت و مختلف». بنابراین باورمندی در امور بنیادین مانند مرگ و زندگی و عدالت و ... مختص فیلسوفان نیست و همه انسان‌ها باورهایی در این مورد دارند.

گزینه ۳: ما لزوماً دلیل همه باورهایمان را نمی‌دانیم در نتیجه باور داشتن به امور مختلف ملزم‌های با داشتن دلیل آن‌ها ندارد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(علیرضا نصیری)

استقلال اندیشه به این معناست که هیچ سخنی را بدون دلیل و برهان نپذیریم. فیلسوف واقعی که از استقلال در اندیشه برخوردار است عقاید خود را براساس تبلیغات، تعصبات یا رسم و رسوم جامعه بنا نمی‌کند بلکه در استدلال‌ها می‌اندیشد و هر کدام را صحیح یافت، همان را می‌پذیرد. اگر عقاید رایج در جامعه پشتوأنه عقلی و استدلایی داشت، می‌پذیرد و اگر نداشت آن را رد می‌کند (رد گزینه ۲). تفاوت فیلسوف با بقیه در مواجهه جدی است؛ یعنی زمانی می‌توان گفت فردی به استقلال در اندیشه رسیده که نه صرفاً گاهی به طور مقطعي منطقی فکر کند. بنابراین اگر کسی براساس دلیل و استدلال به نتیجه غلطی هم بررسد همچنان استقلال در اندیشه را حفظ کرده است (تأیید گزینه ۳) اما برخلاف آن اگر تمام عقاید کسی بر فرض صحیح باشد اما آن‌ها را به تقلید از دیگران پذیرفته باشد در اندیشه‌اش مستقل نیست (رد گزینه ۱).

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

(سیاھ‌پورزاده صابری)

در پاسخ‌گویی به این نوع سوالات بدنبال کلیدوازه‌های مهم باشید. نقد و ارزیابی اندیشه‌هایی که بر مبنای عادات غیرمنطقی و مغالطه هستند مربوط به رهایی از عادات غیرمنطقی می‌باشد.

ارائه دادن فهم درستی از حقایق با بیانی استدلایی و خالی از مغالطه نیز نشانگر دوری از مغالطه‌ها از آثار تفکر فلسفی می‌باشد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

گزینه ۴:

در پاسخ‌گویی به این نوع سوالات بدنبال کلیدوازه‌های مهم باشید. نقد و ارزیابی اندیشه‌هایی که بر مبنای عادات غیرمنطقی و مغالطه هستند مربوط به رهایی از عادات غیرمنطقی می‌باشد.

پیدایش سوفیسم، رواج آموزش سخنوری و خطابه به جای علوم مختلف، کمرنگ شدن ارزش حقیقت توسط سو福سیان همگی از آثار و معلول های آشفتگی ذهنی مردم آتن باستان است.

تکنیک: سوپریستها در اثر این که پیروزی بر رقیب را هدف اصلی خویش قرار دادند، به جایی رسیدند که اساساً اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند. هرچند این اندیشه بر روی مردم نیز تأثیرگذار بود اما باعث نشد که مردم و کل جامعه حقیقت و رسیدن به آن را انکار کنند. (رد گزینه ۳)

به عبارتی این سوپریستها بودند که اصل حقیقت و امکان رسیدن به آن را انکار کردند نه عامله مردم.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخ فلسفه، صفحه ۳۴)

منطق

(فرهار قاسمی نژاد)

۱۸۱- گزینه «۴»

گزینه «۴» یک مفهوم کلی است، بقیه گزینه ها جزئی هستند. می دانیم مفهوم کلی قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد. سایر گزینه ها جزئی بوده و قابلیت انطباق بر مصاديق دیگر را ندارند.

(منطق، مفهوم و مبداق، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

(حسین آفوندی راهنمایی)

۱۸۲- گزینه «۳»

مفهوم کلی لزوماً چنین ویژگی ای ندارد؛ بلکه اتفاقاً در اغلب موارد مصاديق ذهنی آن از مصاديق خارجی اش بیشتر است؛ مانند مولود کعبه. سایر گزینه ها با توجه به تعریف مفهوم کلی و جزئی صحیح هستند.

(منطق، مفهوم و مبداق، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

(فرهار قاسمی نژاد)

۱۸۳- گزینه «۲»

تنها در نسبت تباین است که نمی توان هیچ قضیه موجبه ای را با قراردادن دو مفهوم در موضوع و محمول بیان کرد؛ زیرا مصاديق دو مفهوم کاملاً از هم جداست و «هیچ الف غیر ب نیست» و «هیچ غیر ب الف نیست». (منطق، مفهوم و مبداق، صفحه های ۲۱ تا ۲۳)

(حسین آفوندی راهنمایی)

۱۸۴- گزینه «۴»

نسبت لوزی و مربع طبق باور عموم تباین است؛ اما طبق اصول ریاضی و هندسه عموم و خصوص مطلق هست. چرا که هر مربع نوعی لوزی است که زوایای داخلی ۹۰ درجه دارد. نسبت نور و لامپ تباین است (چرا که هیچ لامپی نور نیست و هیچ نوری هم لامپ نیست).

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: غیر مسلمان و زردشتی = عموم و خصوص مطلق / ماده و هوا = عموم و خصوص مطلق

گزینه «۲»: مشهد جزئی است و نمی تواند نسبت چهارگانه داشته باشد.

گزینه «۳»: جمام (جسم بدون رشد مانند میز و سنگ و ...) و رشد کننده

= تباین / ماشین و چرخ = تباین

(منطق، مفهوم و مبداق، صفحه های ۲۲ و ۲۳)

(سپاه پیغمبر احمد صابری)

از طریق شناخت آغاز اندیشه های فیلسوفانه و تفکرات فلسفی، می توانیم ریشه بسیاری از اندیشه هایی را که اکنون در میان ما رایج است، بشناسیم و به ساخته تاریخی آن ها پی ببریم.

۱۷۷- گزینه «۲»

علت رد سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: اطلاعات امروزی ما قادر به بیان دقیقی از آغاز فلسفه نیست پس می توان یک گزارش اجمالی از آن ارائه داد.

گزینه «۳»: بی شک هرجا تمدنی وجود داشته اندیشه درباره مسائل هستی نیز وجود داشته اما این اندیشه علت به وجود آمدن تمدن ها نیست.

گزینه «۴»: بنابر گزارش ها شش قرن پیش از میلاد چنین آغازی در یونان رخ داده است نه شش قرن پس از میلاد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخ فلسفه، صفحه های ۲۹ و ۳۰)

۱۷۸- گزینه «۴»

تالس که مانند دیگر اندیشمندان آن دوره به دنبال یافتن مبدأ تعییرات و دگرگونی ها بود، عقیده داشت که آب اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزهایست و همه چیز، در نهایت، از آب ساخته شده است؛ زیرا او می دید که آب در درجات بالا بخار می شود و در درجات بسیار پایین منجمد و سخت می گردد و وقتی به صورت باران می آید، گیاهان از زمین می رویند. پس این ها هم حتماً شکل دیگری از آب آند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: هرچند اثری از تالس باقی نمانده است، اما به واسطه نظرات متکران بعد از او می توان تا حدودی از افکار و اندیشه هایش آگاه شد.

گزینه «۲»: فیثاغورس بنیان گذار ریاضی و هندسه به شمار می رود. برای مثال نجوم از مدت ها قبل از فیثاغورس در یونان رایج بود و همین تالس که با او آشنا شدیم منجم توانایی بود که گفته شده توانست یک خورشید گرفتگی را پیش بینی کند.

گزینه «۳»: فیثاغورس نخستین اندیشمندی بود که واژه فلسفه را به کار برد و لی این سقراط بود که این واژه را عمومی کرد و بر سر زبان ها انداخت.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخ فلسفه، صفحه ۳۱)

۱۷۹- گزینه «۳»

هر اکلیتوس معتقد بود اموری که با هم ضد هستند، می توانند با یکدیگر جمع شوند؛ پس وجود این اضداد است که جهان را می سازد و گریزی از ستیز و تضاد نیست.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: وحدت اضداد به معنای اجتماع دو قضیه ای که رابطه تضاد دارند نیست.

گزینه «۲»: حرکت و تغییر اشاره به اصل دوم نظر هراکلیتوس یعنی تغییر و تحول دائمی دارد.

گزینه «۴»: جهان از اضداد ساخته شده و وحدت اضداد به این معنا نیست که هر چیزی ضد خود را نیز به وجود می آورد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخ فلسفه، صفحه ۳۲)

(علیرضا نصیری)

آنچه باعث ایجاد تشویش و آشفتگی فکری میان اذهان آتیان باستان شد، نظرات گوناگون و بعضاً ضد و نقیضی بود که از طرف جهان شناسان ارائه می شد. (رد گزینه های ۲ و ۴)

۱۸۰- گزینه «۱»

آنچه باعث ایجاد تشویش و آشفتگی فکری میان اذهان آتیان باستان شد، نظرات گوناگون و بعضاً ضد و نقیضی بود که از طرف جهان شناسان ارائه

گزینه «۴»: اگر در یک تعریف مفهومی، مفهوم عام نسبت به معرفَ (مفهوم شده) عمومیت بیشتری داشته باشد و نسبتی با معرف عموم و خصوص مطلق باشد، اما مفهوم خاص از معرف عمومیت کمتری داشته باشد (صاديق آن را شامل نشود) این تعریف همچنان جامع خواهد بود.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۴)

فلسفه یازدهم

(علیرضا تقی‌پور)

۱۹۱- گزینه «۲»

اندیشیدن درباره باور به زندگی لزوماً مشروط به این نیست که فهم تخصصی از دانش فلسفه داشته باشیم بلکه هر انسانی می‌تواند به این امور بیاندیشد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۱)

(حسین آفوندی راهنمایی)

۱۹۲- گزینه «۴»

فیلسوف باورها را با استدلال و ارزیابی منطقی می‌پذیرد. اما این بین معنا نیست که فیلسوف سخنان دیگران را گوش نمی‌دهد و همواره با آن‌ها مخالفت می‌کند، بلکه اگر به درستی سخشنان پی‌برد آن را می‌پذیرد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۳)

(علیرضا تقی‌پور)

۱۹۳- گزینه «۳»

مورد اول مربوط به رهایی از عادات غیرمنطقی و مورد دوم مربوط به دوری از مغالطه می‌باشد؛ بنابراین گزینه «۳» صحیح است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۳)

(کتاب آبی)

۱۹۴- گزینه «۲»

رهایی از عادات غیرمنطقی؛ اگر ما افکار، عقاید و عادت‌های خود و اطرافیان را با نگاه نقادانه بازبینی کنیم، درمی‌یابیم که برخی از این افکار و عقاید پشت‌وانه عقلی و منطقی محکمی ندارند. استقلال در اندیشه: فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایهٔ توهُم، تحلیل، تبلیغات و تعصّب بنا نمی‌کند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(نیما پواهری)

۱۹۵- گزینه «۱»

در «دوری از مغالطه‌ها» می‌خوانیم: فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کنند.

در «استقلال در اندیشه» می‌خوانیم: او لا فیلسوف درباره مسائل بنیادین به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد. او تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص.

در «رهایی از عادات غیرمنطقی» می‌خوانیم: افراد متغیر و اندیشمند این جوامع، این قبیل افکار را مورد نقد و ارزیابی قرار می‌دهند و اگر منطبق با عقل و استدلال نبود، آن‌ها را نمی‌پذیرند و تلاش می‌کنند سایر مردم را نیز به باطل بودن آن افکار آگاه کنند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۳)

(فرهاد قاسمی نژاد)

۱۸۵- گزینه «۳»

آسیا یک مفهوم جزئی است. نسبت‌های چهارگانه صرفاً میان دو مفهوم کلی است. میان یک مفهوم کلی و یک مفهوم جزئی هیچ نسبتی از نسبت‌های چهارگانه برقرار نیست.

(منطق، مفهوم و مصدق، صفحه ۲۲)

(فرهاد قاسمی نژاد)

۱۸۶- گزینه «۱»

خلیج فارس یک مفهوم جزئی است. تعریف مناسب برای مفاهیم جزئی، تعریف لغوی است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(حسین آفوندی راهنمایی)

۱۸۷- گزینه «۲»

همه تعاریف مفهومی هستند به جز گزینه «۲» که ترکیبی از تعریف مفهومی و مصدقی است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(فرهاد قاسمی نژاد)

۱۸۸- گزینه «۲»

اگر تعریف ارائه شده نه جامع باشد نه مانع، دو حالت ممکن است: عموم و خصوص من وجه و تباين. اگر هم جامع و هم مانع باشد تساوی. اگر یا جامع باشد یا مانع عموم و خصوص مطلق خواهد بود.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۲۴)

(حسین آفوندی راهنمایی)

۱۸۹- گزینه «۴»

تعریف همه مفاهیم نه لازم است و نه ممکن. زیرا برخی مفاهیم از تصورات بدیهی هستند و مفهومی ساده‌تر و عام‌تر از آن‌ها یافت نمی‌شود (مانند وجود) همچین منطق صرف قواعد و اصول تعریف را بیان می‌کند و وظیفه آن ارائه تعریف برای مفاهیم مختلف نیست.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

(علیرضا نصیری)

۱۹۰- گزینه «۳»

اگر یک مفهوم به قدری بدیهی باشد که نتوان آن را به مفاهیم ساده‌تر تقسیم کرد، نمی‌توان از آن تعریف مفهومی صحیح ارائه کرد. به عنوان مثال مفهوم «وجود»، مفهومی بدیهی است و بنابراین نمی‌توان آن را به صورت مفهومی تعریف کرد. هر تعریفی از مفهوم وجود ارائه شود یا تعریف لفظی یا دوری خواهد بود.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جامع و مانع بودن فقط دو تا از شروط تعریف صحیح هستند؛ دوری نبودن و واضح بودن تعریف نیز از شرایط تعریف است.

گزینه «۲»: تعریف «هو» به «اسطقس شفاف» تعریف نا واضح است. زیرا این مفهوم نسبت به خود «هو» که در صدد تعریف آن هستیم، پیچیده‌تر و از نظر لفظی نامأнос است.

روان‌شناسی

(موسی عفتی)

۲۰۱- گزینه «۲»

سارا که به تازگی وارد دوره نوبایی شده تقریباً ۱۲ ماهه است و احتمالاً هیجانات مرکب در او هنوز بروز نیافته باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

(مهدی پاحدی)

۲۰۲- گزینه «۳»

ایات بهتری بعده عوامل محیطی (فرشته از دیو می‌آموزد)، و راثتی (خبیث با رفتار نیکو تغییر نمی‌کند)، و راثتی (مار با تربیت تغییر نمی‌کند)، و راثتی (سگ با شستن ناپلید نمی‌شود). و محیطی (در اثر همنشین گرامی شدن). اشاره دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۲)

(فرهاد علی‌نژاد)

۲۰۳- گزینه «۳»

تشریم مواد نادرست:

تغییرات مغز، از هر نوع که باشند، ذیل رشد جسمانی قرار می‌گیرند. رعایت حقوق دیگران امری اخلاقی است و ذیل رشد اخلاقی در مورد آن بحث می‌شود.

شكل‌گیری هویت (پرسش «من کیستم؟») ذیل رشد اجتماعی طبقه‌بندی می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، ترکیبی)

(همیرضا توکلی)

۲۰۴- گزینه «۲»

در موارد «ورود پدر به زندگی»، «تأثیر لذت بر کودک» و «ائز تقویت ساختارهای زبان» عامل محیطی و تجربه‌بیرونی مقدم بر عوامل و راثتی هستند اما در گزینه «۲»، رسیدن به یک بازه سنی خاص مقدم بر تجربه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۲)

(همیرضا توکلی)

۲۰۵- گزینه «۲»

این جمله در حال بیان کردن یک مسئله هویتی است و هویت هم یک مقوله کاملاً ارتباطی است. و در حیطه رشد اجتماعی قرار می‌گیرد و البته باعث رشد در ک اخلاقی هم می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۲)

(مهدی پاحدی)

۲۰۶- گزینه «۲»

رشد آدمی از جنبه‌ی تا کهنسالی، به مراحل مشخصی تقسیم می‌شود تا با کمک آن، تغییرات کیفی (اساسی) و کمی آدمی موضوع بررسی قرار بگیرد. این تفکیک با نشانه‌های زیستی و روان‌شناسی مشخص می‌شود؛ اما نباید فراموش کرد که فرآیند رشد مداوم و پیوسته است؛ یعنی ویژگی‌های مربوط به انسان را نمی‌توان به دلیل پیوستگی رشد به مراحل مشخص تقسیم کرد. نگاه پیوسته به فرآیند تغییرات رشدی مؤید آن است که نحوه زیست فرد در هر مرحله رشدی مؤثر در زیست او در مراحل بعدی خواهد بود. برای مثال نحوه تعامل مادر با کودک در خردسالی مؤثر در نحوه تعامل او با دیگران در بزرگسالی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۲)

(علیرضا نصیری)

بنابر تمثیل غار افلاطون اگر فردی به صورت اتفاقی از بند رها شود و به دهانه غار ببرود، و اگر سعی کند که به منبع نور به صورت مستقیم نگاه کند، چشم‌انش خیره می‌شوند و نمی‌تواند که عین اشیائی را که تاکنون سایه آنها را مشاهده می‌کرده ببیند و اگر دوباره به درون غار برگردد، ایمانش به سایه‌ها بیشتر خواهد شد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۷)

(علیرضا تقی‌پور)

درست این است که بگوییم زمان شروع فلسفه و همچنین مکانش مشخص نیست؛ نه این که بگوییم نه زمان دارد نه مکان.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

(علیرضا تقی‌پور)

فیناغورس بود که ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان آمیخت و اعداد و اصول اعداد را همان عنصر اصلی جهان می‌دانست.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱)

۱۹۸- گزینه «۳»

فیناغورس بود که ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان آمیخت و اعداد و اصول اعداد را همان عنصر اصلی جهان می‌دانست.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱)

(علیرضا نصیری)

یکی از آموزه‌های هراکلیتوس، وحدت اضداد است. او در یکی از پاره‌نوشته‌های خود وحدت اضداد را در قالب متن صورت سؤال تبیین می‌کند. از نظر هراکلیتوس این واقعیت که آب دریا برای ماهیان سلامت‌بخش و در عین حال برای انسان زیان‌بار باشد، نشانگر وحدت اضداد دانست. بنابراین باید در گرینه‌ها به دنبال جمله‌ای باشیم که بتوان آن را به این نظریه هراکلیتوس نسبت داد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این جمله که در واقع بیانگر شخصی و نسبی بودن معرفت و شناخت است، از پروتاگوراس به یادگار مانده است.

گزینه «۲»: این جمله که در رد پیدی آمدن اشیاء از عدم می‌باشد، از اشعار پارمنیون می‌باشد. پارمنیون با هر گونه حرکت و تکش در وجود مخالف بوده است و بنابراین این که چیزی از عدم به وجود بیاید از نظر او پارادوکسیکال و متناقض خواهد بود.

گزینه «۳»: این گزینه اشاره به اصل وحدت اضداد از منظر هراکلیتوس دارد. عبارت صورت سؤال نیز مربوط به اصل وحدت اضداد است.

گزینه «۴»: این جمله که یکی از معروف‌ترین سخنان تاریخ فلسفه است، به هراکلیتوس منسوب است. او در این جمله قصد بیان کردن یکی دیگر از آموزه‌های مهم خویش یعنی حرکت و سیلان دائمی جهان را دارد. اما صورت سؤال در باب اصل وحدت اضداد است.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

(علیرضا تقی‌پور)

آراء و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که این اندیشمندان عرضه داشتند سبب شد تا نوعی تشویش و نگرانی بر مردم آن روزگار غالب شود و این مطلب باعث ظهور سوفیست‌ها شد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

۱۹۹- گزینه «۳»

آراء و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که این اندیشمندان عرضه داشتند سبب شد تا نوعی تشویش و نگرانی بر مردم آن روزگار غالب شود و این مطلب باعث ظهور سوفیست‌ها شد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

از طرفی کشور A می‌تواند ۳ تن موز تولید کند و کشور B، ۲ تن. همچنین کشور A می‌تواند موزهایی با هزینه فرست کمتری نسبت به کشور B تولید کند. در نتیجه کشور A در تولید موز نیز مزیت مطلق دارد. (اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۹)

۲۱۸- گزینه «۲» (علیرضا رضایی)

(الف) در دوران اخیر، خروج آمریکا از توافق آب و هوای پاریس، توافق‌نامه آسیا - پاسیفیک، توافق بر جام و پیمان جهانی سازمان ملل برای بهبود وضعیت مهاجران و پناهندگان، مهم‌ترین موارد نقض پیمان‌های تجاری است که در کارنامه دولت‌های ایالات متحدة آمریکا ثبت شده است.
 (ب) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن واردات هر نوع پوشاش با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را منع اعلام می‌کرد. این قانون در حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان صورت گرفته بود.

(ج) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی بول بود.
 (د) آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

بیل کلینتون رئیس جمهور وقت ایالات متحدة آمریکا در طول مراحل امضای پیمان نفتا بیان کرد: «نفتا به معنای شغل و درآمد مناسب برای آمریکایی‌هاست. اگر من به این امر باور نداشتم هرگز این معاهده را حمایت نمی‌کرم.»

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۴)

۲۱۹- گزینه «۴» (مهری فیاضی)

(الف) فزونی عرضه بر تقاضا به معنای مازاد عرضه (یا کمبود تقاضا) است و این حالت زمانی در بازار عرضه و تقاضا رخ می‌دهد که قیمت بالاتر از قیمت تعادلی باشد. در این وضعیت، چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند، در نتیجه، قیمت پایین می‌آید. در این حالت از یک سو، مصرف‌کنندگان با پایین‌آمدن قیمت، مقدار خرید خود را افزایش می‌دهند و از سوی دیگر، تولیدکنندگان از مقدار تولید خود می‌کاهند. این کاهش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد.

(ب) با توجه به جدول، در قیمت ۵۱۰ میزان عرضه و تقاضا برابر می‌شود بنابراین قیمت تعادلی ۵۱۰ و مقدار عرضه و تقاضای تعادلی، ۶۰۰ است.
 (ج) افزایش قیمت از ۴۳۰ به ۵۱۰ موجب از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا در بازار می‌شود. در این حالت مقدار تقاضا ۱۰۰ واحد کاهش و میزان عرضه ۱۰۰ واحد افزایش یافته است.

نکته صشم: برای از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا در بازار باید قیمت کالا را در بازار به سطح قیمت تعادلی برسانیم تا مقدار عرضه و تقاضا برابر شود.

(اقتصاد، بازار پیست و پکونه عمل می‌کند، صفحه ۵۳)

۲۱۳- گزینه «۳» (سارا شریفی)

انواع کالا	تعريف	مثال
کالایی معمولی	کالایی است که با کاهش درآمد، تقاضا برای آن کم می‌شود و با افزایش درآمد میزان مصرف آن کالا افزایش می‌یابد.	برنج مرغوب
کالای پیست	به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد تقاضا برای آن کاهش می‌یابد.	برنج نامرغوب
کالاهای مکمل	کالاهایی که به صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند. افزایش قیمت یکی از کالاهای مکمل باعث کاهش در میزان تقاضا برای کالاهای دیگر خواهد شد و برعکس.	اتومبیل و بنزین
کالاهای جانشین	کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین پدیده‌گردیده می‌شوند زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای کالای جانشین افزایش می‌یابد و برعکس.	گوشت سفید و قرمز

(اقتصاد، بازار پیست و پکونه عمل می‌کند، صفحه ۱۵)

۲۱۴- گزینه «۳» (کتاب آبی)

(الف) دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادرات را بهبود می‌بخشد.
 (ب) سازمان استاندارد وظیفه دارد کیفیت یا عدم کیفیت محصولات را تأیید کند.
 (ج) بازی اقتصاد نیازمند یک داور است که به آن دولت می‌گویند. دولت با عملکرد درست خود می‌تواند تخصیص‌های بهینه‌ای برای اقتصاد بوجود آورد.
 (د) تیرهای چراغ برق، خدمات پلیس، پosten، آتش‌نشانی و پل‌ها متعلق به یک نفر نیستند و می‌توانند توسط افراد زیادی هم‌زمان استفاده شود و شما نمی‌توانید مردم را از استفاده آن محروم سازید، بنابراین کالای عمومی محسوب می‌شوند.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۲۱۵- گزینه «۱» (علیرضا رضایی)

(الف) دولت از بازار عوامل تولید منابع را خریداری می‌کند.
 (ب) دولت خریدهای خود از بازار محصولات را می‌پردازد.
 (c) بنگاه‌ها به دولت مالیات می‌پردازند.
 (d) خانوارها با در اختیار دادن عوامل تولید درآمد خود را به دست می‌آورند.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه ۶۵)

۲۱۶- گزینه «۴» (کتاب آبی)

(الف) نادرست است. در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها (ونه ثروت آن‌ها) مبنای مالیات است. شاید بتوان گفت که مالیات بر درآمد اشخاص مهم‌ترین نوع مالیات است.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه ۶۰ تا ۶۳)

۲۱۷- گزینه «۱» (سارا شریفی)

هزینه فرست تولید آناناس در کشور A، (۱۰ موز) از هزینه فرست تولید آناناس در کشور B (۱۲ موز) کمتر است، از طرفی کشور B (براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید) نمی‌تواند به زیادی کشور A، آناناس تولید کند. در نتیجه کشور A در تولید آناناس در مقایسه با کشور B، مزیت مطلق دارد.

(محمد رسایی)

گزینه «۲۲۵

- در دوره نوجوانی اندام‌های داخلی بدن رشد قابل توجهی دارند؛ به طوری که اندازه و ظرفیت شُش سه برابر و اندازه قلب دو برابر می‌شود و حجم کلی خون افزایش پیدا می‌کند.
- رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاؤت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.
- رشد دستگاه تولید مثل، تغییر اساسی دوره نوجوانی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

(مهوری ضیائی)

گزینه «۲۲۰

- بررسی عبارت‌های غلط:**
- دولت سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدھی تأمین می‌کند؛ یعنی از مردم قرض می‌گیرد یا آن‌ها را در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت شریک می‌کند و از محل سود این طرح‌ها سودی بین آن‌ها تقسیم می‌کند. این درآمد نیز نمی‌تواند تا ابد پایدار باشد.
- دولت باید امکان تأمین برخی از نیازها را در داخل کشور فراهم کند نه همه بیازها!

(موسی عفتی)

گزینه «۲۲۶

- در هفت سال سوم باید با فرد به منزله مشاور رفتار کرد. دیگر نباید به صورت آمرانه با او رفتار شود. باید وی را چون عضو بزرگ خانواده دانست و مانند دیگران او را در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۴)

(محمد رسایی)

گزینه «۲۲۷

- عدم توانایی در صحبت کردن ← مشکل در توانایی‌های زبانی ← مشکل در رشد شناختی
- اصرار بر خواسته ← مشکل در رشد هیجانی
- بدون اجازه به وسایل عروسکی خواهش دست زدن ← مشکل در رشد اخلاقی

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۷)

(موسی عفتی)

گزینه «۲۲۸

- از آنجا که کودکان براساس واقعیت‌های ملموس و بیرونی قضاؤت می‌کنند و تعداد ظروف بیشتر یک دلیل عینی‌تری است؛ بنابراین از نظر یک کودک، نیما کار بدتری انجام داده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(موسی عفتی)

گزینه «۲۲۹

- اصرار بر خواسته یکی از شکل‌های مختلف هیجان است.
- بررسی سایر گزینه‌ها:**

- گزینه «۱»: حیطه شناختی
- گزینه «۲»: حیطه اجتماعی
- گزینه «۴»: حیطه اخلاقی

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۸ تا ۵۹)

(کتاب آبی)

گزینه «۲۳۰

- تفکر فرضیه‌سازی در دوره کودکی وجود ندارد و مبنای استدلال کودک، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(کتاب آبی)

گزینه «۲۲۱

- یکی از ابتدایی‌ترین علائم رشد اجتماعی در کودکان، لبخند اجتماعی است که در حدود ۲-۳ ماهگی بروز می‌یابد. ترس از غریبه نیز در ۷-۸ ماهگی رخ می‌دهد.

- از لحاظ رشد جسمانی به‌طور میانگین، کودک در ۸ ماهگی می‌تواند بدون کمک دیگران بنشیند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(فرهاد علی‌نژاد)

گزینه «۲۲۲

- بی‌شباتی و تغییر سریع حالات هیجانی امری طبیعی در دوره نوجوانی است و علت آن تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی است که طی بلوغ جسمی و جنسی روی می‌دهند. بنابراین، صحیح ترین گزینه، گزینه «۱» است (گزینه ۲ به‌خطار اشاره به تغییرات شناختی اشتباہ است).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۷)

(موسی عفتی)

گزینه «۲۲۳

- «عادت به تاریکی»، «عرق کردن» و «پریدن از خواب» عواملی صرفاً زیستی هستند و از بد تولد ایجاد شده و ارتباطی به یادگیری ندارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۲)

(فرهاد علی‌نژاد)

گزینه «۲۲۴

- یکی از پیامدهای تغییرات شناختی در نوجوانی، احساس منحصر به‌فرد بودن اغراق‌آمیز است. راهکاری که برای رفع این مشکل پیشنهاد می‌شود این است که ویژگی‌های منحصر به‌فرد آن‌ها را بپذیریم تا در زمان مناسب (با بلوغ فکری بیشتر) نوجوان به دیدگاه متعادل‌تری برسد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۶)

علوم و فنون ادبی (۳)

(عزیز الیاسی پور)

۲۳۶- گزینه «۲»

تشریف موادر نادرست:

سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: جیمز موریه (میرزا حبیب اصفهانی مترجم این اثر بود).

داستان باستان: میرزا حسن خان بدیع

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۱)

(سید محمد هاشمی)

۲۳۷- گزینه «۱»

در عصر مشروطه، بیشترین رویکرد نویسندگان به نوشتن رمان‌های تاریخی بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۹)

(ممید مرثی)

۲۳۸- گزینه «۳»

ک	در	می	ر	ب	در	گل
U	-	-	U	U	-	-
د	دی	دی	خن	ب	ت	بخ

وزن مصراحت سؤال و این گزینه، هر دو «مفهول مفعاًيل مفاعيل مفعاًيل فعلون» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

(سید علیرضا احمدی)

۲۳۹- گزینه «۲»

این بیت به دو صورت «مفهول فاعلات مفعاًيل» و «مستفعلن مفعاًيل مستفعلن» قابل تقسیم‌بندی هجایی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(ممید مرثی)

۲۴۰- گزینه «۳»

وزن بیت «مستفعلن فاعلات مفعاًيل فع» و از اوزان ناهمسان است.

وزن سایر ایات:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن: همسان تک‌پایه‌ای

گزینه «۲»: مفعاًيل فاعلاتن مفاععلن فعلاًتن: همسان دو‌لختی

گزینه «۴»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن: همسان تک‌پایه‌ای

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۲)

ریاضی و آمار (۳)

۲۳۱- گزینه «۱»

برتاب هر سکه دو حالت دارد و برتاب تاس ۶ حالت دارد، بنابراین:

$$n(S) = 2 \times 2 \times 2 \times 6 = 48$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۲۳۲- گزینه «۳»

(ممید مرثی)

$$P(A) = 2P(A') + \frac{1}{4} P(A') = 1 - P(A) \rightarrow$$

$$P(A) = 2(1 - P(A)) + \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow P(A) = 2 - 2P(A) + \frac{1}{4} \Rightarrow 3P(A) = \frac{9}{4} \Rightarrow P(A) = \frac{3}{4}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۲۳۳- گزینه «۳»

(ممید مرثی)

تعداد کل مهره‌ها

$$n(S) = \binom{11}{2} = \frac{11!}{9! \times 2!} = \frac{11 \times 10}{2} = 55$$

$$n(A) = \binom{5}{2} + \binom{4}{2} + \binom{2}{2} = 10 + 6 + 1 = 17$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{17}{55}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۲۳۴- گزینه «۲»

(امیر زر اندرز)

$$S = \{20, 21, 22, \dots, 89\} \Rightarrow n(S) = 89 - 20 + 1 = 70$$

$$A = \{20, 30, 40, 50, 60, 70, 80\} \Rightarrow n(A) = 7$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{7}{70} = \frac{1}{10}$$

$$\Rightarrow P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{1}{10} = \frac{9}{10} = 0.9$$

توجه کنید که نباید اعداد ۱۰ و ۹۰ را جزء مجموعه A حساب کنید؛ زیرا اعضای A باید عضو S هم باشند و در واقع A زیرمجموعه S است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۲۳۵- گزینه «۳»

(امیر زر اندرز)

$$P(A) = \underbrace{\frac{n(A)}{n(S)}}_{(\text{هیچ کدام در یک روز هفت‌هفته متولد نشده باشند)} = \frac{7 \times 6 \times 5}{7 \times 7 \times 7} = \frac{30}{49}$$

A

$$P(A') = 1 - P(A) = 1 - \underbrace{\frac{30}{49}}_{(\text{حداقل ۲ نفر شن در یک روز هفت‌هفته متولد شده باشند})} = \frac{19}{49}$$

A'

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

(ارغوان عبدالملکی)

جامعه‌شناسی (۳)**گزینه «۱»**

نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود.

نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید.

در زندگی روزمره، بی‌نظمی بیشتر از نظم به چشم می‌آید.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(ارغوان عبدالملکی)

گزینه «۲»**تشرییم مورد نادرست:**

یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه، تسلط انسان بر جامعه را همان‌گونه که بر طبیعت تسلط یافته است، بدنهال نخواهد داشت و انسان را به پیج و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(ارغوان عبدالملکی)

گزینه «۳»

ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(کتاب آبی)

گزینه «۳»

- نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین سازد و خود را در بلندمدت حفظ نماید. رشد جمعیت، از جمله تغییراتی است که یک نظام در خود ایجاد می‌کند.

- منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.

- در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

(کتاب آبی)

گزینه «۴»

- انسان از دیدگاه جامعه‌شناسی تبیینی، صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می‌شود. در حالی که انسان با موجودات طبیعی تفاوت بنیادی دارد.

- جامعه‌شناسان تبیینی معتقد بودند که همه جوامع، مسیر یکسانی به‌سوی پیشرفت طی می‌کنند و جوامع از ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

(سید علیرضا احمدی)

گزینه «۴»

بیت گزینه «۴»، بر وزن «فاعلاتن مفاعلن فعلن» در پایه‌های آوایی ناهمسان سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

(همیر مهرثی)

گزینه «۱»

بیت «الف»: تلمیح: اشاره به داستان هفت خان رستم

بیت «ب»: تضمین: سیف فرغانی، مصراع دوم را از سعدی تضمین کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربط معنوی، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

(همیر مهرثی)

گزینه «۳»

«ملایک در میخانه زند» بخشی از یک بیت از غزل مشهور حافظ است که «فیض کاشانی» در این بیت آن را تضمین کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربط معنوی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

(همسن فرابی - شیراز)

گزینه «۴»

این بیت تلمیح دارد به داستان حسین بن منصور حاجاج که در قرآن نیامده است.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تلمیح به داستان حضرت سلیمان (ع)

گزینه «۲»: تلمیح به آیه «الست بربکم قالوا بلی»

گزینه «۳»: تلمیح به «آب حیات» یا «آب خضر» که در قرآن ذکر شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربط معنوی، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

(همسن اصغری)

گزینه «۴»

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: درد و رنج و اندوه فراوان شاعر

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: درمان‌ناظری درد عشق

گزینه «۲»: لذت‌بخش بودن درد عشق

گزینه «۳»: وجود غم عشق در دل عاشق

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۹)

فلسفه دوازدهم

(حسن صدری)

توالی حوادث خاص ذهن را به رابطه علیت منتقل می‌کند و میان این حوادث خاص چیزی بیش از توالی حاکم است؛ یعنی «تأثیر و تأثر» (رد گزینه‌های ۱ و ۴). علیت رابطه‌ای جعلی و قراردادی نیست که کسی آن را وضع کرده باشد. (رد گزینه ۳)

(فلسفه دوازدهم، بیوان علی و معلومی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(حسن صدری)

از نظر هیوم توالی و تعاقب پدیده‌ها صرفاً «زمینه‌ساز» باور ما به علیت هستند، نه اینکه خود توالی و تعاقب پدیده‌ها علیت باشد. علیت از نظر هیوم اساساً اصلی نیست که بتوان آن را به طور مستقل از راه تجربه توجیه کرد، بلکه عادت ذهنی ما به رخدان پشت سر هم حوادث، این باور راسخ را در ما ایجاد کرده است که علیتی در کار است.

توبه: از نظر هیوم «باور» به اصل علیت قابل توجیه تجربی است و توجیهش همان اصل عادت ذهنی است، اما «خود» علیت توجیهی تجربه‌گرایانه ندارد (رد گزینه ۴).

(فلسفه دوازدهم، بیوان علی و معلومی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(نیما پواهری)

دیوید هیوم بیان کرد که رابطه علیت در حس و تجربه مکشوف نیست. اما این مسئله برای او که تجربه‌گرا بود و مبنای همه شناختهای علیت و ضرورت علی و معلولی تجربه می‌دانست به انکار ادراک یقینی رابطه علیت و ضرورت علی و معلولی ختم شد. این سینا که حدود شش قرن قبل از هیوم زندگی کرده، به این نکته اشاره نموده است. وی می‌گوید: آری، درک این رابطه و پی بردن به «علیت» از طریق تجربه امکان‌پذیر نیست؛ زیرا ما از طریق حس و تجربه، فقط «به دنبال هم هم آمدن» یا «همراه هم آمدن» برخی پدیده‌ها را می‌یابیم اما به دنبال هم آمدن دو حادثه به معنای «علیت» نیست. لذا طبیعی است که کسی که صرفاً تجربه‌گر است، نمی‌تواند تبیین قانع‌کننده‌ای از علیت ارائه کند.

(فلسفه دوازدهم، بیوان علی و معلومی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(کتاب آبی)

این مطلب بیانگر اهمیت اصل سنتیت است و ارتباط مستقیم با اصل سنتیت دارد، به گونه‌ای که نفی اصل سنتیت مساوی است با نفی اصل علیت. اصل علیت اشاره به ارتباط و پیوستگی بین علت و معلول دارد اما آنچه که به نظم مربوط می‌شود سنتیت است.

(فلسفه دوازدهم، بیوان علی و معلومی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(کتاب آبی)

عبارت «الف»: یک گزاره نادرست درباره اصل سنتیت است. زیرا همه انسان‌ها به طور طبیعی طبق همین اصل رفتار می‌کنند و اگر کسی هم آن را انکار کند تنها در مقام حرف است.

عبارت «ب»: نشان‌دهنده اصل وجود علی و معلولی است، یعنی با آمدن علت، وجود معلول ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود.

عبارت «پ»: امکان پیشگیری از حادثه‌ها نیز با قبول اصل سنتیت اتفاق می‌افتد.

عبارت «ت»: اگر کسی اصل وجود بخشی علت به معلول را انکار کند، مانند این است که خود اصل علیت را انکار کرده است و تأثیری برای علت قائل نشده است و بودن و نبودن علت برای ایکسان است.

(فلسفه دوازدهم، بیوان علی و معلومی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

عربی زبان قرآن (۳)

۲۵۱- گزینه «۱»

«بدع»، بخواند/ «معَ الْهَ»، با خدا/ «إِلَهًا أَخْرَ»، معبود دیگری / «لَا بِرَهَنْ لَهُ»: هیچ دلیلی نداشته باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۴ / «إِنَّمَا»: فقط، تنها (رد گزینه ۳) / «عَنْ رِبِّهِ»: نزد پروردگارش (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لَا يَقْلُجُ الْكَافِرُونَ»: کافران رستگار نمی‌شوند (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۲۵۲- گزینه «۱»

فعل «لَا يَقْرُرُ» فعل نهی است و باید به شکل نهی ترجمه گردد. (دقیق شود که این فعل به علت نهی شدن، مجزوم است، ولی چون بعد از آن، اسمی آمده که ابتدایش (ال) گرفته، به همین علت به جای حرکت سکون، کسره گرفته است.)

ترجمه صحیح عبارت گزینه «۱»:

دانشآموز را رفتار بدش به همکلاسی‌های خود نباید آسیب برساند.

(ترجمه)

۲۵۳- گزینه «۴»

با توجه به جمله فارسی و کاربرد عبارت «هیچ نیست»، به لای نفی جنس نیاز داریم. اسم لای نفی جنس همواره در آخرش، فتحه می‌گیرد و «ال» و «توبین» نمی‌گیرد و خبر آن نیز مرفوع می‌شود؛ بنابراین فقط گزینه «۴» درست است. در این گزینه، «مُصَيْبَةً» اسم لای نفی جنس است و فتحه گرفته و «توبین» و «ال» نیز ندارد، خبر آن نیز «أَعْظَمُ» است که اسم تفضیل است و مرفوع می‌باشد.

(ترجمه)

۲۵۴- گزینه «۴»

کلمه «سهله» نقش خبر را دارد و باید مرفوع شود. «لَكَنَ» از حروف مشبهه بالفعل است و حرف «ک» با کسره صحیح است (صحیح: لکن).

«خانقون» هم نادرست است؛ هرگاه خبر از اسم‌های جمع مذکور سالم باشد، با علامت «ون» مرفوع می‌شود (صحیح: خانقون).

(ضبط هرکات)

۲۵۵- گزینه «۴»

تشمیم گزینه‌ها:

در گزینه «۱»: «لعل» به معنی (شاید، امید است) خبر از عدم تحقق کامل فعل می‌دهد / در گزینه «۲»: «عليک» معنی امر را رسانده و هنوز خبر از تحقق کامل فعل نیست / در گزینه «۳»: «لیت» به معنی (ای کاش) بوده و آرزویی است که هنوز محقق نشده است. / در گزینه «۴»: زمان فعل ها هر دو ماضی بوده و خبر از تتحقق کامل فعل می‌دهند.

(انواع بملات)

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

